Notulen van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Barneveld gehouden op 13 november 2024

Aanwezig zijn de raadsleden:

de heer A.S. van Amerongen
mevrouw E.C. van den Berg
mevrouw M.H. Blankenburgh-in 't Anker
de heer T. den Boon
de heer T.N. Bos
de heer G.W. Boswijk (arriveert later)
de heer R. van den Broek
de heer A. Flier
de heer W. Hazeleger (arriveert later)
de heer G.H. Kevelam
de heer W.A. Knapen
de heer L. de Knegt
de heer C.W. de Kool (arriveert later)
de heer A.W. Korevaar
mevrouw D. de Kwant- van Lagen
mevrouw I. Lether
mevrouw E. de Man-Rosbergen
de heer H. Mulder
de heer E. Pladdet
de heer J. van Schaik
de heer J.M. Schipper
de heer H. Smit
mevrouw M.B.A. Tamaela
de heer J. van der Tang
de heer J. Top
de heer J.A. van den Top
mevrouw N. van Veen
de heer S.P. Velt
de heer D.G. de Vries
de heer H.W. Wiesenekker
de heer L. Wijmenga
de heer E. Wijnne
mevrouw J.A.G.M. van den Wildenberg

Voorzitter	:	de heer J. van der Tak, burgemeester
Griffier	:	mevrouw M. Bongers
De collegeleden	:	mevrouw J. de Heer- Verheij, de heer W. Oosterwijk, mevrouw M.H.J. Pluimers-Foeken en de heer B. Wijnne
Gemeentesecretaris	:	de heer W. Wieringa
Verslag	:	mevrouw M.J. Strijbos-Vermeulen

---

04 Meningsvorming

04.1 Tweede Tussenrapportage 2024; Initiatiefvoorstel Tegenbegroting; Ontwerp-Programmabegroting 2025; Belastingverordeningen 2025

De voorzitter geeft gewoontegetrouw eerst het woord aan de grootste fractie van de oppositie.

De heer Mulder voert het woord in eerste termijn namens de fractie van Pro'98:
'Voorzitter,
Begroten is taai werk: lappen tekst, mooie voornemens en de cijfers die daarbij horen én een beetje zuur dat nog even vooruit wordt geschoven. Deze begroting is vergeleken met de Kadernota wel een behoorlijke vooruitgang wat betreft leesbaarheid en duidelijkheid, mijn complimenten daarvoor.
Er komt een hoop op ons af: bezuinigingen vanuit het Rijk op bijvoorbeeld jeugdzorg en het gemeentefonds. Terwijl we er de laatste jaren toch behoorlijk wat taken bij hebben gekregen. Helaas komen daar traditioneel ook bezuinigingen achteraan, zo ook nu.
Het bekende ravijn van het jaar 2026 staat voor de deur. Lang hebben veel gemeenten, ook wij, dit ravijn inzichtelijk gelaten door er niet naar toe te begroten. Zo konden we laten zien wat dit betekent. De hoop was dat het Rijk hierdoor het mes niet in de bijdragen aan de gemeenten zou zetten. Het

heeft misschien iets geholpen, maar helaas niet genoeg. We moeten goed beseffen dat dit de samenleving hard zal raken. Want ***harde bezuinigingen*** *hangen in de lucht, wat kan betekenen dat voorzieningen waar je iedere dag van geniet, voor je neus verdwijnen. Dit dreigt in onze gemeente ook te gebeuren, al wordt dit voor volgend jaar nog wel vermeden. Er gaat helaas nog wel wat verscholen achter het gepresenteerde participatiesprookje.*
Want een gedeelte van de pijnlijke maatregelen van de voorgestelde pakketten, zoals het verhogen van de gemeentelijke belastingen als OZB, afval en rioolbelasting, is duidelijk in deze begroting opgenomen. Voor het verdere verhogen van de leges en de bezuinigingen die nog moeten komen, wordt voor de begroting van 2026 een participatietraject opgezet. De trajecten die we tot nu toe hebben gedaan, scoorden volgens de evaluatie helaas niet hoger dan een 5.8. Tijdens de vergadering over de Kadernota is er ook al veel over gesproken en dit leidde tot behoorlijk wat verwarring. Maar ik waag hierbij toch een nieuwe poging. Pro'98 is ervan overtuigd dat bij het vaststellen van de begroting dit participatiebeleid niet van toepassing is. Het is dan ook de keuze van het college om dit beleid hiervoor te gebruiken, en het past dat vervolgens ook nog verkeerd toe volgens ons. Een begroting dient in zijn geheel afgewogen te worden en niet als aparte taartpunten. Een groepje inwoners op één stuk laten kauwen levert ongetwijfeld relevante informatie op. Maar we mogen de inwoner niet met deze verantwoordelijkheid opzadelen, terwijl het college misschien zijn bezuinigingslijstje al bijna rond heeft. Misschien zijn de bedoelingen van dit college goed, maar dit is geen verstandige weg. Blijf in contact met alle inwoners en maatschappelijke partners op wie dit invloed heeft. Luister en haal informatie op. Maak die waarde geladen keuzes als college.
Een stukje participatie in de straat als er een dakkapel moet komen, als er meegedacht wordt over de nieuwe inrichting van de weg of bijvoorbeeld bij het Pastoriebos: prima. Een prachtig instrument. Maar hiervoor is dat niet zo. Daarom dienen wij ***motie 24-102 Participatie*** *in waarin we het college oproepen dit niet te doen.*
Dan terug naar de twee ***basispakketten****, waarbij ik het college om de toezegging wil vragen om voortaan niet meer te werken met pakketten. Het maakt het echt niet duidelijker, eerder ingewikkelder. De raad heeft het budgetrecht en kan over iedere maatregel en iedere euro iets vinden, of die nu in pakketten zitten of niet. Door het in pakketten te stoppen wordt de illusie gewekt dat we alleen ja of nee kunnen zeggen tegen een compleet pakket en dat we dan ook gelijk maar de gevolgen daarvan moeten accepteren. En dat is niet zo. Dit had ook bij het behandelen van de Kadernota veel verwarring voorkomen. Bijvoorbeeld de tegenbegroting van de VVD laat zien dat er ook andere keuzes gemaakt kunnen worden dan de voorgestelde pakketten. Mijn complimenten hiervoor.*
Verschillende bezuinigingen uit deze pakketten zijn ingeboekt als taakstelling. Dat betekent dat we nog niet precies weten hoe deze bezuinigingen uitgevoerd moeten worden. Dat geeft onzekerheid. Eén van die grote onzekerheden is de jeugdzorg. Van 2023 op 2024 zijn de kosten met €2,7 miljoen gestegen. Alles wijst erop dat deze kosten voorlopig nog verder stijgen. Dit wordt ook meegenomen in de analyse van onze weerstandscapaciteit. Ik citeer punt 4 uit deze analyse: 'Kosten Jeugdhulp, Wmo en Participatiewet nemen toe'. Het doel is om deze €2,7 miljoen weer te besparen, maar voor aankomend jaar is al een taakstelling van €1 miljoen ingeboekt. Maar de jeugdzorg is een openeinderegeling. Pro'98 denkt dat we hier op de muziek vooruitlopen. Het is goed dat er naar ***de kosten voor jeugdzorg*** *wordt gekeken. Met de Hervormingsagenda wordt er al werk van gemaakt om deze onder controle te krijgen. Maar ik wil hier nogmaals waarschuwen dat te vroeg de geldkraan dichtdraaien de problemen verergert. Problemen die nu al niet opgelost worden, komen daardoor later alsnog terug. Dit zorgt voor extra kosten. Nogmaals: je krijgt het als een boemerang weer terug. Daarom hebben wij ook via de auditcommissie voorgesteld om de rekenkamer onderzoek te laten doen naar doeltreffendheid in de Jeugdzorg en de Wmo. Welke euro leidt tot vooruitgang en welke euro leidt juist tot meer leed? Denk bijvoorbeeld aan herijking van indicaties, terwijl er indicaties zijn die levenslang zijn. Onnodige bureaucratie die geld kost en voor onnodige stress zorgt. Hierbij wil ik ook graag de tip geven om te kijken naar de gemeente Stede Broec. Het is deze gemeente met 20.000 inwoners gelukt om €1,4 miljoen te bezuinigen, terwijl de kwaliteit van de zorg erop vooruit is gegaan.*

*Dan nog een taakstelling: de **grip op arbeidskosten**. Een taakstelling tussen €0,5 en € 1 miljoen. Dit wil het college bereiken door minder zzp'ers in te huren en die te vervangen door vaste arbeidskrachten. Maar is dit wel realistisch in de huidige arbeidsmarkt met alle tekorten? Je kunt stug minder zzp'ers inhuren, maar dan haal je je ambities misschien niet, ambities waarvoor het college nu de lasten verhoogt. Deze tegenstrijdigheid ziet Pro'98 als een groot risico. Niet alleen voor de begroting, maar ook voor de uitvoering van alle ambities die wij als gemeente hebben. In de commissie heeft de wethouder al aangegeven niet simpelweg minder zzp'ers in te huren, wat ons al iets geruststelt. Toch vrezen wij dat ook deze taakstelling moeilijk gerealiseerd kan worden volgend jaar. In de begroting staat een verhoging van €1,2 miljoen voor Directie en Management. Misschien valt daar wat betreft deze taakstelling ook wat te halen.*
*En hierbij wil ik mijn favoriete passage uit de begroting citeren: 'We zien al een aantal jaren de trend van **incidentele overschotten**, die min of meer een structureel karakter heeft gekregen.' Ook in de tussenrapportage die we vandaag behandelen is dit het geval. Bij het vaststellen van de begroting van 2024 was het resultaat €3,9 miljoen nadelig, maar we sluiten volgens de Tweede Tussenrapportage €2,68 miljoen voordelig af. Een positief verschil van €6,58 miljoen. Bij de Jaarrekening 2023 was het resultaat €21 miljoen positief, bij de Jaarrekening 2022 was het resultaat €13,9 miljoen positief. Dus ik ben eens gaan tellen. Over de afgelopen tien jaar gezien, sluit onze begroting gemiddeld per inwoner €123 positief af. Tegelijkertijd wil het college nu de lasten verhogen met gemiddeld €38 per inwoner volgend jaar. Dit is simpel tegenover elkaar gezet: begroten is ingewikkelder, maar toch. Het geeft aan dat er nog lucht in zit.*
*En dat er lucht in zit, zien we ook in de budgetoverhevelingen. Ieder jaar schuiven we potjes met geld door, die we soms het jaar erop nog steeds niet uitgeven. Van de €3.1 miljoen aan overhevelingen van 2022 op 2023 werd uiteindelijk €600.000 niet uitgegeven. Van de €4,8 miljoen budgetoverhevelingen van 2023 op 2024 hebben we €1,2 miljoen niet kunnen uitgeven. Ik zie de bui voor volgend jaar al hangen. Op deze manier blijft er geld op de plank liggen, terwijl we tegelijkertijd moeten bezuinigen. Daarom dienen wij **motie 24-101 Budgetoverhevelingen** in om budgetoverhevelingen onder de €250.000 niet meer toe te staan en op termijn de financiële verordening hierop aan te passen. Mocht het jaar erop alsnog budget nodig zijn, dan kan die afweging opnieuw gemaakt worden. Doordat veel geld in budgetoverhevelingen blijft hangen, ontnemen we onszelf als raad de ruimte om de begroting in goede samenhang vast te stellen. Door hier bovenop te zitten, zetten we ons geld efficiënter in.'*

De heer Kevelam vraagt hoe hij zich dit praktisch moet voorstellen. Pro'98 zegt in de motie dat de grens wordt gelegd bij €250.000, er worden geen budgetoverhevelingen van €250.000 en minder gedaan. Maar er is een opdracht, een wens die het jaar overschrijdt, die toevallig niet uitgevoerd kan worden in het jaar en het jaar erop moet gebeuren. De heer Mulder zegt dat er altijd wel wat geld is, dus dat er altijd wel geschoven kan worden. Spreker vraagt of hij dit goed gehoord heeft.
Volgens de heer Mulder is het niet zo simpel. De potjes worden doorgeschoven en uiteindelijk wordt niet al het geld uitgegeven. Daarom blijft er continu structureel geld vast zitten in de organisatie waarmee andere lasten gedekt zouden kunnen worden. Er is een intern proces waarmee budgetoverhevelingen getoetst worden. Maar door het onder de €250.000 niet meer toe te staan, legt men eerst de uitdaging bij de afdelingen om het zelf op te lossen. Mocht het geld het jaar erna toch nodig zijn, dan kan men het simpelweg weer begroten. Door steeds die afweging te maken, hoopt hij dat de bedragen die steeds op de plank blijven liggen, eruit gehaald wordt. Er zijn gemeenten die helemaal niet aan budgetoverhevelingen doen. Die begroten en laten het vrijvallen in het resultaat.
De heer Kevelam vindt de vraag interessant. Hij is benieuwd naar het antwoord van de wethouder.

De heer Van Schaik ziet in de Tussenrapportage twee bedragen die boven de norm van €250.000 uitkomen, dat zijn de Flying Bikes en de digitalisering van de Omgevingswet. Hij vraagt zich af of de grens daadwerkelijk iets oplost.

De heer Mulder antwoordt dat bijna de hele lijst, op misschien vier of vijf posten na, zou vrijvallen in het resultaat. Daarvoor moet dan de afweging worden gemaakt of het het volgende jaar weer structureel bij begroot wordt. De grens zou veel hoger gelegd kunnen worden. Hij herhaalt dat er gemeenten zijn die niet aan budgetoverhevelingen doen. Hem leek €250.000 een mooie grens om mee te beginnen. Het scheelt bureaucratie, al die overhevelingen moeten getoetst worden. Het kan het ook makkelijker maken.

De heer Wiesenekker memoreert dat de heer Mulder zijn zorg uitsprak over de Hervormingsagenda Jeugd. Bij de Kadernota is daar ook over gesproken. Toen heeft de ChristenUnie een motie ingediend om de meest kwetsbare jeugdigen niet het kind van de rekening te laten zijn. Dat had ook te maken met de Hervormingsagenda. Deze avond zal zijn fractie hierover een motie indienen. Pro'98 stemde destijds tegen de motie met daarin het voorstel om heel kritisch te zijn op de bezuinigingen voor de meest kwetsbare jeugdigen. Spreker is benieuwd hoe de heer Mulder er deze avond naar kijkt en nodigt hem uit om de motie voor de avond goed te bekijken.
De heer Mulder licht de overweging van zijn fractie tijdens de bespreking van de Kadernota toe. Pro'98 wilde geen enkele motie steunen die om een uitzondering vroeg. De fractie meende dat alles in samenhang aangeboden zou moeten worden, én de lastenverhogingen én de bezuinigingen. Als iedere fractie een wensenlijstje indiende, was er geen lijst meer, zijn fractie vond dat onsportief. Dit is overigens geen verwijt aan de ChristenUnie. Met de voorliggende begroting worden alvast wat lastenverhogingen vastgesteld. In 2026 komt voor zijn fractie de echte pijn. Hij zal zeker goed kijken naar de motie van de ChristenUnie.
De heer Wiesenekker herinnert zich dat Pro'98 hier op deze manier naar keek. Daarom vroeg hij de heer Mulder hoe hij momenteel naar de motie van destijds kijkt.
De heer Mulder antwoordt dat de heer Wiesenekker weet, als hij Pro'98 kent, dat de fractie altijd de meest kwetsbaren wil ontzien bij dit soort harde maatregelen. Op die manier keek, kijkt en zal zijn fractie hiernaar kijken.
De heer Wiesenekker bevestigt dat hij Pro'98 ook zo kent.

De heer Mulder vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
'*Doordat er veel geld in **budgetoverhevelingen** blijft hangen, ontnemen we onszelf als raad de ruimte om de begroting in goede samenhang vast te stellen. Door hier bovenop te zitten, zetten we ons geld efficiënter in. Zo komt ons budgetrecht dan beter tot z'n recht.*
*Voor de **grondexploitatie** hebben we geen verwachte winsten en verliezen in onze begroting staan. Wij snappen dat onzekerheid hierin een grote rol speelt. Toch vinden wij het belangrijk dat we als raad weten wat er op ons af komt. Daarom dienen we **motie 24-103 Prognose Grondexploitatie** in om jaarlijks, vanaf 2025, bij de behandeling van de begroting een prognose bij te voegen van de verwachte winsten en/of verliezen uit de grondexploitatie. Dit kan ons helpen bij de afweging of bezuinigingen of lastenverzwaringen wel of niet nodig zijn.*
*Het behandelen van deze begroting voelde voor mij als sturen in de mist. Vandaar ook dat we een aantal moties hebben ingediend om die mist een beetje op te klaren. De belastingen worden verhoogd, tegelijkertijd kunnen we het geld soms niet uitgeven. Er worden grote bezuinigingen gepland waarvan een gedeelte nog schuilgaat achter participatie. En van de bezuinigingen die al wel in deze begroting staan, bestaat het risico dat we ze niet kunnen uitvoeren. Dat vormt een risico voor onze ambities. Wij kunnen hierdoor de **op handen zijnde financiële operatie niet goed wegen**.*
In reactie op de eerste termijn bij de behandeling van de Kadernota in juli, gaf het college aan dat het voor hen zinvol was geweest om te weten of wij een gedeelte van die €9 miljoen bezuinigingen wel of niet nodig vonden. Wij zijn daar gewoon niet zeker over. We begrijpen de algemene gedachte en de filosofie van de grote financiële operatie die het college met onze gemeente van plan is, maar we komen te veel lucht en te veel onzekerheden tegen. Laten we komend jaar zorgen dat we eerst grip op de zaak krijgen en dat onze slagkracht en ambities op één lijn komen te liggen. We zien dat het college deze kant op beweegt, maar het is er nog niet.

We zijn benieuwd naar de reactie van het college op onze bijdrage en moties en kijken vanaf daar verder.
Dank u wel.'

De voorzitter wijst erop dat moties 24-101, 24-102 en 24-103 onderdeel uitmaken van de beraadslaging.

De heer Top voert het woord in eerste termijn namens de fractie van de SGP:
'Voorzitter,
'Ondernemend, betrouwbaar en zorgzaam', dat is en blijft het credo van dit college. En dat is ook terug te zien in de Programmabegroting 2025. Daar zijn we als SGP-fractie blij mee.
We zien hier een begroting die vier jaar lang sluitend is. Een begroting waaruit blijkt dat diverse zaken worden opgepakt. En een begroting die zorgt voor financiering voor de lange termijn, zoals voor de oostelijke rondweg, voor onderwijsvoorzieningen en andere zaken die te maken hebben met de groei van onze gemeente.
Aan een betere financiële situatie is de afgelopen tweeëneenhalf jaar hard gewerkt. Er is meer financieel inzicht, onder andere door de totstandkoming van het MIP, er is intern gesneden in de kosten en ook de schulden van de gemeente worden beter beheerst. Daarnaast wordt een bijdrage aan de burger gevraagd.
Daar komt bovenop de Tweede Tussenrapportage die we als SGP positief duiden. Die geeft namelijk een financiële verbetering van €4,6 miljoen ten opzichte van de Eerste Tussenrapportage.
Aan deze Programmabegroting is heel wat visievorming en uitvoering voorafgegaan. Wat te denken van de Verkeersvisie Centrumring, de Visie Verblijfsrecreatie, het Beheerplan Wegen, de implementatie Omgevingswet, het uitvoeringsplan MIP, het Normenkader Rechtmatigheid, de pilot afwijking beleid huisvesting arbeidsmigranten, het locatiebeleid energiestations, het beleidskader inclusie, het Integraal VeiligheidsPlan, het monitoring programma Duurzaamheid, de vestiging voorkeursrecht, het toetsingskader landelijk gebied, het samenwerken met dorpen en wijken, de pilot gedeeltelijke functieverandering, het bestemmingsplan Barneveld-Centrum, de deelvisie woningbouw Garderen, de Economische Visie, RPLG, het regionaal functieveranderingsbeleid, het lokaal functieveranderingsbeleid, de toekomstbestendige brandweerzorg en de integrale aanpak wegen en bruggen. En dan wordt er ook nog gewerkt aan omvangrijke visies zoals de Omgevingsvisie, de Woonzorgvisie, de Woonvisie en het programma Bestaanszekerheid.
Naast de financiële begroting hebben we als SGP-fractie kennisgenomen van het projectplan uitwerking ombuigingsscenario's. De SGP is positief over hoe dit wordt vormgegeven en over de wijze waarop burgers en andere betrokkenen bij dit proces worden betrokken.
*Wat betreft de **Programmabegroting** hebben we op twee punten een kanttekening.*

1. *Allereerst de verhoging van de grafrechten. Die stijgen met 25%, we willen immers dat deze kostendekkend zijn. Aan dat principe willen we niet tornen, wel aan de toerekening van kosten richting de grafrechten. Het toerekenen van kosten van onderhoud van oude delen van begraafplaatsen aan nieuwe begrafenissen vinden we als SGP niet terecht. Daarom dienen we met Burger Initiatief **amendement 24-108 Grafrechten** in om de verhoging van 25% te verlagen naar slechts de inflatiecorrectie en de dekking daarvoor te zoeken in de lopende begroting.'*

De heer Kevelam vindt dat de SGP een punt heeft maar vraagt zich af of het punt zo dik is als het gezet wordt. Hij vraagt of het zo kan zijn dat er toch een verhoging wordt doorgevoerd, die dan wellicht iets lager uitvalt. Ook vraagt hij of men ervan kan uitgaan, nu de SGP de kosten ter discussie stelt, dat de SGP bij de volgende begrotingsvergadering instemt met het kostendekkend zijn. Weliswaar dan met een ander bedrag.
In reactie op deze vragen leest de heer Top een volgende punt uit zijn bijdrage voor: 'Tevens is ons verzoek aan het college om het komende jaar na te gaan hoe de kostenverdeling daadwerkelijk is en daar bij de programmabegroting van 2026 op terug te komen.'

Zoals hij zojuist zei, tornt de SGP niet aan het principe van kostendekkendheid. Dus als het uitgezocht is en blijkt dat een verhoging nodig is, dan zal zijn fractie daarin meegaan.
De heer Kevelam herinnert aan zijn eerste vraag. Hij kan zich bijna niet voorstellen dat er geen verhoging plaatsvindt met het oog op kostendekkendheid. Hij vraagt of de SGP kan leven met een wat mindere verhoging.
De heer Top laat weten dat de SGP dit niet precies heeft uitgezocht. In het amendement wordt dit aan het college gevraagd. De fractie had ergens in het midden kunnen gaan zitten maar dat zou een schatting geweest zijn. Vandaar dat de SGP momenteel alleen de inflatiecorrectie wil toepassen en het college vraagt dit uit te zoeken, om dan volgende jaar met een duidelijk verhaal te komen. Als het amendement overeind gehouden kan worden door ergens in het midden uit te komen, dan kan daarnaar gekeken worden. Maar de SGP wil pas op de plaats maken en dit uitzoeken.

De heer Mulder vindt het goed om te horen dat de SGP aan kostendekkendheid vasthoudt. Hij vraagt zich af of het college een schatting kan geven van wat het ongeveer is, de oude begrafenis. Dan kan de raad afwegen of het amendement misschien gehalveerd kan worden en vanaf daar verder kijken.
De voorzitter constateert dat dit een vraag aan het college is.
De heer Top kan zich de suggestie voorstellen.

De heer Wiesenekker merkt op dat de ChristenUnie het ook een stevige verhoging vindt. De SGP heeft hierover een amendement ingediend. Er zouden technische vragen gesteld kunnen worden over het onderwerp, dat is nog niet gebeurd. Wellicht kan het college de vraag beantwoorden.
Bij oude grafrechten wordt op enig moment de keuze voorgelegd om die wel of niet te verlengen. Bij het verlengen van het oude grafrecht zou hij het nieuwe tarief willen hanteren. Hij vraagt of de heer Top weet of dit gebeurt en wat de SGP hiervan zou vinden.
De heer Top is hier niet van op de hoogte. Hij kan zich die aanpak voorstellen.
De heer Wiesenekker stelt dat het een vraag is die aan het college gesteld zal worden.
De heer Top stemt hiermee in.

De heer Top vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

2. *'Het tweede punt betreft de stijging van de OZB voor de komende vier jaar met 2,5% per jaar. Afgelopen juli hebben we ingestemd met deze verhoging. Echter sinds die tijd hebben we diverse financiële meevallers gezien, zoals een goed resultaat over 2023 en extra uitkeringen via circulaires. Maar er kunnen ook tegenvallers komen. Daarom willen we het college via* ***motie 24-109 Herziening OZB-verhoging*** *vragen om bij de programmabegroting 2026, als de uitkomst van de bezuinigingsronde bekend is, de OZB-verhoging voor de drie jaren na 2025 te herzien.'*

De heer De Vries wijst erop dat in de motie staat 'verzoekt het college te bezien', of het 'zou kunnen', 'rekening te houden met'. Hij vraagt naar de mening van de SGP als het gaat om de OZB.
De heer Top antwoordt dat bij de afgelopen Kadernota bezuinigingsopgaven en een lastenverhoging te zien zijn. Met dat samenstel kan zijn fractie instemmen. Als er meevallers zijn, moet nagegaan worden of men de burger hiervan kan laten meeprofiteren. Hij zegt dit ook richting de heer Mulder, die sprak over onderwerpen die ook in de motie aan de orde komen - die Pro'98 en CDA hebben ondertekend - maar er moet niet op vooruitgelopen worden omdat de bezuinigingsronde nog moet komen en omdat er tegenvallers kunnen komen. Voorzichtig financieel degelijk beleid is nodig, waarbij eerst wordt bezien wat de bezuinigingsronde oplevert en wat er vanuit Den Haag op de gemeente afkomt. In het najaar van 2025 wordt dit dan opnieuw bezien.
De heer De Vries vraagt dit omdat al twee jaar geleden vanuit de raad de oproep aan het college is gedaan om met scenario's voor OZB-verhogingen te komen. Dat zou een mogelijkheid kunnen zijn. Toen stelde de SGP dat dit totaal niet bespreekbaar was, dat de gemeente dat niet ging doen, dat het niet nodig was. Bij de bespreking van de afgelopen Kadernota is ook hierover gesproken en toen was de reactie: per definitie eerst vier jaar lang de OZB-verhoging en daarna spreekt men wel een keer

over bezuinigingen. Nu zegt de heer Top dat het in zijn totaliteit bekeken moet worden, dat bekeken moet worden wat er vanuit het Rijk komt, wat er vanuit de bezuinigingen komt en daarna wat met de OZB gedaan gaat worden. Dit voelt wat zwalkend. Hij vraagt waar de heer Top zelf voor staat.
De heer Top meent dat de heer De Vries een verkeerde voorstelling van zaken heeft. Juist bij de Kadernota heeft de SGP gezegd voor lastenverhoging te kiezen maar in combinatie met de opgave van bezuinigingen. Toen hem werd gevraagd wat moest worden gedaan als dit niet lukt, heeft hij gezegd dat hij het college eraan zou houden. Niets zwalkends dus, maar een totaalpakket van bezuinigingen en lastenverhoging zodat de gemeente op die manier financieel op een goede manier de toekomst in kan gaan.
De heer De Vries memoreert dat de SGP bij de Kadernota heeft geaccepteerd dat de OZB verhoogd werd en dat dit uitgewerkt zou worden in de begroting. Hij hoort momenteel een ander verhaal. Dat is jammer omdat dit gesprek juist bij de Kadernota gevoerd werd. Het CDA kwam toen met een amendement om de OZB nog niet te verhogen en te wachten op wat er uit de bezuinigingen zou komen. Mogelijk geeft ook de septembercirculaire, spreker komt hier later op terug, een heel ander beeld. Het was mooier geweest om dat bij de Kadernota aan te passen zodat er een duidelijk verhaal is, ook richting de inwoners. Hij betreurt dit.
De heer Top vindt dit een vorm van jij-bakken. Hij zou een ander verhaal hebben dan in juli en dat is niet het geval. Na juli was er een aantal meevallers in financiële zin en daarop wordt geanticipeerd, maar wel op een voorzichtige manier.

De heer Bos vraagt of hij het goed leest: voor het komend jaar, de begroting 2025, gaat de OZB met 2,5% omhoog. Daarna wordt dit in het vage gelaten, afhankelijk van de cijfers. Hij vraagt zich af waarom de 2,5% niet duidelijk ingediend wordt en gezegd wordt dat volgend jaar bij de begroting wordt bekeken wat nodig is. De heer Top weet het eigenlijk niet. Spreker begrijpt dat.
De heer Top stelt dat dit in principe is wat de SGP vraagt. Volgend jaar 2,5%, daar wil de fractie deze avond niet aan tornen. Voor de jaren erna wordt het tussen de 0 en 2,5%.

Volgens de heer Mulder is dit niet duidelijk en weet men niet wat ermee gaat gebeuren. Pro'98 heeft het amendement medeondertekend omdat de fractie er niet van overtuigd is dat het volgend jaar nodig is. Vanaf 2026 is het anders, dan komt er een pakket van behoorlijk zure bezuinigingen. Het is voor hem wat apart dat er voor volgend jaar positief wordt afgesloten en dat de heer Top zegt dat dit nodig is. Juist op het moment dat er een pakket met zware bezuinigingen aankomt, zegt de heer Top dat hij niet weet of hij dan de OZB wil verhogen. Dat betekent dat hij eigenlijk voorsorteert op meer bezuinigen en minder lastenverhoging.
De heer Top wijst erop dat in de motie staat dat de SGP bij de bezuinigingsronde uitgaat van een bedrag van €3 miljoen. Meer bezuinigingen is momenteel niet aan de orde. Als de komende twaalf maanden mocht blijken dat er meer financiële meevallers zijn, dan is het goed om de burger daarvan te laten profiteren. Het is goed om te zien dat de OZB niet alleen verhoogd wordt voor de lopende begroting, maar om te sparen voor de grote voorzieningen die nodig zijn voor de groei van de gemeente.
De heer Mulder meent dat die ruimte gemist wordt als de OZB niet méér verhoogd wordt. Met dit deel worden structurele lasten gedekt. Maar als de OZB vanaf 2026 niet verhoogd wordt, dan betekent dit dat er ook geen bezuinigingen, die de meest kwetsbaren raken, mee voorkomen worden. Hij geeft de SGP mee om na te denken over of de fractie de OZB echt niet wil verhogen, want dat zou betekenen dat er harde maatregelen nodig zijn vanaf 2026.
De heer Top antwoordt dat hij de oproep gehoord heeft.

De heer Top vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
*'Vervolgens de **alternatieve begroting van de VVD**. Als SGP waarderen we dit initiatief. Ook kunnen we op hoofdlijnen de speerpunten van de VVD volgen: wonen, bereikbaarheid en veiligheid.*
Echter bij de invulling van de diverse punten en het wegstrepen van beleidstoevoegingen mist veelal de onderbouwing. Vooral storend vinden we het dat in het document misleidende teksten worden

gebruikt. Zo wordt bijvoorbeeld de suggestie gewekt dat er in het geheel geen OZB-verhoging wordt toegepast en bovendien dat het college alleen belastingverhoging toepast en niet ook bezuinigt. Beide zaken kloppen niet. De SGP zal tegen de tegenbegroting stemmen.
Vervolgens enkele inhoudelijke opmerkingen.

a. *Het probleem van de **netcongestie** hangt nog steeds als een donkere wolk boven ons. Als SGP hebben we samen met de ambtelijke organisatie een raadstafel hierover georganiseerd, dank voor de deelname door de andere partijen. In dit vraagstuk moeten partijen het samen doen. Gelukkig weten Liander en onze gemeente elkaar steeds beter te vinden. Als SGP willen we het college aanmoedigen om blijvend proactief aan de slag te gaan. Hierbij kan gedacht worden aan oplossingen zoals het zogenaamde netbewust bouwen. Graag een reactie van het college op dit punt.*
b. *De **financiën in de jeugdzorg** blijven een voortdurend punt van aandacht. Ondanks dat het aantal jongeren in zorginstellingen afneemt, blijven de kosten stijgen. Er wordt gewerkt aan de lokale Hervormingsagenda Jeugd. Laat het daar niet bij analyse blijven maar laat er daadwerkelijk worden gezocht naar concrete oplossingen. De SGP wil dat de gemeenteraad actief wordt betrokken bij oplossingen die in de Hervormingsagenda worden voorgesteld. Graag een toezegging van het college op dit vlak.*
c. *De SGP wil expliciet aandacht vragen voor **schuldhulpverlening**. Niet alleen moet er aandacht zijn voor het helpen van burgers met structurele schulden, bijvoorbeeld door middel van bewindvoering, er dient ook preventieve hulp te worden geboden om schulden te voorkomen, denk aan SchuldHulpMaatje. Samenwerking met allerlei maatschappelijke organisaties, zoals kerken en welzijnsorganisaties, is daarbij nodig. De SGP wil dat dit soort initiatieven breder onder de aandacht worden gebracht bij de inwoners en wil ook aandacht voor schuldhulpverlening in het programma Bestaanszekerheid. Graag een reactie van het college op dit punt.*
d. *De SGP ziet uit naar de **Woonzorgvisie**. Ouderen moeten langer zelfstandig thuis wonen. Dat kan alleen als er woningen zijn waar wonen en zorg worden gecombineerd. In de Woonzorgvisie moet wat de SGP betreft aandacht zijn voor zowel de fysieke als de sociale component. Zorgen voor elkaar en out-of-the-box denken is nodig om een bijdrage te leveren aan een goede, gezonde levensavond voor onze ouderen. Ook hierbij: niet alleen analyse, maar ook concrete oplossingen. Graag een reactie van het college.*

*Voorzitter, u kent de SGP als een partij die principes koppelt aan praktisch handelen. Die principes zijn gebaseerd op de Bijbel, het Woord van God. Daarin vinden we onder andere de Tien geboden, voor ons als SGP uitgangspunt van ons handelen. Ter onderstreping daarvan noem ik enkele woorden uit het Bijbelboek Deuteronomium: 'Deze woorden (namelijk de Tien geboden) die ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn. En u zult daarvan spreken, als u in uw huis zit, en als u op den weg gaat, en als u nederligt, en als u opstaat.' Kortom, altijd en overal. Daarom zijn we er dankbaar voor dat het **ambtsgebed** onderdeel is gebleven van de raadsvergadering. Daarom waren we pijnlijk getroffen toen bleek dat de **musical 40-45** onze gemeente zou aandoen, vooral omdat dit evenement ook op zondag plaatsvindt. We zullen blijvend de Tien geboden als ons uitgangspunt zien, ook voor de toekomende tijd.*
*Praktisch handelen van de SGP, dat hebben we ook gezien toen we bij de bespreking van de Kadernota met een motie zijn gekomen om hulp te bieden waar dat nodig is wat r**elatietherapie** betreft. Deze motie is gelukkig aangenomen en we zien uit naar de afhandeling ervan door het college. Een mooie onderstreping van het verhaal vinden we in het blad Blvd waar we het verhaal zien van Rick en Feikje over relatietherapie. Zo zien we hoe positief dit kan werken.*
Voordat ik ga afronden een aantal specifieke aspecten.

- *We zitten nu in de **Week van het Leven**. De SGP ziet in de begroting aandacht voor mensen van alle leeftijden. Wij ondersteunen de hiermee gemoeide activiteiten van harte. Het leven is ons door God geschonken. Daar moeten we zorgvuldig mee omgaan. Helaas zien we in ons land een toenemend aantal abortussen, vorig jaar maar liefst ruim 39.000. Een aantal ter*

grootte van het inwoneraantal van het dorp Barneveld en nog iets meer. We kunnen dit als SGP niet ongenoemd laten.

- *Vorig jaar, een maand na 7 oktober, hebben we hier het groeiende **antisemitisme** aan de orde gesteld. Nu, een jaar later, is dat alleen maar meer geworden. Denk alleen al aan de gebeurtenissen van de afgelopen dagen in Amsterdam. Laten we dit met elkaar blijvend benoemen.*
- *Het gebruik van **drugs** mag nooit normaal worden gevonden. Daarom zijn we blij met de stevige inzet op dit thema van de burgemeester, de betrokken ambtenaren en de politie.*

Ik ga afsluiten. We wensen als SGP-fractie ons als gemeenteraad, het college, de ambtenaren en alle inwoners van onze gemeente Gods zegen toe in de komende periode.
Dank u.'

De heer De Vries voert het woord in eerste termijn namens de fractie van het CDA:
'Voorzitter,
*De een-na-laatste begroting van **deze bestuursperiode**. De afgelopen besprekingen van kadernota's en begrotingen waren **niet zonder horten of stoten**. In de gemeenteraad en bij het college heerste er achteraf vaak een ontevreden gevoel. Verwachtingen waren anders, strategieën niet vergelijkbaar, de bestuurlijke opvattingen verschillend. Over inhoud ging het een stuk minder. Het lukt onvoldoende om de inhoudelijke lijnen van deze bestuursperiode te ontwaren dan wel te bediscussiëren. Als CDA hebben we al vaak onze zorgen hierover geuit. Die zorgen hebben we nog steeds. De afgelopen weken is er echter met de motie van wantrouwen ook het nodige gebeurd en hopelijk ontstaan. We willen dat besef ook even de tijd geven en volgens ons is ons standpunt daarin wel duidelijk. Het CDA verkeert nu tussen aan de ene kant de hoop dat het gaat veranderen en aan de andere kant de mogelijkheid dat een verschil van inzicht blijft.*
*Wat op inhoud wel vaak werd bediscussieerd de afgelopen jaren was de **OZB-verhoging**. Wat er nu voorligt is een tien procent verhoging in vier jaar tijd, bovenop de inflatiecorrectie. Dat is eigenlijk één van de belangrijkste besluiten in deze begroting. In grote lijn is het een OZB-verhoging en andere belastingverhogingen, met daarnaast beleidstoevoegingen op het gebied van personeel.*
Als CDA leek het ons wel interessant om als inwoner een reis te maken door deze begroting, vooral gericht op wat hij of zij belangrijk vindt. Ik sluit overigens niet uit dat deze inwoner natuurlijk CDA stemt, maar dat even terzijde. Ook lichten we als CDA een aantal moties en een amendement toe. Initiatieven vanuit de raad, zoals u van ons gewend bent.
*Een OZB-verhoging is natuurlijk niet wat je wilt, maar als inwoner ben je ook gefocust op de zaken die je in het dagelijks leven tegenkomt. Dingen die goed geregeld zijn, plezier geven, oplossingen bieden, het leven aangenaam maken. Voor deze inwoner is dat al op het moment dat hij de deur uitloopt. Een kindvriendelijke wijk met een speeltuin die door de wijk zelf is bedacht. De eigenheid van het dorp waarin je woont. Natuurlijk woon je in de gemeente Barneveld, maar als ze op vakantie vragen waar je woont, noem je toch je eigen dorp, zoals Voorthuizen of Garderen. Bij dat dorp hoort ook een **dorpshuis**, waar feestjes van dorpsgenoten worden gegeven, maar ook vooral ruimte is voor tal van verenigingen of initiatieven om te oefenen, vergaderen of andere activiteiten. Het zijn toekomstbestendige dorpshuizen die vooral maatschappelijk relevant en minder commercieel hoeven te zijn.*
*Op weg naar het werk zijn goede wegen natuurlijk van belang. Duidelijkheid over de rondweg wil onze inwoner wel graag. Dat geschuif met jaren moet maar eens afgelopen zijn. Wat nu precies de status is en wat de precieze plannen zijn, is voor hem nog onbekend. De rondweg helpt natuurlijk enorm, maar ook de aanpak van de aansluiting op de A30 zou een hoop schelen. Als CDA dienen we dan ook **motie 24-105 Aansluiting A30** en **motie 24-106 Rondweg** in om deze twee grote projecten naar voren te halen. Begin op korte termijn met de planvorming en geef tempo aan het geheel.*
*Trouwens, aan de drukte rondom ontsluitingswegen begint onze inwoner zich ook te ergeren. Zijn daar geen oplossingen voor? Als er in ieder geval maar eenduidigheid is bij **oversteken en weginrichtingen**.'*

De heer Kevelam gaat in op **motie 24-106 Rondweg**. Daarin wordt gesuggereerd dat, als men er meer geld in pompt, het sneller gaat. Spreker kan dat niet terugvinden en vraagt op welke manier meer geld de rondweg dichterbij brengt.
Volgens de heer De Vries is dat niet wat de motie zegt. De motie stelt dat snel begonnen moet worden en dat de planvorming eerder in de tijd, op korte termijn, geregeld moet worden. Er wordt over dekking en overwegingen gesproken, er wordt technisch uitgelegd hoe dat qua reserves geregeld kan worden.
De heer Kevelam vraagt of dit niet is wat iedereen al langer wil. Als de inhoud van de motie is dat wat iedereen al wil, dan weet hij niet of Lokaal Belang de motie zal steunen.
De heer De Vries licht toe dat de raad in de motie een doelstelling qua tijd uitspreekt en die opdracht meegeeft aan het college.

De heer Wiesenekker concludeert dat de door de heer De Vries beschreven inwoner op de fiets in Barneveld naar het werk gaat. Er zijn ook inwoners die buiten Barneveld werken, spreker hoopt dat zij daar met het openbaar vervoer naar toe gaan maar sommigen reizen per auto. Zij naderen dan het **knooppunt A1/A30**. Hij verwijst naar het persbericht van die dag, er is door het Rijk veel geld beschikbaar gesteld om daar te interveniëren, om Barneveld Zuid daarbij ook aan te pakken. Hij vraagt hoe de heer De Vries de motie ziet in het licht van die ontwikkelingen. Er zit veel snelheid op.
De heer De Vries hoort graag het beeld van het college. Zijn fractie is van mening dat het sneller kan, dat planvorming eerder kan plaatsvinden. Van het persbericht las hij alleen de titel.
De heer Wiesenekker nodigt hem uit het bericht vooral te lezen, het lijkt fantastisch nieuws dat ook **motie 24-105** raakt.
De heer De Vries zegt toe het bericht te gaan lezen.

De heer De Vries vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
*'Bij het wegbrengen van de kinderen vraagt onze inwoner zich wel af hoe in de toekomst wordt omgegaan met onze scholen. Er zou een groter **huisvestingsplan** worden gemaakt, maar dat heeft het nodige uitstel gekregen. Als dat dan maar niet betekent dat al het beleid rondom scholen en bijvoorbeeld capaciteitsproblemen bij scholen op de lange baan worden geschoven. Als er maar actie is, als er maar beweging is.*
*Over **beweging** en jongeren gesproken. Misschien is dat nog wel één van de belangrijkste uitdagingen in deze tijd. En daar neem ik gelijk alle andere generaties bij mee. Als ouderen zeuren we vooral over die scheurende jongeren op die fatbikes en als jongeren kijken we vooral naar die luie ouderen in hun auto op weg naar hun bureaustoel. De gemeente heeft bij beweging natuurlijk een belangrijke rol en het zou mooi zijn om daar een extra impuls te zien. In ieder geval lijken we het van het Rijk niet te hoeven verwachten, dat bezuinigt zelfs op sport, bewegen, cultuur en preventie. Schokkend en onbegrijpelijk. Maar ook dan hebben we als gemeente een verantwoordelijkheid, een grote verantwoordelijkheid. Daarom dienen we als CDA **motie 24-107 Behoud voorzieningen Sport, Bewegen, Cultuur en Preventie** in om, ondanks de aangekondigde bezuinigingen op sport, bewegen, cultuur en preventie, het huidige niveau minimaal in stand te houden.'*

De heer Kevelam herinnert aan motie 24-86 van Lokaal Belang over alle bezuinigingen bij sport, cultuur en evenementen, ingediend op 10 juli 2024. Het CDA stemde toen tegen. Spreker ziet veel overeenkomsten. Er dreigt inmiddels een bezuiniging vanuit het Rijk te komen en dan meent het CDA dat de gemeente dit moet oplossen. Als het college deze onderwerpen in een lijst vermeldt, zegt het CDA het niet eens te zijn met de motie. Hij vraagt wat er is gebeurd in de afgelopen vier maanden bij het CDA dat het dit toch belangrijk is gaan vinden.
Wat in de motie staat heeft een open einde: alles waarop het Rijk bezuinigt moet de gemeente oplossen. Lokaal Belang vindt dit onverantwoordelijk, hoewel de fractie meevoelt met het probleem.
De heer De Vries benadrukt dat het CDA het onderwerp in juli ook belangrijk vond. Toen ging het om de vraag welke door de raad voorgestelde bezuinigingen wel of niet meegenomen zouden worden. Het CDA was er voorstander van dat het college alle voorstellen mee zou nemen. Hier gaat het om

bezuinigingen vanuit het Rijk, het CDA is van mening dat de gemeente daar iets mee moet. Ook al is de impact ervan nog niet duidelijk, het is zo belangrijk dat het dit al wil adresseren. Als het Rijk dit gaat doen, gaat het Barneveld sterk raken en daar moet de raad al een uitspraak over doen.
De heer Kevelam vraagt of hij de motie verkeerd gelezen heeft. Volgens hem staat er dat het probleem opgevangen moet worden en die vraag is te groot, er zit geen eind aan want men weet niet wat er nog meer gebeurt. Het is niet duidelijk wat de impact is en wat voor bedrag er voor staat. Het kan momenteel niet gevraagd worden. Het kan overigens ook zijn dat het hele verhaal de volgende dag weggestemd wordt.
De heer De Vries meent dat het wel gevraagd kan worden omdat zijn fractie het zo belangrijk vindt. Het is een motie met de vraag of hier aandacht voor is. Het college kan het voor een groot gedeelte doen. Als het teveel wordt, komt het college vanzelf terug bij de raad.

De heer Wiesenekker memoreert dat er eerder een debat is gevoerd rondom sport en het Schaffelaartheater. Hij heeft toen naar voren gebracht dat zijn fractie breedtesport belangrijk vindt. Het voorzieningenniveau moet daarvoor op orde zijn. In de voorliggende begroting staat dat, wil men het voorzieningenniveau behouden, binnen het kader van 'Verantwoord groeien' een stuk bezuinigd moet worden zodat er minder kosten zijn, maar ook moeten er meer opbrengsten gegenereerd worden. Als het Rijk minder geld geeft en het CDA het voorzieningenniveau op peil wil houden, wil het CDA de OZB dan verder verhogen of wil het meer bezuinigen?
De heer De Vries heeft daar momenteel geen idee over. De motie zegt dat de fractie het belangrijk vindt dat hier aandacht voor is en dat, ondanks dat het Rijk bezuinigt, hier zorg voor gedragen moet worden. In het totaalpakket kan hierover een afweging gemaakt worden. Er moet heel wat gebeuren wil het CDA dit onderwerp laten vallen.
De heer Wiesenekker wijst erop dat in de eerste reactie van de heer De Vries de teneur anders is dan wat op papier staat. In de motie staat dat voor elke euro die het Rijk minder gaat betalen, gezorgd moet worden dat het geld er alsnog komt. Als hij dan geen richting aan kan geven of het meer OZB of meer bezuinigingen mag kosten, dan wordt het college met de rug tegen de muur gezet. Er zou voor een andere formulering gekozen kunnen worden, bijvoorbeeld dat men terughoudend moet zijn bij minimabeleid. Hij adviseert de heer De Vries om nog eens naar de formulering te kijken.
Het lijkt de heer De Vries goed om met de ChristenUnie naar de formulering te kijken.

De heer Bos wijst erop dat de heer De Vries spreekt over een bezuiniging vanuit het Rijk. Het is echter een aanpassing van het btw-tarief van cultuur en sport, van 9% naar 21%. De kaartjes voor het theater worden wat duurder.
Als spreker kijkt naar het totale plaatje. Een paar jaar geleden werd eenzelfde trucje uitgehaald als het ging om energiebelasting, die ging ook van 9% naar 21%. Toen heeft hij het CDA niet gehoord. Dat had een grotere impact op de burgers van Barneveld. Hij vraagt waarom de fractie nu dit geluid laat horen en indertijd niet.
De heer De Vries licht toe dat niet op de btw-verhoging wordt gedoeld maar op het schrappen van bepaalde specifieke uitkeringen (spuks), waarop ook nog een korting zit van 10%. Het Rijk zegt dat administratief de 10% wordt gepakt, spreker vraagt zich af of dit zo is, maar uiteindelijk wordt dat doorberekend op het voorzieningenniveau of op sport of preventie in de gemeente.
De energiebelasting is een ander onderwerp, die vraag kan hij niet echt beantwoorden.

De heer De Vries vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
'In het weekend is onze inwoner natuurlijk ook gericht op sport en cultuur. Het begint bij een ***sporthal*** *in het eigen dorp. Hoe mooi is het om in je eigen omgeving te kunnen sporten. Barneveld en Voorthuizen zijn goed voorzien, maar Terbroek en Kootwijkerbroek wachten al heel lang. Tot nu toe draait het vooral om gesprekken en processtapjes. Daar mag wel wat meer gemeentelijk enthousiasme bij.*
Als het even kan snuift onze inwoner ook wat ***cultuur*** *op. De gemeente biedt van alles; culturele activiteiten, musea en natuurlijk een theater. Er is genoeg te doen, maar er is ook genoeg áán te*

doen. Maar wat de plannen daarvoor zijn… de toneelgordijnen blijven nog dicht en de theaterspots uit.
Zo heeft de inwoner al best wat onderwerpen uit de begroting genoemd. Maar financieel wordt een groot gedeelte van de begroting besteed aan het ***sociaal domein****. Het onderdeel zorg is belangrijk in onze gemeente, voor onze ouderen, jeugd en hulpbehoevenden. We willen vanzelfsprekend dat de zorgcasussen dalen, maar het nieuwste beleid lijkt wel van wethouder Van Daalen. Onze inwoner heeft vertrouwen in het zorglandschap in de gemeente, maar er zijn vast en zeker verbeteringen mogelijk voor bijvoorbeeld meer zorg in de buurt en betaalbare jeugdzorg. In 2025 wordt de Hervormingsagenda Jeugd verder opgezet. We zien daar ook graag in terug hoe de rol van het gezin verder versterkt kan worden.*
Dan nog ***wonen en het landelijk gebied****. De inwoner vindt dat heel belangrijk en ziet ook dat de gemeente veel doet om daar goede oplossingen voor te vinden. En dat is niet makkelijk. De opgave is enorm en we zien dat er goed werk wordt verzet. Het vraagt doorzetten, slijpen, schaken op veel verschillende borden. De inwoner wil er graag nog veel meer over zeggen, maar helaas is er een fractievoorzitter die zijn bijdrage wil afronden.*
Want toch nog even terug naar die ***OZB-verhoging voor de komende jaren****. Natuurlijk kun je het, zoals bepaalde raadsfracties doen, klein maken met een verhoging van 'maar' €15 per jaar. Vier jaar maakt €15 + €15 + €15 + €15. Is er dan wel voldoende gevoel bij de portemonnee van onze inwoner? Met de inflatiecorrectie er nog bovenop is het toch weer een extra kostenpost.*
Wat bij de bespreking van zo'n verhoging helpt, is dat in ieder geval duidelijk wordt gemaakt dat het echt noodzakelijk is. En dat ziet onze inwoner niet en het CDA toevallig ook niet. In de commissievergadering van een paar weken geleden hebben we hier vragen over gesteld. Vanuit het college en ook vanuit de SGP leek er ruimte te zijn. Mooi om in de nasleep van de motie van wantrouwen te kijken of we als raad de handen ineen konden slaan. We wilden hierin samenwerking en hebben uiteindelijk een dekkend verhaal gepresenteerd. Het is teleurstellend dat de SGP zonder overleg hier een zwakkere motie tegenover heeft gezet. Natuurlijk met steun van Lokaal Belang en de ChristenUnie, om toch een blok te vormen. Als dit de uitgestoken hand is, is er nog wel een weg te gaan.'

De heer Top wijst erop dat een samenwerking altijd twee kanten heeft. De SGP krijgt te horen dat de fractie contact had moeten opnemen met het CDA. Beide fracties hebben contact gezocht en dat heeft niet geleid tot een gezamenlijk voorstel. Hij hoopt dat de heer De Vries een spiegel heeft en daar deze avond in kijkt. Hij vraagt naar wat hij van dat voorstel vindt.
De heer De Vries memoreert dat er contact is geweest na de commissievergadering. Het leek een onderwerp te zijn waarbij de fracties dichter bij elkaar konden komen. Het CDA heeft een voorstel gedeeld. De SGP bereidde ook een voorstel voor. Dat zag zijn fractie deze ochtend, met twee andere logo's erboven. Het zou mooi zijn geweest als de fracties vanuit het amendement van het CDA en de motie van de SGP tot iets gezamenlijks waren gekomen. Inderdaad moet samenwerking van twee kanten komen, het kwam maar van één kant.
De heer Top antwoordt dat dit inderdaad van de kant van de SGP kwam. Maandagochtend ontving hij een amendement zonder enige vorm van dekking. De dekking volgde pas dinsdagmiddag. Toen had zijn fractie inderdaad al het een en ander voorbereid waarvan spreker de heer De Vries telkens op de hoogte hield. Niet van de inhoud, maar dat deed de heer De Vries ook niet naar de SGP toe. Hij meent dat hier een gezamenlijke les uit getrokken moet worden en dat er de volgende keer inderdaad meer samen opgetrokken moet worden.
De heer De Vries denkt dat het niet veel zin heeft om een feitenrelaas op te bouwen. Hij heeft geprobeerd uit te leggen hoe het is gegaan. Het was mooi geweest als de fracties er gezamenlijk uit gekomen waren, het was mooi geweest als spreker de motie inhoudelijk had gezien als reactie op wat het CDA had voorgesteld en als daar iets gezamenlijks uit voort was gekomen. Maar als er plompverloren deze ochtend een motie komt van drie partijen die een duidelijke meerderheid hebben, dan ziet hij geen opening om vanuit het goede gesprek in de commissie met daden samen iets in de OZB te kunnen doen.

De heer Top benadrukt dat tussen de commissievergadering en de dag ervoor een week lag. In die week hadden beiden het initiatief kunnen nemen. Hij betrekt zichzelf daarin en hoopt dat de heer De Vries dat ook doet.
De heer Top verwijst naar de krant van 19 oktober. De heer De Vries noemde zojuist het amendement om de OZB-verhoging de komende jaren niet te verhogen omdat er ruimte is. Eerder noemde hij dat er vanuit het Rijk mogelijk bezuinigingen op sport komen. Dat komt op de gemeente af en moet opgelost worden. Ondertussen gaat wel de OZB-verhoging naar beneden. Dat is met elkaar in tegenspraak. Maar het amendement valt terug op voorstellen uit het college. Nu zegt de heer De Vries in de krant van 19 oktober dat er financieel moeilijke tijden aan komen - we gaan wel de OZB-verhoging niet doen, maar dat staat er nog niet - maar dat het college maar niet met voorstellen komt. Hij vraagt wat de zin betekent.
Het college doet een voorstel omtrent de OZB. Maar als het gaat om inhoudelijke voorstellen qua bezuinigingen heeft de heer De Vries geen idee wat het college gaat voorstellen. Er komen financieel moeilijke tijden en er komen maar geen inhoudelijke voorstellen waarop de raad kan reageren.
De heer Top wijst erop dat die voorstellen in de Kadernota zaten. Ook wordt hier de komende periode verder invulling aan gegeven.
Hij wil ook wijzen op de woorden 'Er is geen visie, geen koers'. Zojuist heeft spreker ongeveer dertig visiezaken genoemd die in de afgelopen tweeëneenhalf jaar naar voren zijn gekomen. Hij vraagt hoe de heer De Vries daarnaar kijkt.
De heer De Vries vindt het prettig dat de heer Top zijn stukken goed leest. Als het gaat om visie, om inhoud, om de richting van het college: zijn fractie mist dit inderdaad. De heer Top noemde een lijst van voorstellen, kennelijk heeft hij het nodig om dit in de vergadering naar voren te brengen, wat misschien ook wat zegt. In die voorstellen zijn veel uitvoerende zaken, er zijn veel zaken die al lopen en zaken die ook wel vanuit de vorige periode uitgewerkt worden. Dit zijn allemaal dingen die nodig zijn. Maar het CDA richt zich op voorstellen, hij heeft al veel voorbeelden genoemd, waarbij het college - en uiteindelijk de raad en dat mist hij - richting kan geven. Het college kan zeggen welke kant het op wil, wat niet meer gedaan wordt ten opzichte van de vorige periode.
De heer Top stelt dat er in de opsomming die hij deed wel degelijk veel nieuwe visievorming zat. Hij heeft dit opgesomd, niet om zichzelf te overtuigen, maar om onder andere het CDA en de heer De Vries ervan te overtuigen dat dit er wel degelijk is, in de openbaarheid. In tegenspraak tot wat er in de krant staat. Hij hoopt dat de krant dit hoort en noteert.

De heer De Vries vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
*'Dan de inhoud van **amendement 24-104 Schrappen OZB**. We zagen al eerder niet de noodzaak van een OZB-verhoging. Dat was al zo, maar zeker nu de septembercirculaire positief uitvalt en de belastingopbrengsten hoger zijn dan aanvankelijk bedacht (door een motie die eerder is ingediend). Daarom stellen we voor om deze OZB-verhoging vooralsnog te schrappen. We dienen hier een amendement voor in, waarin we duidelijk inzichtelijk maken dat met de eerdergenoemde positieve ontwikkelingen en de begrotingsruimte het te dekken valt. Hij wijst op de laatste tabel en dankt het ambtelijk apparaat voor de hulp hierbij. We gaan liever eerst aan de slag met verdere bezuinigingen en andere maatregelen. Ik hoor de heer Top dat eigenlijk aangeven in zijn bijdrage dus ik verwacht ook de steun van de SGP.*
*Ook de **tegenbegroting van de VVD** geeft hier goede voorstellen voor. Dank voor het vele werk. De impact van bijvoorbeeld de bezuinigingen op het huis gaan ons echter te ver, waardoor we er niet mee in kunnen stemmen.*
Afsluitend: als inwoner, als CDA, hebben we de nodige belangrijke thema's naar voren gebracht. En het is een gemiste kans dat we maar zo weinig op beleidsniveau hierover praten in de gemeenteraad. We hebben ons als CDA voorgenomen om, zoals bij de start van onze bijdrage aangegeven, niet nogmaals aan te geven waar het volgens ons aan schort. Door de interrupties heb ik er helaas wel wat over gezegd. We denken dat die boodschap al wel is aangekomen. En we verkeren als CDA nu tussen aan de ene kant de hoop dat dat verandert en aan de andere kant de mogelijkheid dat er een

verschil van inzicht blijft. Als CDA werken we graag mee aan het welzijn van onze inwoner en de versterking van onze samenleving.
Dank u.'

De voorzitter wijst erop dat amendementen 24-108 en 24-104 onderdeel uitmaken van de beraadslaging. Dit geldt ook voor moties 24-105, 24-106, 24-107 en 24-109.

De heer Kevelam voert het woord in eerste termijn namens de fractie van Lokaal Belang:
'Voorzitter,
De begroting van 2025 ligt ter goedkeuring op tafel. We zien een rapport dat, om een langjarig positieve begroting te houden, keuzes vraagt. Vooralsnog springt het meest in het oog dat er een extra verhoging van de OZB, de forenzenbelasting en de toeristenbelasting wordt gevraagd. Waar met name de laatste twee al lange tijd achterliepen bij wat gebruikelijk is in onze omgeving en dus is wat ons betreft de verhoging logisch, komen we bij de OZB-verhoging meer op het standpunt 'vooruit, als het echt niet anders kan'. Maar hoe bepaal je of het college wel daadwerkelijk alle andere wegen heeft bewandeld en uitputtend heeft gezocht naar alternatieven?
Met deze vraag in het achterhoofd las ik een krantenartikel uit het Algemeen Dagblad van 31 oktober, twee weken geleden. De kop luidt: 'Wethouders zijn beleid van het kabinet helemaal zat, actiebereidheid groeit'. Enkele quotes uit het artikel: 'Met steeds minder budget moeten we steeds meer doen' en 'Omdat gemeenten de verplichte taken moeten blijven uitvoeren moeten ze dus bezuinigen op andere dingen'. En zo gaat het een tijdje door, waarbij de algehele teneur is dat de landelijke overheid alles over de schutting gooit maar zonder geld. Het bekende 'wel taken geen knaken'. De klacht komt niet zomaar ergens vandaan, het is de landelijke Wethoudersvereniging die deze klacht uit. Als je de begroting 2025 van Barneveld in dat licht beziet, zien we hier een fraai stukje financiële degelijkheid.
*Die **financiële degelijkheid** is misschien nog wel meer zichtbaar in de monitor van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Barneveld krijgt hier een 9 als rapportcijfer. Ik scoorde weleens lager in mijn schooltijd, zal ik maar zeggen. Een 9, een prachtig cijfer. Maar dan nog even de vraag voor de echte perfectionisten onder ons: hoe had dat een 10 kunnen zijn? Nou, daar komt hij: de netto lasten per inwoner zijn, naar het oordeel van de VNG, aan de lage kant. Dat was precies de bevestiging waar Lokaal Belang naar op zoek was. Een gezaghebbende club die gewoon zegt: jullie doen het geweldig zonder dat je de burger te veel belast.*
*Is er dan niets om ons zorgen over te maken? Oh zeker. Wij vinden de **jeugdzorg** in haar huidige vorm een financieel risico voor de toekomst, maar weten zo één twee drie ook niet hoe dit beter zou moeten. Daarom tekenen we graag mee met de motie die de ChristenUnie later deze avond in zal dienen, waarin er in ieder geval onderzocht wordt hoe het moet.*
*Een ander punt van zorg zit hem in het gevoel van niet of onvoldoende **handhaving** op diverse punten in onze samenleving. Heel actueel, wat ons betreft. Hoe zorgen we ervoor dat de gebruiksaanwijzing bij hoe wij met elkaar omgaan gelezen wordt en nageleefd? Voor een belangrijk deel liggen hier punten bij de OddV, is onze stellige overtuiging. Wij vonden een motie rondom OddV bij deze begrotingsvergadering niet zo passen. We verwachten binnenkort wel een haakje aan te treffen in later te ontvangen stukken waar we onze zorg op dit punt kunnen uiten en naar verwachting een motie in zullen dienen.*
*Wel een motie rondom de capaciteit van **boa's**. Niet omdat zij hun werk niet goed zouden doen, integendeel zou ik willen zeggen. Maar waar we in het begin van het jaar een zeer goed resultaat zagen met bijvoorbeeld het niet fietsen in het centrum na 12 uur 's middags, krijgen we nu erg veel signalen dat deze trend weer keert. Ik las op een bord vanochtend de leus: een bekeuring is duur, dus niet fietsen na twaalf uur. Ik begrijp ondertussen dat sommigen er de zinnen 'Maar gaan we het nog beleven, dat er ooit een bon wordt uitgeschreven' in gedachten achteraan zeggen. Niet helemaal terecht overigens, want die bonnen zijn er wel. Maar wat ons betreft zou het af en toe wel even wat duidelijker mogen. Het signaal is duidelijk. En zo zijn er meer van die overtredingen, weliswaar in de afdeling klein leed, maar uitzonderlijk ergerlijk.'*

De heer Mulder vraagt of Lokaal Belang constateert dat er een gevoel is van 'wel controleren maar niet bekeuren'. Hij hoort graag of de fractie van mening is dat dit wel of niet zo is. Met 'een gevoel' kan hij niet veel.
De heer Kevelam licht toe dat dit precies de reden is waarom de fractie **in motie 24-110 Boa inzet en handhaving bij kleine vergrijpen** vraagt aan het college om onderweg naar de kadernota volle inzet te plegen en te kijken of er een capaciteitstekort is, of dit gevoel klopt. Hij constateert dat Pro'98 en Lokaal Belang het 100% met elkaar eens zijn.
De heer Mulder wil meegeven dat de wortel soms beter werkt dan de stok. Als een boa verder geen begrip toont voor wat er af en toe gebeurt en alleen maar bonnen uitschrijft, werkt dat averechts. Hij is benieuwd naar het advies van het college op de motie.
De heer Kevelam zegt niet zeker te zijn dat hij de wortel kent in dit voorbeeld. Ook in de motie wordt duidelijk gesproken over het niet willen zijn van een politiestaat: hij wil duidelijk stellen dat zijn fractie absoluut niet op zoek is naar een 'met alleen maar bonnen zwaaiende boa'.

De heer Kevelam vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
'De beslissing om wel of geen bon uit te schrijven is overigens wat ons betreft altijd aan de man of vrouw op de plek aanwezig, dit sluit aan bij de opmerking van de heer Mulder. Daarover geen enkele discussie, maar misschien is de onderliggende vraag wel: is hij vaak genoeg aanwezig op de plek waar het misgaat? Omdat de portefeuillehouder sprak over voldoende capaciteit om de IVP-prioriteiten te halen, maar ook zei dat hij heeft te kiezen in schaarste, vragen wij in ***motie 24-110 Boa inzet en handhaving bij kleine vergrijpen*** *om vanaf nu tot de kadernota een analyse te maken en vervolgens deze analyse aan de raad te rapporteren. Wat moet er dan geanalyseerd worden? 1. Zijn er vaak incidenten/overtredingen waar we niet (op tijd) bij kunnen zijn? 2. Is dit op te lossen met een vergroting van de capaciteit? Het is absoluut niet de bedoeling dat wij in de komende tijd één boa opofferen om een soort secretaris te worden van deze analyse. Absoluut niet. Ze moeten gewoon hun werk blijven doen en voor zichzelf bepalen of er een capaciteitstekort is of niet. Het is ons niet duidelijk, er is een discrepantie tussen wat wij aan de ene en aan de andere kant horen. Wij zouden graag duidelijkheid krijgen.*
Vervolgens het onderwerp ***erfgoedbeleid****. Wij hadden graag op een eerder moment de plannen rond het erfgoedbeleid ingebracht om deze zo een plaats te geven in de integrale cultuurvisie. Dit lukte niet omdat dit punt van de vergadering werd gehaald door meerdere fracties. Het had wat ons betreft maatschappelijke onrust kunnen schelen. Maatschappelijke onrust die er nu toch ontstond in de afgelopen week. Want natuurlijk wil Lokaal Belang dat wij zorgvuldig omgaan met ons cultureel erfgoed. Dit hebben wij in de recente geschiedenis volgens mij vaak gezegd en wij hebben er vaak op gewezen. Denk hierbij aan de vele momenten dat er gesproken is over het Pastoriebos in Voorthuizen. Daarom dienen wij samen met ChristenUnie en SGP* ***motie 24-111 Erfgoedbeleid*** *in.*
Het is vaker gezegd, maar ook van onze zijde applaus voor de tegenbegroting van de VVD, onze waardering voor de grote hoeveelheid werk die hier verzet is. Inhoudelijk vinden wij het toch wat minder. Het wegstrepen van de beleidstoevoegingen met daar tegenover wat losse ideeën is volgens hem wat willekeurig neergezet. Dat vinden we jammer en lastig. De inhaalslag bomen en onderhoud wordt geschrapt door de VVD en hier tegenover komt de verlichting van fietspaden. Ik stel mij dan zo voor dat ik ergens fiets in het buitengebied, dat ik een tak op mijn hoofd krijg en dat het in de filosofie van de VVD een goed punt is dat de ambulance goed licht bij het werk heeft. Lokaal Belang meent dat het handiger is om ervoor te zorgen dat die tak niet valt. Daarin hebben wij wat andere ideeën.
Wat de andere moties betreft: over ***motie 24-107 Behoud voorzieningen, sport, Bewegen, Cultuur en Preventie*** *heb ik in een interruptie al iets gezegd. Wij zien een grote overlap met motie 24-86 die wij op 10 juli jongstleden indienden en die het CDA opmerkelijk genoeg niet steunde. Omwille van consequente keuzes en omdat wij geloven in de kracht van sport, cultuur en evenementen zouden wij deze motie willen steunen. Maar het opvangen van alle landelijke overheidsbezuinigingen op deze onderwerpen is wat ons betreft een open eind. Daarom kan Lokaal Belang niet meegaan in de motie. Wel heeft hij begrepen van de heer De Vries dat hier nog over gesproken gaat worden. Daar komen*

we misschien nog uit.
Wat de beide wegenmoties van CDA en Burger Initiatief, ***motie 24-105 Aansluiting A30*** *en* ***motie 24-106 Rondweg****, betreft: 'Zo snel mogelijk de genoemde wegen realiseren' is iets wat wij delen met het CDA, maar ik denk dat hier vrij snel een meerderheid voor is te vinden. Dus ja, we zijn het eens met het CDA. Maar het CDA plaatst ook hier zeer stellige zinnen in de motie en met name bij de data die worden genoemd vragen wij ons af hoe reëel die zijn. Wij zijn nog in afwachting van een planning, op ons verzoek toegezegd door de wethouder. Pas daarna kunnen wij oordeel geven.*
De nog door de ChristenUnie in te dienen ***motie 24-97 Capaciteit woningbouw*** *hebben wij met plezier meegetekend. De heer Wiesenekker gaat daar vast en zeker een mooi verhaal over vertellen. Wij gaan daarachter staan.*
*Afsluitend wil ik graag nog een paar woorden wijden aan de SGP-****motie 24-109 Herziening OZB-verhoging****. Wij tekenen de motie mee. Wij stellen hierbij alvast dat het gewenste voorzieningenniveau niet mag lijden onder een wel voorgenomen maar eventueel niet doorgevoerde OZB-verhoging. Dus als wij de OZB-verhoging niet gaan doorvoeren, dan mag dat niet ten koste gaan van gewenste voorzieningen. U hoort hier een duidelijk voorbehoud. Het is daarom dat wij niet voor zullen stemmen bij* ***amendement 24-104 Schrappen OZB*** *van CDA en anderen om nu de voorgenomen verhoging helemaal te schrappen. Het is wat ons betreft te vroeg.*
Wij danken het college voor de voorliggende begroting.
Dank u.'

De heer Mulder werd getriggerd door het gedeelte over het erfgoedbeleid. Hij vraagt of de heer Kevelam hiermee ook ruimte wil creëren voor bijvoorbeeld nieuw erfgoed en hier eventueel financiële middelen aan wil verbinden.
De heer Kevelam antwoordt dat Lokaal Belang vooral wil dat erfgoed een plaats krijgt in het beleid. Het is eigenlijk volledig verdwenen vanaf ongeveer 2011. Hij vindt dat een slechte ontwikkeling. Sinds de oprichting van Lokaal Belang pleit de fractie ervoor dat dit onderwerp een plaats hoort te hebben in gemeentelijk beleid. Dat is vooralsnog een mooie ambitie. Nieuw erfgoed: ja, natuurlijk. In ieder geval beleid hieromtrent.

De voorzitter wijst erop dat de moties 24-110 en 24-111 onderdeel uitmaken van de beraadslaging.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Schaik. Ongetwijfeld zal in diens bijdrage de eigen tegenbegroting naar voren komen. Als voorzitter van de raad spreekt hij op voorhand zijn waardering uit voor dit initiatief en voor het werk dat de heer Van Schaik hiervan gemaakt heeft. Het is mooi als er ook voorstellen vanuit het midden van de raad naar voren komen.

De heer Van Schaik voert het woord in eerste termijn namens de fractie van de VVD:
'Laat ik beginnen met u te danken voor deze woorden, ook voor de woorden van waardering van alle andere fracties die ik deze week of deze avond ontving. Ik zal ingaan op mijn inhoudelijke bijdrage. Politiek is keuzes maken. Keuzes maken waar je het geld aan uitgeeft, welke prioriteiten je stelt en welke investeringen je doet. Je kunt elke euro maar één keer uitgeven en daarom is het belangrijk dat je de juiste keuzes maakt.
Als gemeenteraad moeten we de grip op onze centen terugpakken, andere keuzes durven maken, lef tonen, de mouwen opstroppen en de problemen oplossen. Het leven van onze hardwerkende inwoners en ondernemers een stukje beter maken.
Vanavond draait het voor de Barneveldse VVD dus om het oplossen van de problemen. Dat doe je niet door aan de zijlijn te blijven staan. Nee. Dat doe je door aan de slag te gaan, te laten zien dat het wel kan. In onze tegenbegroting laten wij zien dat het ánders kan. We maken scherpe keuzes met uitgestoken hand. We hebben de volgende drie prioriteiten.

- *Prioriteit 1:* ***Wonen***

Duizenden woningzoekenden schrijven zich massaal in op nieuwbouwwoningen die in de verkoop gaan. Als doorstromers is het al moeilijk om een woning te bemachtigen, laat staan als jongeren. Zij springen een gat in de lucht als ze een woning hebben gevonden. Volkomen begrijpelijk. Fantastisch. Tegelijkertijd realiseren we ons in deze zaal dat er bij elke verkochte nieuwbouwwoning duizenden woningzoekenden opnieuw op zoek moeten gaan. Met buikpijn openen zij diezelfde avond weer Funda. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in Barneveld hoog. Veel mensen komen er bijna niet tussen. Het is daarom belangrijk dat we de aankomende jaren heel veel woningen gaan bijbouwen. Als gemeente moeten we samen met alle betrokken organisaties en partijen keihard aan de slag om dat te realiseren.
*Bouwen willen we allemaal. Alleen voordat we gaan bouwen heb je geschikte locaties en bouwplannen nodig. Laten we vanavond even kijken waar we komen. Zullen we een nieuwe grote woonwijk realiseren? Nee, dat is niet nodig volgens het college. Oké, zullen we dan kijken of we de ambitie iets kunnen verhogen? Nee, dat is ook niet nodig. Zullen we dan kijken of we de plancapaciteit kunnen verhogen? Nee, dat is eigenlijk ook niet nodig, gaat u maar vooral weer rustig slapen. College, willen we dan überhaupt wel versnellen? Ja natuurlijk wel, maar plannen maken, dat is allemaal op orde. Dat is niet meer nodig. Ga maar weer rustig slapen. Dat is precies waar het fout gaat. Dit college denkt er met de **huidige plannen** wel te komen. Maar de afgelopen jaren is het eerder een toevalstreffer geweest dan een zekerheid dat we de doelen halen. We weten immers allemaal dat er ook plannen tegen zitten of niet lukken. Het is juist dan fijn om ver boven je doelstellingen te werken. Daarnaast moeten we plannen maken voor de toekomst. Plannen voor na 2027 en verder.*

- *Prioriteit 2: **Veiligheid***

*Het afgelopen half jaar is het aantal meldingen van enkelvoudige **diefstallen** uit onder meer bedrijven, garages en busjes bijna verdubbeld. We moeten samen er met alle betrokken partijen voor zorgen dat Barneveld veiliger wordt. Het is cruciaal dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en ons huis.*
*Zo willen we aankomend jaar meer **straatverlichting** plaatsen op plekken waar overlast op de loer ligt. Daarom willen wij het college, samen met de wijkplatforms, aan de slag laten gaan om tenminste de vijf onveiligste fiets- en voetpaden in onze gemeente aan te pakken.*
Daarbij willen we onze handhavingscapaciteit versterken en doorontwikkelen om extra toezicht te realiseren op basis van informatie zoals meldingen, enquêtes en incidenten, zodat we het gevoel van veiligheid laten toenemen en kleine criminaliteit en vandalisme kunnen aanpakken.
*Als Barneveldse VVD maken we ons ook zorgen over de lage **vaccinatiegraad**. Daar moeten we mee aan de slag. Daarom willen we extra geld vrijmaken voor vaccineren en voor campagnes waarbij objectieve informatie wordt gegeven over vaccinaties. Hierbij is en blijft het een vrije keuze om je wel of niet te laten vaccineren. We willen daarvoor de komende jaren extra geld vrijmaken.*

- *Prioriteit 3: **Bereikbaarheid***

Het is tijd voor politieke lef. Van lange optielijstjes naar kiezen en prioriteiten stellen. Als Barneveldse VVD willen we de oostelijke rondweg een stap dichterbij brengen. Daarbij realiseren we ons goed dat deze weg nog meer geld vraagt. Wij vinden het zeer onverstandig om dat geld allemaal alleen maar op te halen bij onze inwoners en ondernemers.
We willen daarom gaan inzetten op drie punten namelijk:
1. De volledige oostelijke rondweg vol bouwen met meer woningen en meer woningbouwlocaties. Wij denken aan minstens 5.000 woningen. Dat vereist dat we gaan kiezen voor een rondweg die ver van de kern af ligt.
2. Meer woningen betekent meer OZB-inkomsten zonder dat we bij inwoners en ondernemers extra OZB-verhogingen dienen op te halen. We schrappen concreet de OZB-verhoging voor komend jaar van 2,5%.
3. De wethouder dient een actieve lobby in te zetten richting de provincie en het Rijk om geld los te krijgen voor woningbouw en de rondweg.

Onze ondernemers zijn de motor van de economie. Ook de ondernemers in het centrum. Een aantrekkelijk centrum is cruciaal voor de middenstand en de bezoeker. Veel inwoners komen met de auto naar het centrum voor een boodschap, het aanschaffen van nieuwe kleding of een bezoek aan de lokale horecaondernemer. Die auto moet ergens geparkeerd worden. Wat ons betreft is het tijd om te stoppen met ***parkeerplaatsen*** *op te offeren, want elke parkeerplaats draagt bij aan onze lokale economie. Inwoners en bezoekers kunnen zo makkelijk terecht bij onze winkeliers en horeca. We verlagen daarom concreet de parkeertarieven en verhogen tegelijkertijd de parkeerboetes voor mensen die zich niet aan de regels houden.*
Wij laten met deze tegenbegroting zien dat het anders kan in Barneveld. Het is tijd voor een eerste stap in de liberale richting. Het is aan u om onze uitgestoken hand aan te nemen of niet. En laat ik de keuze nog wat scherper maken. We moeten immers keuzes durven maken. Na 4 jaar tegen de begroting te hebben gestemd is de VVD vanavond bereid om verantwoordelijkheid te nemen. De keuze is aan u. Kiest u als coalitie voor het eigen gelijk of bent u bereid om slechts 1,50 procent te wijzigen en om samen te werken met de VVD? De keuze is aan u.
Dank u.'

De heer Top laat weten dat de SGP zeker bereid is om de uitgestoken hand aan te nemen. Daar is ook over gesproken. De heer Van Schaik heeft zijn bijdrage uiteraard van tevoren geschreven. Hij heeft ongetwijfeld gehoord wat spreker in zijn bijdrage over de tegenbegroting heeft gezegd. Hij vraagt hem daarop te reageren.
De heer Van Schaik heeft meegeschreven bij de eerdere bijdragen. De fracties hebben zojuist of eerder in de week hun waardering uitgesproken. De heer Top gaf aan dat zijn fractie zich op de inhoud, op de thema's, kon vinden in de tegenbegroting. Hij had moeite met de 'misleidende teksten'. Spreker is het daar natuurlijk niet mee eens. Hij gaf al tijdens de commissievergadering aan niet blij te zijn met de teksten die de heer Top hem gaf en dit geldt vice versa. De fracties moeten elkaar in het midden treffen op de inhoud en niet op de titels van documenten.
De heer Top merkt op dat dit een reactie is op een deel van zijn opmerking. Hij blijft achter zijn opmerking over 'misleidende teksten' staan en vindt het jammer dat de heer Van Schaik zich daar niet in herkent. De kop van het onderwerp is 'Geen OZB-verhoging' maar vervolgens wordt de OZB-verhoging geen 10% maar 7,5%. Volgens hem is dan de duiding 'Geen OZB-verhoging' niet goed. 'Gedeeltelijke verlaging' zou beter passen. De heer Van Schaik durft nog steeds te beweren het hier niet mee eens te zijn.
De heer Van Schaik is het hier niet mee eens. Het gaat uiteindelijk om de concrete maatregelen en niet om titels van documenten. Dat gaat de burger niet voelen. Dat is wat hij deze avond ziet: een aantal oppositiepartijen die het volledig willen schrappen. De heer Top wil de keuze doorschuiven naar 2026 en dan naar lastenverlichting kijken. Volgens spreker moet deze avond gesproken worden over wat de raad voor de portemonnee van de inwoner en de ondernemer gaat doen voor het komende jaar: welke tekst, welke titel en met welk label. Hij is bereid om alles in te leveren, maar niet bereid om in te leveren dat het daadwerkelijk om de inwoner en ondernemer op straat gaat. Daar wil hij de SGP treffen. Hij stelt voor om dat voor het volgende jaar te doen, de heer Top stelt voor om dat voor 2026 te doen en dat is iets wat spreker niet wil. Hij hoopt de heer Top uit te dagen om voor het komende jaar iets te doen.
De heer Top meent dat er inhoudelijk misschien niet eens een groot verschil ligt tussen de fracties. Hij herhaalt dat in het document het daadwerkelijke verhaal moet worden verteld, daar moet niet omheen gedraaid worden. Zelfs de krant heeft de kop 'Geen OZB-verhoging in de tegenbegroting van de VVD' gebruikt. Dat is kwalijk, de burger wordt daarmee op het verkeerde been gezet.
Namens de SGP-fractie heeft hij aangegeven dat de fractie zou kunnen instemmen met de keuze voor de drie onderwerpen. Maar als men dan naar de voorstellen kijkt, dan zijn die matig onderbouwd. Het gaat over een bepaald aantal lantarenpalen op een aantal plaatsen, maar men weet niet waar, dat moet nog worden bedacht. Het gaat over een extra boa, dan gaat de gemeente van elf naar twaalf boa's. Wat gaat die extra persoon doen? Dat is allemaal niet onderbouwd. Het is wensdenken zonder onderbouwing. Veel beleidstoevoegingen worden geschrapt uit de voorliggende

Programmabegroting 2025, zonder dat de consequenties daarvan worden aangegeven. Dat is makkelijk. Hij vraagt de heer Van Schaik op het gebrek aan onderbouwing te reflecteren.
De heer Van Schaik licht toe dat met inwoners wordt besproken waar de vijf nieuwe lantarenpalen geplaatst worden, de coalitie vindt participatiebeleid immers ook van belang. Hij dacht zelf aan het fietspad in Bloemendal, aan de Ceram bij De Burght. Ook zijn locaties onderzocht door de Fietsersbond die opgepakt kunnen worden. De Fietsersbond heeft een aantal jaar geleden beoordeeld dat 26% matige verlichting heeft en heeft een lijstje opgesteld.
Op de vraag wat de extra boa concreet gaat doen verwijst hij naar de Veiligheidsrapportage van het college. Daar staat duidelijk in dat er in 2023 van januari tot april 138 meldingen zijn geweest en in 2024 in de periode van januari tot april 268 meldingen, dat is bijna een verdubbeling. Het gaat over enkelvoudige diefstallen, onder meer bij bedrijven, garages en busjes. Meer meldingen betekent meer capaciteit. Hij zou nog een aantal concrete punten daaromtrent kunnen noemen. Daarnaast wil spreker de heer Top nadrukkelijk wijzen op de doorontwikkeling van het team. Hij meent hiermee vrij concreet te zijn.
De heer Top vindt het verrassend dat dit momenteel naar voren komt. Hij wil wel wijzen op de beantwoording van het college bij monde van de burgemeester als het gaat om veiligheid: er is een Integraal VeiligheidsPlan. Daarbinnen is voldoende ruimte om de zaken aan te pakken. Hij vraagt wat de heer Van Schaik er extra mee wil bereiken.
De heer Van Schaik wil het volgende naar voren brengen. Hij was tijdens de commissievergadering bereid om alle vragen te beantwoorden. Van de heer Top hoorde hij alleen opmerkingen over de titel van een aantal regels in het document. Nu komt de heer Top met een aantal inhoudelijke vragen, spreker beantwoordt ze allemaal, daar heeft hij geen moeite mee. Hij is twee tot drie weken bezig geweest met het schrijven van het stuk. Daarbij heeft hij geprobeerd het enigszins te comprimeren. Alles wat hij zojuist heeft opgesomd staat in mindere of meerdere mate ook in de teksten. Hij heeft het stuk niet enorm groot gemaakt om het compact en leesbaar te houden. De heer Top vraagt wat er allemaal achter zit en spreker kan een aantal dingen vlot benoemen. Hij komt terug op wat hij eerder aangaf: de heer Top en hij kunnen lang blijven discussiëren over wat er allemaal achter zit, welke cijfers erachter zitten. Er zitten ook rapporten van het college achter. Al de informatie is uit het veiligheidsbeeld van 2024 gehaald. Daar baseert de VVD zich op en in de bronvermelding van de tegenbegroting staat waar de informatie vandaan gehaald is: uit de begroting, uit de Kadernota, uit de context van beleidsdocumenten. Zojuist is gezegd dat er geen visie is maar er zijn wel allerlei uitvoeringsdocumenten en ook daar komt informatie uit. Hij wil de heer Top teruggeven dat de VVD hard gewerkt heeft om met inhoud een aantal belangrijke punten voor de fractie weer te geven. Tegelijkertijd zijn het ook politieke keuzes, dat realiseert spreker zich.
De heer Top licht toe dat hij deze vragenronde zo heeft ingevuld om meer duiding te krijgen van hoe de VVD dit aangepakt heeft. De SGP-fractie gaf al aan dat er hard aan gewerkt is. Daarover is geen twijfel. Hij blijft erbij dat veel zaken in de tegenbegroting weinig onderbouwd zijn waardoor het lastig is om de effectiviteit ervan te beoordelen. De fractie zal bezien hoe zij daarmee om zal gaan.
De heer Van Schaik heeft geprobeerd uit te leggen wat er allemaal achter de tekst in de tegenbegroting zit. Het stuk moest op tijd aangeleverd worden. Het had tweemaal de grootte kunnen krijgen, maar dan had spreker meer tijd moeten hebben. Hij benadrukt dat de VVD zich bij een aantal dingen nadrukkelijk heeft gebaseerd op cijfers van de uitvoering in combinatie met dingen die zijn fractie belangrijk vindt. Hij vindt het jammer te hebben gemist dat de SGP-fractie de onderbouwing voor haar gevoel niet heeft gekregen. Hij had dit graag anders gezien.

De heer Wiesenekker voert het woord in eerste termijn namens de fractie van de ChristenUnie:
'Voorzitter,
Ik begon afgelopen vrijdagavond met het schrijven deze tekst. Toen verschenen ook de vreselijke beelden van de rellen in Amsterdam. Een incident dat begon met vreselijk voetbalgeweld, is verworden tot een afgrijselijk situatie waarin Israëlische supporters en mensen met een joodse afkomst werden opgejaagd, mishandeld en bedreigd. Er vond en vindt Jodenjacht plaats, waarbij we nog elke dag en avond ons hart vasthouden in onze hoofdstad. Antisemitisme is pijnlijk aanwezig. Het

is om stil van te worden. 'Nooit meer', is 'nu'. Deze situatie maakt verdrietig en kan leiden tot gevoelens van wanhoop.
De vrijdagmiddag ervoor maakte ik kennis met Marc Brunekreeft die een mooi interview had gegeven aan een journalist van de Barneveldse Krant over zijn werk bij stichting Gave. Een stichting die zich inzet voor het welzijn en de integratie van asielzoekers. Ik heb hem uitgenodigd voor een gesprek en samen maakten we een wandeling in het Schaffelaarse bos. Marc vertelde dat hij zich geroepen voelt tot dit werk waarin vluchtelingen zichzelf gezien en geliefd mogen voelen. Juist daardoor ziet hij verbindingen ontstaan waardoor vluchtelingen vertrouwen krijgen en bijdragen aan de samenleving. Het voorbeeld van Marc laat zien dat er ook veel goeds is in onze samenleving. Marc benadrukt niet het verschil, maar zoekt overeenkomsten. Zoekt naar een samenleving waarin mensen zich geliefd, gewaardeerd en gezien voelen.
Als ChristenUnie hebben we vertrouwen in die kracht van de samenleving. Zorg dat mensen zich geliefd en gewaardeerd voelen en hoop ervaren. Bovenal vertrouwen wij op God. Onze hulp is van Hem, juist ook als verdriet en wanhoop ons kunnen overmannen. Juist dan willen wij ons inzetten in een samenleving vol van hoop.
Vanuit dat vertrouwen zal ik nu overgaan op de inhoud. De begroting geeft een positief beeld. Het college is erin geslaagd om een ***sluitende meerjarenbegroting*** *te presenteren. En dat is knap in een periode waarin veel gemeenten nog met rode cijfers het rampjaar tegemoet treden. Dit college voert een gedegen financieel beleid. En dat beleid is niet alleen maar leuk, maar wel noodzakelijk.*
Natuurlijk zijn ook wij niet blij met de benodigde lastenverhoging voor ondernemers, inwoners en toeristen. En natuurlijk zijn wij ook niet blij met de beschreven scenario's voor bezuinigingen. Dit kan fors impact hebben op bijvoorbeeld inwoners die afhankelijk zijn van minimabeleid en pleeggezinnen in gezinshuizen, die dagelijks te maken hebben met jeugdhulp. Maar het is noodzakelijk om financieel gezond te blijven. Noodzakelijk om de basisvoorzieningen op orde te houden zoals veilige wegen, mooie scholen én een voortdurende inzet op het voorkomen dat kinderen in armoede leven.
Ik vervolg met ***motie 24-97 Capaciteit Woningbouw*** *en* ***motie 24-98 Versnellen procedure woningbouwvergunning*** *ten aanzien van de woningbouw in onze gemeente. In de tussenrapportage lezen we dat het gewenste aantal woningen van 600 per jaar niet gehaald is. We zien een steeds hoger percentage betaalbare koopwoningen, sociale huur- en betaalbare koopwoningen én initiatieven voor levensloopbestendige woningen. Daar is zijn fractie blij mee. De ChristenUnie pleit voor het toevoegen van woningen juist aan het begin en het einde van de woningmarkt: starterswoningen en seniorenwoningen dus. Juist dat zorgt voor lokale doorstroom. De wethouder heeft aangegeven dat capaciteit vooralsnog niet het grootste probleem is, maar dit wordt nog wel steeds genoemd in de tussenrapportage. En capaciteit is een factor waarop de raad wel kan sturen. Daarom dienen we met Lokaal Belang motie 24-97 in die het college oproept om zodra capaciteit voor het uitvoeren van de Woonvisie wel een probleem vormt, hiertoe uitbreiding voor te stellen aan de raad.'*

De heer De Vries memoreert dat de vraag in de commissievergadering, of de raad iets kan doen om uit de problematiek te komen en het tempo te verhogen, terecht was. Het antwoord was dat het niet veel zou helpen. In de motie stelt de ChristenUnie dat het college de raad tijdig informeert als het wel gebeurt. Hij vraagt of de heer Wiesenekker meent dat dit zonder de motie niet zou gebeuren.
De heer Wiesenekker wijst erop dat de motie eigenlijk zegt dat er op dit punt een verschil te zien is in wat er in de Tussenrapportage genoemd wordt en de reflectie van het college. Capaciteit kan op verschillende manieren worden uitgelegd. Misschien is er wel genoeg capaciteit op de loonlijst, maar kan de gemeente te weinig mensen vinden, is de arbeidsmarkt te karig. De motie roept op om er in een dergelijk geval voor te zorgen dat de middelen er komen, misschien kan het college wervingsbonussen beschikbaar stellen voor de belangrijke functies. Capaciteit kan ook betekenen dat er weliswaar voldoende mensen zijn, maar dat die het werk niet aankunnen. De motie vraagt het college om in een dergelijk geval meteen met een voorstel richting raad te komen om het aantal mensen uit te breiden. De fractie wil ervoor zorgen dat het college zich steviger toegerust voelt om met het argument 'capaciteit' aan de slag te gaan.

De heer De Vries vindt dit goede voorbeelden. Hij vraagt of de heer Wiesenekker het idee heeft dat het college momenteel te veel een drempel ervaart om bij de raad aan te geven dat er problemen zijn qua capaciteit op de genoemde voorbeelden en dat de motie die drempel weghaalt.
De heer Wiesenekker weet niet of hij dat voelt, of het college dat voelt. Voor de ChristenUnie is de Woonvisie erg belangrijk, de fractie wil woningen toevoegen aan de voor- en achterkant van de woonmarkt. De fractie wil dat het college de volledige ruimte voelt om capaciteit, waar het daar invloed op heeft, niet het probleem te laten zijn.

De heer Top constateert dat de heer Wiesenekker ervoor pleit dat, als er capaciteit nodig is, de raad de beschikbaarheid zou moeten geven. Hij hoorde van het college in de beantwoording dat geld of het aantal vacatures niet zozeer het probleem is. Maar de mensen zijn niet altijd te krijgen.
Een tweede vraag: gaat de raad met de voorstellen niet te veel op de stoel van het college zitten? Bijvoorbeeld door welkomstbonussen voor te stellen. Alsof het college dergelijke dingen niet zelf kan bedenken.
De heer Wiesenekker constateert dat de vraag in het verlengde ligt van de vraag van de heer De Vries. Hij heeft hierop doorgevraagd, ook naar aanleiding van het voorstel van de heer Van Schaik. Wellicht kunnen de fracties elkaar op dit onderwerp vinden. De ChristenUnie dacht eerst aan een motie voor incidentele toevoeging maar de wethouder gaf aan dat dat geen oplossing zou zijn. Het structureel uitbreiden van capaciteit zou dat ook niet zijn. Maar toch wordt capaciteit voortdurend genoemd in de voortgangsrapportages, ook in de Tweede Tussenrapportage die voorligt. Zijn fractie wil elke drempel die het college zou kunnen ervaren om er invulling aan te geven, wegnemen. Misschien helpt een stevige wervingsbonus, misschien heeft men wel het aantal mensen dat men mag hebben maar lukt het nog niet, dan wil de fractie dat het college niet schroomt om meteen naar de raad te gaan en uitbreiding te vragen. Hij meent dat het sterk is als de raad zich daar over uitspreekt.
De heer Top is, met de heer Wiesenekker, benieuwd naar het antwoord van het college.

Ook bij de heer Mulder klinkt dit als dingen die het college of de ambtenaren zelf kunnen weten en doen. Hij vraagt wat de ChristenUnie de overtuiging gaf om de moties toch in te dienen, heeft de fractie het idee dat het college het dan wel doet? Niemand in de raad denkt dat het niet uitmaakt als het aantal van 600 woningen niet gehaald wordt.
De heer Wiesenekker herkent hier de vraag van de heer Top in. In elke opvolgende voortgangsrapportage ziet zijn fractie bij woningbouw ‘capaciteit’ staan als een van de argumenten waarom het doel niet gehaald wordt. De fractie wil het college maximale slagruimte geven om, waar het te beïnvloeden is, dat te beïnvloeden.

De heer Wiesenekker vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
‘Wij krijgen ook signalen dat de interne samenwerking voor het realiseren van initiatieven beter zou kunnen. De behandeling van bijvoorbeeld de stedenbouwkundige en welzijnscommissie lijkt meer simultaan te kunnen plaatsvinden. Daarmee voorkomen we teleurstellingen na lange procedures en versnellen we die procedures. Daartoe dient zijn fractie ***motie 24-98 Versnellen procedure woningbouwvergunning in.***
Na twee initiatieven voor de woningmarkt, volgt een initiatief om ***netcongestie*** *tegen te gaan. Netcongestie vormt een groot probleem voor het realiseren van bouwprojecten en uitbreiding van bedrijventerreinen. Daarom verzoeken we het college, samen met de SGP, met* ***motie 24-99 Netcongestie stroomlijnen met innovatie*** *om in overleg te treden met Zonneplan en Liander om de proef met geautomatiseerd aansturen van zonnepanelen, laadpalen en thuisbatterijen uit te breiden naar Barneveld.*
De ***OZB*** *in onze gemeente stijgt percentueel flink. De netto kosten vallen nog altijd mee en de woonlasten liggen ten opzichte van andere gemeenten nog altijd laag. Toch is de stijging hoog. De ambitie voor het structureel verhogen van de inkomsten met €2 miljoen én het structureel bezuinigen van €3 miljoen onder ‘Verantwoord groeien’ is fors. Nu de financiële situatie in de begroting*

positiever lijkt dan verwacht, mede door de septembercirculaire en door het herhaalde positieve incidentele resultaat, denken wij dat de ambitie voor kostenbesparing en opbrengstenverhoging wellicht hoger is gesteld dan nodig. Wij willen daarom afwachten wat de eerste bezuinigingsronde oplevert voordat we ook in de programmabegroting van 2026 de extra 2,5% OZB gaan heffen. Dan pas zijn de uitkomst en impact van de bezuinigingsronde duidelijk. Juist ook bezuinigingen kunnen pijn doen. Daarover heb ik ook gesproken in de commissievergadering. Over dit punt is ***motie 24-109 Herziening OZB-verhoging*** *al ingediend door de heer Top van de SGP.*
Niet voor niets dienden wij bij de Kadernota al moties in om terughoudend te zijn in het bezuinigen op minimabeleid en de bijzondere bijstand én het behouden van jeugdzorg voor de meest kwetsbare jongeren en gezinnen in het scenario bezuinigingen op de Hervormingsagenda. Ten aanzien van de ***jeugdzorg*** *dienen we vanavond* ***motie 24-100 Een andere kijk op groeiend jeugdzorggebruik*** *in om zelfzorg en onderlinge zorg een centrale plek te geven in het Barneveldse jeugdhulpbeleid en de ambulante jeugdhulp en met name individuele trajecten zoveel mogelijk te vervangen door zelfzorg en initiatieven uit de samenleving. Dit geeft meer zekerheid dat jongeren die de jeugdhulp echt nodig hebben, die blijvend kunnen krijgen.*
Toeristenbelasting*: de verhoging naar aanleiding van de Kadernota kwam onverwacht voor de branche. Het is een voorstel geweest van de raad in een motie. Veel ondernemers hebben geen rekening gehouden met deze verhoging, terwijl er kennelijk eerder toezeggingen door een wethouder zijn gedaan dat dergelijke mogelijk verhogingen zo snel mogelijk gedeeld zouden worden. Hoe kijkt de portefeuillehouder aan tegen deze communicatie? Kan dit de volgende keer zo snel mogelijk gebeuren, ook na het bespreken van de Kadernota?*
Verder wil ik het college vragen om in het nieuwe beleidskader huisvesting arbeidsmigranten ook nadrukkelijk aandacht te besteden aan de ***bijdrage die arbeidsmigranten leveren aan gemeenschappelijke voorzieningen****. In de verdieping op dit thema werd duidelijk dat het nu niet helder is hoe arbeidsmigranten bijdragen aan de gedeelde voorzieningen. In de voorbereiding trof ik ook gemeenten aan die er bewust voor kiezen om migranten niet te laten bijdragen om daarmee te bevorderen dat arbeidsmigranten zich in ieder geval inschrijven en er meer zicht is op hun woonplaats. Kortom, vanuit ons nu geen voorstel maar wel het verzoek om de toezegging dit uit te werken.*
De komende maanden zullen veel gesprekken plaatsvinden met stakeholders over de gewenste ***bezuinigingsmaatregelen****. Dat vinden wij een spannend proces. Wij vrezen ook pijnlijke gevolgen door bezuinigingen in het sociaal domein en de jeugdzorg. Daarom hebben we specifiek benadrukt om terughoudend te zijn met bezuinigingen in het sociaal domein; specifiek als het gaat om het minimabeleid én als het gaat om kwetsbare jongeren. Laat die groep niet het kind van de rekening zijn.*
Een reactie op de ***tegenbegroting van de VVD****: complimenten voor het opstellen hiervan. Het is heel knap hoe u uw eigen politieke kleur heeft laten spreken met de inhoudelijke voorstellen van dit plan. Vooral in de woningbouw hebben we vergelijkbare ideeën en voorstellen die wellicht bij elkaar kunnen komen vanavond. Ook staan wij net als u achter het belang van een veilige woonomgeving. Maar gezien de uitbreiding van de boa's die al voorgesteld wordt en dat daarmee het huidig Integrale VeiligheidsPlan getackeld kan worden, voelen wij geen noodzaak om die uitbreiding nu verder te realiseren. De impact van de gekozen posten waarmee u de tegenbegroting dekt is onduidelijk gebleven en is wat ons betreft contrair met de ontwikkelingen van een toekomstbestendige organisatie en bijvoorbeeld de proeftuin Jeugdbescherming. Wij zullen niet voor deze tegenbegroting stemmen.*
We hebben vanavond al kort gesproken over ***motie 24-107 Behoud Voorzieningen Sport, Bewegen, Cultuur en Preventie*** *van het CDA omtrent het afwachten van de betreffende bezuinigingen. De motie gaat voor zijn fractie wel heel ver omdat het echt onduidelijk is welke gevolgen dit gaat hebben. Daarom wil hij het college vragen om de toezegging te doen dat het stevig rekening houdt met een verdere afwaardering door het Rijk en voorkomt dat dit extra bezuinigingen gaat geven, bovenop die in het voorliggende plan onder het pakket 'Verantwoord groeien'.*

Ik sluit af met het begin. Mijn partij bedrijft politiek vanuit vertrouwen, vertrouwen op een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief. De draagkracht van de samenleving om naar elkaar om te zien, zorgzaam te zijn. Bestaanszekerheid voor al onze inwoners is dan cruciaal. Wij bedrijven politiek die een dienstbare overheid en economie nastreeft. Verantwoord groeien van een wereld die veel moois te bieden heeft. Het programma Duurzaamheid is dan hoopgevend. En tot slot vertrouwen wij in een rechtvaardige overheid, als bondgenoot van vrijheid en recht. Daarmee is bijvoorbeeld de aanpak van zorgcriminaliteit een onmisbare schakel en voelen wij verantwoordelijkheid voor het opvangen van asielzoekers en het bieden van perspectief aan hen.
Ik begon met het toelichten van de context waarin we nu leven. In deze roerige, bewogen en soms beangstigende tijd mogen wij ons als fractie afhankelijk weten van God. Wij geloven niet in een volledig maakbare wereld, maar in een wereld die in Gods hand ligt. Dat mag rust geven, vertrouwen en hoop. 'Schenk ons uw trouw, Heer, op U is al onze hoop gevestigd'. En met die woorden uit Psalm 33 wil ik het college Gods zegen meegeven in de uitvoering van uw belangrijke taak. College, u kunt opnieuw het verschil maken. Veel wijsheid daartoe.
Dank u.'

Mevrouw Van den Wildenberg voert het woord in eerste termijn namens de fractie van Burger Initiatief:
'Voorzitter,
Alles draait helaas om geld, je hebt het altijd nodig. Als je je idealen wilt verwezenlijken, als je een visie wilt uitwerken naar de werkelijkheid en zelfs als je simpelweg verder wilt groeien. Om met dat laatste te beginnen: het gaat gewoon niet simpelweg. Elke keuze die wij maken heeft gevolgen voor andere keuzes. We hebben een aantal jaren terug besloten dat Barneveld moet groeien naar ongeveer 85.000 inwoners, deels om onze eigen aanwas te kunnen huisvesten, deels omdat er een enorm woningtekort is in ons land, in de provincie, in FoodValley. Daar zijn we allemaal onderdeel van en daar willen we ook verantwoordelijkheid in nemen. Maar groei is meer dan alleen huizen bouwen, het is ook infrastructuur, groen, voorzieningen als scholen en sportmogelijkheden, culturele voorzieningen, sociale cohesie, jeugdzorg en dan heb ik nog niet de helft opgenoemd. Kortom, het is nogal veelomvattend.
*Wij groeiden ook al voordat wij besloten naar 85.000 inwoners te gaan en de toenmalige gemeentesecretaris vertelde ons dat daar eigenlijk nooit geld voor opzij was gezet. Tot onze verbazing en die van hem ook, trouwens. Wij zijn heel blij dat er nu wel een post is voor '**Verantwoord groeien**'. Hoewel we daar de onderbouwing voor de hoeveelheid een beetje missen want de dotatie lijkt nu gebaseerd op een vinger in de lucht steken om te zien of het regent of niet, alsof dat dus de uitkomst bepaalt. Met het besef dat er geld nodig was voor het Verantwoord groeien, groeide ook de kennis dat behalve geld ook menskracht nodig is voor de groei. Maar ook dat kost natuurlijk geld. We gingen toen ook kijken naar wat voor soort gemeente we eigenlijk wilden zijn. Daaruit volgde het programma Blij met Barneveld. In dat programma werden vier kernwaarden genoemd: gastvrij, wendbaar, ondernemend en betrouwbaar. Onze inwoners mochten en mogen nog steeds blij zijn met Barneveld, hopen we. Ondertussen is er in 2022 een nieuw college gekomen en dat probeert deze vier waarden inhoud te geven. Tegelijkertijd komt er van alles op ons af:*

- *Het ravijnjaar, waarvan de gevolgen niet duidelijk zijn maar waar je je wel op moet voorbereiden*
- *Allerlei onduidelijkheden over de toekomst van de boeren, met alle gevolgen voor ons landelijk gebied en*
- *De Hervormingsagenda voor de jeugdzorg,*

om er maar eens drie te noemen. Allemaal zaken die behoorlijk onze eigen begroting kunnen beïnvloeden. Het gaat zo'n beetje als met de portemonnee van onszelf, gewone mensen. Hoge btw op groente en fruit, hogere btw op lezen en cultuur, hoge energieprijzen, hogere zorgpremie, hogere OZB, hogere bijdrage waterschapsbelasting en hogere leges. Voor je het weet is je budget op als je niet heel erg oppast.

Het college moet roeien met de riemen die het heeft en ook de riemen die het krijgt van de rijksoverheid. Als dat niet voldoende is, dan moet het geld ergens anders vandaan komen, uit bezuinigingen en uit belastingen en leges. Nu kan men natuurlijk twisten over de gekozen koers met dat roeien en dat gaan we dan ook wel doen.
Al lezende in de begroting kwamen wij wel tot de conclusie dat het college schaakt op enorm veel borden. Wij kregen de ***behoefte aan focus****. Neem bijvoorbeeld eens vijf onderwerpen, richt je daarop, maak die af en kijk welke mogelijkheden er dan nog zijn. Wat dat betreft vonden wij, en vinden wij, de tegenbegroting van de VVD een verademing om te lezen. De heer Van Schaik heeft al bedankt voor de complimenten, maar die had ik nog niet gegeven. Dit is het goede moment om onze waardering voor de tegenbegroting van de VVD uit te spreken. Het vele werk, het lef ook om het te doen, petje af. De drie hoofdpunten zijn uiteraard wel VVD-punten en dat past nu net niet helemaal bij ons. Maar de OZB-aanpak spreekt ons zeer aan. Want de OZB-verhoging zit ons echt dwars. Het is een spaarpotje voor de toekomst maar het belast onze inwoners wel. Kunnen we dat spaarpotje niet over meerdere jaren vullen zodat wij de OZB een fractie minder kunnen verhogen? Of kunnen we het voorstel uit de tegenbegroting overnemen en alleen de inflatieverhoging nemen en dus de 2,5% extra verhoging over 2025 schrappen? Dit begrijpt zij overigens goed: alleen over 2025 en daarna gaan wij verder kijken. Wij van Burger Initiatief willen wel graag de eventuele verhoging over meer jaren uitstrijken. Waar wij namelijk moeite mee hebben is dat elk jaar een bezorgde negatieve boodschap in de publiciteit komt (bezorgd in de zin van 'wij hebben zorgen', het gaat allemaal niet zo goed) over de begrotingsmogelijkheden. En elke keer blijkt het weer mee te vallen. Zo leest men in de aanbiedingsbrief bij voorliggende begroting dat de inkomsten van het Rijk weer teruglopen, maar er staat niet dat de cijfers in de meerjarenplanning er aanzienlijk beter uitzien dat die van vorig jaar, met name beter in de jaren 2026 en 2027. Er is steeds veel incidenteel geld over. Wat ons betreft kan dat in de pot voor 'Verantwoord groeien' worden gestopt in plaats van de OZB extra te verhogen voor dotatie aan deze reserve. Wij stellen daarom voor om beslispunt 5 te schrappen uit het raadsvoorstel, daar heeft het CDA* ***amendement 24-104 Schrappen OZB*** *voor ingediend dat wij mede hebben getekend.*
Een ander punt is de ***rondweg****. Dat is een punt waar wij ook heel graag een focus op zouden willen leggen. Daar moet tempo in komen, want we praten er al jaren over en er is niet eens een voorkeurstracé. Een fractie bracht naar voren dat de tussenruimte moet worden ingevuld met 5.000 woningen. Daar zie ik wat tegenop, dat zijn er heel veel. Ik meen dat de gronden allemaal al gekocht zijn door ontwikkelaars en ik vermoed dat daar ook allemaal woningen komen. In de tegenbegroting wordt de rondweg ook genoemd en ook in* ***motie 24-106 Rondweg*** *van het CDA, die wij mede hebben ondertekend.*
Ook ***motie 24-105 Aansluiting A30*** *van het CDA hebben wij medeondertekend.*
Burger Initiatief ondersteunt ook ***motie 24-107 Behoud Voorzieningen Sport, Bewegen, Cultuur en Preventie.*** *Die punten moeten worden ontzien bij bezuinigingen. Waarom doen wij dat? Omdat sociale cohesie iets is waar we in Barneveld prat op gaan. Zoveel vrijwilligers die zich inzetten voor de medemens, bij sportverenigingen, koren, Floralia, schaatsen, skeeleren, toneel, dammen, schaken, scouting, Buurtkamer, dorpshuizen: daar moeten we eigenlijk allemaal op blijven investeren vanwege de sociale cohesie. Want met al deze activiteiten bestrijdt je eenzaamheid, het uitgesloten gevoel, en bevorder je het welzijnsgevoel en geef je onze inwoners de ruimte om zich te ontplooien en elkaar te ontmoeten. En dat laatste, die sociale cohesie, is essentieel voor Barneveld groeit.*
Dank u.'

De heer Bos voert het woord in eerste termijn namens Lid Bos.
'Voorzitter,
De begroting ligt voor. In het verleden was het altijd de discussie: wat is het belangrijkste moment in het jaar, kadernota of begroting? De conclusie was snel gemaakt: het is de kadernota. Deze begroting is eigenlijk een rechte lijn vanuit de Kadernota. Maar dat maakt de begroting geen hamerstuk. Ik wil er toch een paar dingen over zeggen.

We komen toch weer bij de keuzes die gemaakt moeten worden. Dan is het zo dat het college een keuze heeft gemaakt, de vraag is of het de juiste keuzes zijn en of het voldoende is. Samengevat: is er voldoende geld gegenereerd en is er voldoende kapitaal aanwezig om de keuzes in de toekomst te betalen? Er ligt een begroting voor van ongeveer €190 miljoen en er is een schuld van ongeveer €250 miljoen. Met de investeringen die de komende jaren komen gaat dat oplopen tot een kleine €300 miljoen. Dan is de oostelijke rondweg daar nog niet bij opgeteld en ik laat de investeringen die in het MIP zijn opgenomen even achterwege. Het is de vraag of we het daarmee halen.
Dan hoor ik de wethouder Financiën al zeggen: wat is uw oplossing dan, mijnheer Bos? Daar heb ik over nagedacht, anders had ik hier niet gestaan. Met bezuinigingen van €5 miljoen, met een OZB-verhoging, is er in mijn beleving niet voldoende.
Ik neem u even mee naar de Tussenrapportage. Daar heeft hij in de commissievergadering over gesproken, de extra leges van €1 miljoen, eigenlijk voortkomend uit de invoering van de Omgevingswet. Voordat de wethouder het me zo gaat vertellen: ja, het is kostendekkend en het zijn geen inkomsten. Maar dat is ten dele waar want uiteindelijk geeft het wel een generatie aan woningbouw, wat bijdraagt in de OZB, maar ook bijdraagt vanuit het gemeentefonds. Dus daar zit wel een multiplier.
Ik begin met een begin van een antwoord en dat antwoord heet: wij moeten ons uit de schulden werken. Ik heb ***motie 24-112 Bouwlocaties Visie op Inbreiding*** *ingediend om te kijken hoe wij de inbreidingslocaties in beeld kunnen brengen, dat sluit voor een deel aan bij de vraag van de ChristenUnie hoe de woningbouw gestimuleerd kan worden. Er zijn verschillende locaties in het bezit van particulieren en die hebben er ook plannen voor. Die zijn hem, hij neemt aan voor een deel, bekend. Dit is voor een deel meer in kaart te brengen en op die manier wordt ervoor gezorgd dat de belemmeringen, want daar gaat het om, worden weggenomen. Het resultaat daarvan kan zijn dat er meer woningen worden gebouwd en dat lost het woningtekort op. Door de Omgevingswet zal de inzet van arbeid bij de aanvrager vallen en niet bij de gemeente, dan is daar natuurlijk het capaciteitsprobleem wat minder aan de orde. Op termijn is er weer de multiplier als het gaat om de uitkering van het gemeentefonds en de OZB. Op die manier valt daar dus inkomen te genereren waardoor we weer andere delen kunnen financieren.'*

De heer Top vraagt wat voor soort belemmeringen de heer Bos kan noemen.
De heer Bos licht toe dat dat er verschillende zijn. Hij kan de locaties noemen, voor een deel zijn die bij de wethouder bekend.
De heer Top zegt naar belemmeringen te informeren en niet naar locaties.
De heer Bos noemt voorbeelden van belemmeringen. Er staat een boom en die wil men niet opofferen voor 15 appartementen. Of er is in de nabijheid een leegstaand complex aan industrie waardoor er wordt gezegd dat men in die richting niet wil bouwen. Echter, dat deel van de industrie wil eigenlijk zelf al stappen maken, maar dat ligt ook in een procedure want dan moet er een bestemmingsplanwijziging komen. Zo volgt het een het ander waardoor er niets gebeurt. Misschien moet hij niet in het openbaar maar achter de schermen toelichten wat de locaties zijn om de mensen en locaties niet in verlegenheid te brengen. Maar dat is aan de orde, een boom, de herontwikkeling van een gebied, waardoor het proces steeds niet vooruitkomt.

De heer Van Schaik vraagt of de heer Bos iets verder kan ingaan op de inbreiding en kan duiden over wat voor aantallen woningen hij spreekt. Hij noemde zojuist een aantal van 15; men kan heel veel tijd met inbreidingen kwijt zijn. Hij heeft het idee dat het aantal klein is.
De heer Bos laat weten dat het, als hij bij elkaar optelt waarover mensen hem hebben benaderd de laatste tijd, richting de 100 á 200 woningen gaat. Dat betreft het hele palet aan woningen en appartementen.
De heer Van Schaik vindt het een mooi aantal. Maar hij vindt het heftig om daar een visie voor op te stellen. Hij had het idee dat het meer woningen zouden zijn. De 100 á 200 woningen zijn 30% van wat er op jaarbasis gebouwd moet worden. Daar gaat men het niet mee halen. Hij zou graag over meer

woningen spreken en vraagt de heer Bos of hij ook bereid is om naar uitbreidingen te kijken en zo op een hoger aantal dan 200 woningen te komen.
De heer Bos is daartoe zeker bereid. Hij heeft niet alle plannen, hij heeft er nu ongeveer 10. Hij schat dat dit, als het maximaal wordt ingezet, 200 woningen kunnen zijn. Maar aan ondernemers moet gevraagd worden om naar de gemeente te komen met hun plannen en die kenbaar te maken, dat is zijn oproep. Het mooiste is als het college uiteindelijk met de plannen die zijn ingediend naar de raad toe komt. Dan kan de raad zeggen welke belemmeringen opgelost kunnen worden, de boom kan mogelijk verplaatst worden. Dan kan er veel meer en kan men misschien wel naar 1.000 woningen toe gaan. Dat is luchtfietserij, de 200 kan hij redelijk concreet maken.

De heer Kevelam begrijpt het idee van de heer Bos. Hij vindt het echter juist mooi dat kleine kernen door uitbreiding, bijvoorbeeld in Terschuur en Zwartebroek en Stroe, heel mooi gefaseerd kunnen bouwen. Bij inbreiding is dit veel ingewikkelder omdat het niet te betalen is, dan sloopt men een gedeelte en moet men in één keer door met bouwen. Hij informeert hoe de heer Bos daarnaar kijkt. Vindt hij het handig om bij kleine kernen gefaseerd te kunnen bouwen? Daar zou dan uitbreiding voor nodig zijn.
De meeste locaties die de heer Bos kent zijn stukjes groen of inbreidingslocaties die beter tot hun recht zouden kunnen komen. Uitbreiden is mooi, maar waar kan worden ingebreid, moet die capaciteit ook gebruikt worden. Hij heeft dat meerdere keren gehoord in de laatste jaren. Het mooie is dat door de nieuwe Omgevingswet de aanvrager het meeste werk moet doen en dat de raad het aan de achterkant kan toetsen, maar dan moeten wel de belemmeringen weggehaald worden. Ook is hierin diversiteit aan te geven. Ook wordt voldaan aan de Woonvisie.
De heer Kevelam informeert of het idee in eerste instantie niet te rigoureus is. Inbreiding ja, maar uitbreiding moet er gewoon naast. Hij las dat er sprake zou zijn van eerst inbreiding en dan uitbreiding, maar het zou samen op moeten gaan. Anders is het voor bepaalde groepen en in bepaalde dorpen onbetaalbaar.
De heer Bos sluit met de motie uitbreiding niet uit.

De heer Wiesenekker memoreert dat meestal, als spreker over betaalbare woningen begint, de heer Bos naar voren haast. Dat deed hij deze keer niet, spreker had wel verwacht dat hij een vraag zou stellen over de dekking van zijn motie. Hij had dan ook een reactie voorbereid: de heer Bos had een mooi inzicht gegeven, namelijk dat als er meer woningen zijn, er ook meer opbrengsten zijn. Misschien kan daar de dekking gevonden worden.
Hij is benieuwd waar de heer Bos de capaciteit voor inbreiding vandaan haalt. Dat zou maar zo bij de motie van de ChristenUnie kunnen zijn. Hij vraagt of dit klopt.
De heer Bos gaf zojuist al aan dicht bij de ChristenUnie te zitten op dit gebied. Bij de Omgevingswet zit het meeste werk bij de aanvrager en voor de gemeente ligt er meer een toetsend kader. De capaciteit zal meer buiten dan binnen het huis nodig zijn.

De heer Bos vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
'Wat de tegenbegroting van de VVD betreft: het is een mooie stap en er worden mooie keuzes gemaakt. Keuzes die het college achterlaat. Het college zou hier eigenlijk een voorbeeld aan moeten nemen. Meer nog: de drie partijen die het college vormen. Een reflectie: in de commissievergadering van de vorige week waren het toch vooral die drie partijen die de aanval kozen richting VVD. Het typische was dat dit juist is wat de drie partijen de laatste tijd de oppositie verweten als die de plannen van het college en de collegepartijen aanvielen.'

De heer Kevelam vraagt of hij het goed begrijpt dat de heer Bos verwacht van Lokaal Belang dat die fractie het volgende jaar een tegenbegroting indient tegen het college.
De heer Bos meent dat hij wat creativiteit van een lokale partij mag verwachten. Dat de partij niet alleen maar zegt de belastingen omhoog te doen. Er wordt wat bezuinigd, maar in de basis is het toch wel de burger die het hardste gelag betaalt. Dan vraagt hij zich af of dat het lokale belang is.

De heer Top memoreert dat in de commissievergadering van de week ervoor verschillende partijen opmerkingen hebben gemaakt. Hij spreekt voor de SGP als hij zegt dat de fractie de VVD niet heeft bekritiseerd, maar het plan dat er ligt, de inhoud. Dat heeft de heer Bos ook gedaan, dat hebben anderen gedaan. Daar gaat het om, debatteren over de inhoud. Hij begrijpt de opmerking van de heer Bos niet dat de SGP-fractie de VVD zou hebben bekritiseerd en vraagt de heer Bos om hierop te reflecteren.
De heer Bos heeft gezegd wat hij gezegd heeft. Hij heeft het goed kunnen waarnemen. Hij is van mening dat drie partijen gezamenlijk optrokken richting de tegenbegroting van de VVD. Zo heeft hij het ervaren. De heer Top kan zeggen dat dit is gebeurd op de inhoud, dat is dan een interpretatie van dat debat. Misschien zouden de mensen die digitaal hebben meegekeken eens geënquêteerd moeten worden over de vraag hoe zij het debat geïnterpreteerd hebben.
De heer Top laat dit punt verder rusten.
Hij wijst op **amendement 24-108 Grafrechten** van SGP en Burger Initiatief waarin gezorgd wordt voor lastenverlichting voor de burger die het overkomt. Hij rekent van harte op de steun van de heer Bos voor het amendement.
De heer Bos antwoordt dat daarvoor de stemming afgewacht moet worden.

De heer Van Schaik heeft veel moties en amendementen gezien die in meer of mindere mate dicht bij de tegenbegroting van de VVD komen. Iedereen heeft zijn uiterste best gedaan om met de eigen overtuiging te zoeken naar hetgeen in de tegenbegroting stond. Hij blijft daar zelf natuurlijk achter staan. Hij meent dat de VVD deze avond flink de agenda gezet heeft en daar is hij blij mee.
De heer Bos is dit met de vorige spreker eens. Hij heeft er zelf ook gebruik van kunnen maken en kreeg reactie. Hij dankt de heer Van Schaik daarvoor.

De heer Bos vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:
'Ik heb nog één punt en dat is de portefeuilleverdeling van het college. Het is belangrijk om te weten wie binnen de voorliggende begroting de komende tijd het werk gaat verrichten. Dit is vooral voortgekomen uit het feit dat na verplaatsing de Oranjevereniging in de portefeuille van de heer Oosterwijk is gekomen. Dan is de vraag die daaruit volgt of dit ook de portefeuille is voor de aanvraag van de voetbalvereniging De Kievieten en of hij dit kan doortrekken als het gaat om de sportaccommodatie in Kootwijkerbroek. Ik zou graag een verdelingsoverzicht ontvangen van het college van hoe het momenteel is ingevuld.
Mevrouw Van den Wildenberg herinnert me eraan dat ik een gedeelte vergeten ben. Het huidige kabinet gaat natuurlijk verder met de opkoopregeling in kleinere vorm, maar er komt een groter beleid als het gaat om innovatie. Daarvoor heeft hij ***motie 24-113 Agrarische Accountmanager*** *van Lid Bos opgesteld. Het gaat om de ondersteuning van agrarische bedrijven in de vorm van een accountmanager.*

De heer Kevelam was nog een reactie verschuldigd op de teksten die zojuist werden uitgesproken. Zijn verbijstering is niet afgenomen. Er is ook verbijstering over de rest van de bijdrage van de heer Bos.
Lokaal Belang vindt een goed idee belangrijk, ongeacht waar het vandaan komt. Naar aanleiding van **motie 24-113 Agrarische Accountmanager** vraagt hij of hierbij een vorm van dekking te bedenken is.
De heer Bos sprak over het ontbreken van creativiteit bij Lokaal Belang, hij neemt aan dat de heer Bos daar wel over beschikt. Het idee is op zichzelf charmant.
De heer Bos verwijst naar pagina 26 van de begroting. Daar wordt over waardevol landelijk gebied gesproken. De raad heeft dat stuk nog niet ontvangen maar het staat dus wel genoemd in de begroting, het zal een dezer dagen aan de raad worden voorgelegd. Vanuit het Rijk wordt bij stoppende bedrijven, dat is wel in de begroting meegenomen, een bedrag uitgekeerd aan de gemeente. Misschien dat de wethouder hierop terug kan komen, spreker dacht te weten dat dit een bedrag van €12.500 per stoppend bedrijf is. Voor innovatie moet hij het schuldig blijven. Dit is

allemaal recent beleid. Spreker loopt wel een beetje voor de muziek uit maar er zijn veel bedrijven in Barneveld die een opgave hebben, zeker ook de blijvers. Hij durft niet het percentage te noemen dat zal moeten worden gereduceerd op bepaalde stoffen. Dat de agrarische sector aan de lat staat, daarvan is hij overtuigd. Dan is het belangrijk dat de mensen ermee geholpen worden zodat zij verder kunnen. Ook moet ervoor worden gezorgd dat de blijvers een kans krijgen om te blijven.
De heer Kevelam meent dat in elk dorp wel iemand voor de muziek uitloopt en dat is goed. Hij is erg benieuwd naar het antwoord van de wethouder, hij staat hier open voor.

De heer Top komt terug op **motie 24-113 Agrarische Accountmanager.** Hij vraagt of dit al niet gebeurt door het college. Al een tijd lang wordt hiervoor veel capaciteit ter beschikking gesteld, er is regelmatig overleg met boeren. Hij vraagt wat de motie toevoegt en of de motie niet overbodig is.
De heer Bos bevestigt dat er momenteel al een team van mensen is dat volop op die manier werkt. Dat team heeft het stuk Waardevol landelijk gebied geschreven. Met het recente beleid uit Den Haag, vooral richting innovatie, voorziet hij een behoorlijke opgave voor veel agrarische bedrijven. Hij denkt dat het kan zijn dat het team zoveel werk krijgt de komende tijd dat het niet voldoende is en dat daar aandacht aan geschonken moet worden. Ook moet aan blijvers de kans worden gegeven en daar moet ook capaciteit op worden gezet.

De voorzitter wijst erop dat de moties 24-112 en 24-113 onderdeel uitmaken van de beraadslaging.

04.2 Pauze (schorsing)

04.3 Meningsvorming (vervolg)

De voorzitter geeft het woord aan de collegeleden voor hun reactie op de eerste termijn.

Wethouder Oosterwijk reageert op de eerste termijn.
Hij dankt voor alle bijdragen in de eerste termijn. De heer De Vries refereerde er al aan, er is wel wat gebeurd de afgelopen maanden in de verhouding tussen raad en college. Er zijn discussies en gesprekken gevoerd, iedereen heeft daar zijn eigen ongemak bij gevoeld. Spreker is blij met hoe deze avond de discussie met elkaar gevoerd wordt, met de toonzetting en vooral met dat alle bijdragen laten zien dat men met elkaar probeert het goede voor de gemeenschap van Barneveld te zoeken. Daarbinnen ziet hij verschillen van inzicht, verschillen in accenten et cetera.
De tegenbegroting van de heer Van Schaik van de VVD zegt: besturen is keuzes maken. Terecht. Soms maakt men andere keuzes. Maar de slogan ‘bestuur is keuzes maken’ vindt hij mooi en hij wil die graag overnemen.
Het college heeft ervoor gekozen om de teruggang in de financiële bijdrage van het Rijk op te vangen, vooral door realistisch begroten. Het college heeft ervoor gekozen om, boven op die opgave, structureel ruimte in de begroting vrij te maken voor lange termijn investeringen, ‘Verantwoord groeien’. Verantwoord groeien is in de optiek van het college niet een soort luxe, ook niet een vaag iets voor de toekomst maar is integrale noodzaak nu en in de toekomst. Het is belangrijk dat raad en college dat nu en in de toekomst willen, maar hij proeft dat ook.
Het is de keuze van het college om ‘Verantwoord groeien’ breed in te zetten, het beperkt zich niet tot alleen de rondweg maar, mevrouw Van den Wildenberg verwoordde het prima, daar zitten alle elementen in die meegroeien met het toenemend aantal inwoners van Barneveld. Het integrale betekent ook dat men zich niet kan beperken tot één aspect ervan. Het is de keuze van het college om een mix te vinden van enerzijds bezuinigingen en anderzijds lastenverhogingen om zo de ruimte in de begroting te vinden. De visies verschillen over of het het juiste bedrag is, of het uit de goede pot gehaald wordt, of het in de goede volgorde wordt gedaan et cetera. Dat mag ook, het is prima om daar het gesprek over te voeren.
Tot hiertoe heeft hij het gevoel dat de meningen van college en raad niet zo veel verschillen van elkaar. Hij ziet eigenlijk brede steun om toch structureel ruimte in de begroting vrij te maken voor

verantwoord groeien, maar er is wel discussie over hoe het college dat precies ingevuld heeft. Spreker is blij met de steun die hij daarin proeft omdat hij ook van mening is dat college en raad in totaal verantwoordelijk zijn voor een begroting die niet alleen gaat over de dingen waarover raad en college het oneens zijn, maar die voor 90% en misschien wel 95% gaat over het werk dat iedere dag in het gemeentehuis gebeurt in 2024, maar hopelijk ook in 2025. Hij zou het fijn vinden als dat met elkaar gedeeld kan worden.
De kunst van het besturen is om binnen de verschillen die er ook zijn, een richting te kiezen. Dan is onvermijdelijk dat uiteindelijk niet iedereen tevreden is, maar het mooie is dan om de gemeenschappelijkheid vast te houden. Het college probeert dat te doen in de voorliggende begroting. Ondertussen doet het er alles aan om realistisch te begroten, is het kritisch op beleidstoevoegingen en probeert het stapje voor stapje de voorspelbaarheid groter te maken.
Meerdere malen hoorde hij de opmerking dat er ieder jaar wel weer **een incidentele meevaller** is en dat men vraagt wat daarmee gedaan moet worden. Spreker vindt dit terecht, het college mag daar kritisch op bevraagd worden. Er is nu weer een stap genomen in realistisch begroten en hij hoopt dat de incidentele meevaller die bij de jaarrekening is te zien, kleiner gaat worden. Het college is er nog niet, dat geeft hij toe.
Er zijn diverse opmerkingen gemaakt over **de bezuinigingen**. Ook voor 2025 is een bezuiniging ingeboekt naast de lastenverhoging. Het college heeft aangegeven de €3 miljoen structureel te willen bezuinigen als invulling van de €5 miljoen die gezocht wordt, heeft daar scenario's voor aangegeven en hij begrijpt het ongemak dat de inhoud nog niet helemaal duidelijk is. Die discussie komt nog, hij hoopt dat daar te zijner tijd goed over gediscussieerd wordt. De opmerkingen over de diverse groepen begrijpt hij, de besluiten die daar genomen moeten worden kunnen pijnlijk zijn. De €3 miljoen in de begroting is een fors bedrag maar is ook niet alles: er is jarenlang niet bezuinigd. Het is wel gezond om van tijd tot tijd kritisch door alle posten heen te gaan en te kijken of het relevant is om het uit te voeren. In die zin vindt hij bezuinigen niet alleen een vrees die men heeft. Geprobeerd moet worden om het op te vatten als iets positiefs: er wordt kritisch gekeken naar wat men aan het doen is.
Diverse opmerkingen, moties en amendementen gaan natuurlijk over **de lastenverhoging**. Ook dat is begrijpelijk. Er moet een noodzaak zijn. Hij meende dat het in de bijdrage van het CDA werd genoemd en dat is op zich een terecht punt: als er geen noodzaak is om de lasten te verhogen omdat er ruimte is in de begroting, dan moet men dat ook niet willen. Zo zwart-wit als de CDA-fractie ziet hij het niet, maar daar kan een goed gesprek over gevoerd worden omdat de wethouder van mening is dat, als er structureel geld over blijft, er iets gedaan moet worden, ofwel aan de bezuinigingen ofwel aan de lastenverhoging. De gemeente is geen spaarbank, als ze op nul uitkomt is dat prima. Wel met de lange termijn in het oog, dat wil hij vasthouden.

De heer Bos hoort van de wethouder dat er €3 miljoen en mogelijk straks €5 miljoen bezuinigd wordt én er wordt gesproken over 2,5% OZB. Hij vindt het bijzonder dat het college van de burger verwacht dat die volgend jaar 2,5% weet te vinden maar dat de gemeente zelf amper in staat is om in een begroting van €190 miljoen een paar procent te vinden. Dat is een contrast. Hij vraag of hij dat verkeerd ziet.
Wethouder Oosterwijk meent inderdaad dat de heer Bos dat verkeerd ziet. In de voorliggende begroting wordt aan lastenverhoging ongeveer €500.000 doorgevoerd, voor 2025 staat er ook minimaal €500.000 aan bezuinigingen op de eigen organisatie in. Ook heeft het college ten opzichte van de Kadernota, in het kader van realistisch begroten, niet €1,5 miljoen maar €2,4 miljoen gevonden. Daar vaart het college sterker aan de wind. Hij is van mening dat het goed gelijk op gaat. Het is niet zo dat met de lastenverhoging vooruitgelopen wordt op de bezuinigingen, ze lopen redelijk parallel op. Nogmaals: het is een keuze van het college om het in die mix te doen en het in de tijd continu vol te houden.
De heer Bos benadrukt nogmaals dat de 2,5% die bij de burger komt, morgen gevonden gaat worden. Maar het college en de raad hebben een heel proces nodig en proberen alles in het werk te stellen

om in de buurt van dat percentage te komen. Hij vindt het vreemd dat college en raad veel moeite moeten doen terwijl de burger die stap gewoon in één keer moet maken.
Wethouder Oosterwijk meent dat de heer Bos niet goed heeft geluisterd, want de stap die in 2025 wordt gezet bij de burger is ook intern gezet. Zo moeilijk is dat niet.

De heer Wiesenekker gaat kort in op de laatste zin. De wethouder zegt dat in het pakket gezocht wordt naar de €5 miljoen, daarin zitten het verhogen van de opbrengsten en het verlagen van de kosten. Hij noemt dat een mix. De **motie 24-109 Herziening OZB-verhogin**g van SGP, Lokaal Belang en ChristenUnie heeft ook beoogd om er een mix in te houden en pas aan het eind van de bezuinigingsronde de keuze te maken of een nieuwe verhoging nodig is. Hij vraagt of dit betekent dat het zo kan zijn dat het college, gedurende het zoeken in de bezuinigingsronde, tot de conclusie komt dat er wel heel pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden om de €3 miljoen te halen en dat het zo kan zijn dat het college een iets lager bedrag van €3 miljoen voorstelt. Spreker sluit zich deels aan bij wat de heer Mulder stelde, de bezuinigingen kunnen wel eens heel pijnlijk zijn. Wat dat betreft verraste hem de steun voor de eigen OZB-motie. Spreker kon niet interrumperen omdat de heer Mulder dit niet in zijn bijdrage noemde. Hij hoort graag hoe de heer Mulder hierop reflecteert.
Wethouder Oosterwijk vindt het lastig om vooruit te lopen op een proces dat nog komt. Het zal in dat proces beoordeeld moeten worden met elkaar. Hij is er nog niet van overtuigd dat alle maatregelen heel pijnlijk zullen zijn, het is ook gezond om af en toe, na jarenlang toevoegingen gedaan te hebben, te reflecteren op of alles wat wordt gedaan nog steeds nuttig is en waarde toevoegt aan de samenleving. Hij begrijpt de vrees, maar heeft weinig behoefte om vooruit te lopen op die vrees.
De heer Wiesenekker vindt juist de kracht van het verhaal de mix die zojuist genoemd werd. Hij stelt voor elkaar op dat punt de hand te reiken en het proces nauw te gaan volgen.

De heer Mulder reageert op de opmerking van de heer Wiesenekker. ‘Vooruitlopen op de vrees’ was precies de overweging van zijn fractie bij waarom die de OZB nog niet wilde verhogen. De fractie wilde de OZB-verhoging afwegen in combinatie met de maatregelen die vanaf 2026 bekend zijn. De overweging ‘lasten verhogen om bezuinigingen te voorkomen’ ligt bij de fractie op tafel. Hij bemerkt dat dit breder gedeeld wordt in de raad. Omdat de concrete voorstellen voor bezuinigingsmaatregelen nog niet bekend zijn, vond spreker geen draagvlak om de OZB-verhoging al toe te passen. Hij begrijpt het idee erachter, maar voor zijn fractie is dit te vroeg.
De heer Wiesenekker begrijpt de uitleg. De motie zegt echter dat alle vier termijnen geschrapt worden, wat de indruk wekt dat de OZB-verhoging er dan dus niet komt. De heer Mulder zegt nu echter dat het kan zijn dat zijn fractie in 2026 instemt met een OZB-verhoging.
De heer Mulder bevestigt dit. De fractie heeft besloten om beslispunt 5 te schrappen. **Amendement 24-104 Schrappen OZB** van het CDA is ook gedekt, vandaar dat Pro’98 dat steunt. In wat voor vorm de fractie dit in 2026 eventueel voor wil stellen of mee akkoord wil gaan, weet hij nog niet. Vandaar: geen beslispunt 5 en in 2026 bekijken wat er nodig is, welk percentage en hoeveel jaar.

De heer De Vries herinnert eraan dat wethouder Oosterwijk bij dit onderwerp het woord ‘noodzaak’ noemde. Dat is de reden van amendement 24-104; de fractie ziet momenteel nog niet de noodzaak voor het amendement als ze naar de financiële situatie kijkt. In het amendement staat dat zonder de OZB-verhoging en met nog een storting in uiteindelijk het potje om te kunnen investeren, wat uiteindelijk natuurlijk een pot moet worden, het gewoon uit kan. Men kan dan in gezamenlijkheid, in een totaalpakket met de bezuinigingen en uiteindelijk misschien een OZB-verhoging - vandaar dat hij in zijn bijdrage sprak over ‘het vooralsnog schrappen’ - bepalen of het wel of niet nodig is. Hij is benieuwd wat het college ervan vindt om te zeggen dat de OZB-verhoging geschrapt wordt en dat bij de kadernota het gesprek alsnog gevoerd wordt. Het gaat erom waar de pijn uiteindelijk neergelegd wordt en dan is er een totaalbeeld nodig.
Wethouder Oosterwijk vraagt of hij dit punt mag bewaren.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.
Hij gaat in op amendementen en moties.
De heer Van Schaik heeft al veel lof gekregen voor zijn initiatief tot het opstellen van een tegenbegroting. Spreker vindt oprecht dat dit ook in de commissie tot een goed gesprek heeft geleid. De heer Van Schaik heeft gehoord welke bezwaren het college heeft opgevoerd. Het is helder welke accenten de VVD legt; veiligheid, wonen et cetera. Het valt niet mee om dit in twee, drie weken tijd op te stellen, spreker heeft er begrip voor dat de heer Van Schaik er alleen voor stond om dit voor elkaar te krijgen. Het valt dan ook niet mee om dan echt te onderbouwen wat met het geld gedaan wordt en hoe het effectief wordt gemaakt (de uitgaven).
Waar de heer Van Schaik in zijn bijdrage niet op ingegaan is maar waar het college echt zorgen over heeft, is het feit dat hij vrij radicaal een aantal beleidstoevoegingen, deels incidenteel maar ook een aantal structureel, schrapt die horen bij verantwoord groeien. Als men de organisatie niet mee laat groeien, en soms zelfs wettelijke taken niet meer doet - bijvoorbeeld het archief - dan kan de wethouder dat niet rijmen met de insteek van het college om verantwoord te groeien. Hij vindt het jammer dat de heer Van Schaik daar geen rekenschap van aflegt; er vallen niet alleen mensen weg maar ook taken. Dit is de reden waarom het college toch bezwaar heeft tegen de tegenbegroting, met alle waardering die de begroting ook bij de discussie in de raadszaal opgeleverd heeft.

De heer Van Schaik heeft begrip voor de wethouder, voor zijn punt dat de keuzes die de VVD maakt pijn doen en dat er een aantal taken is dat het college graag wil uitvoeren. In de commissie heeft hij aangegeven bereid te zijn om te kijken waar het anders kan. Binnen de organisatie is er natuurlijk ook bestaande capaciteit, misschien moeten er andere keuzes worden gemaakt om die dingen te kunnen doen. Hij voelt het ongemak maar er is ook wat ruimte aan zijn kant. Spreker is vooral op zoek, dat hoort hij bij meer fracties, naar een klein beetje ruimte. Het college heeft een fors pakket, ook qua verhogingen en de wethouder zegt een aantal bezuinigingen door te voeren. Wat hij telkens hoort terugkomen is de 2,5% OZB voor het komende jaar. Maar dan wordt vergeten dat er veel minder discussie is over de grafrechten en alle andere opgevoerde posten. Hij zoekt een klein stukje ruimte om aan de hardwerkende inwoner en ondernemer te geven. Hij vraagt wat voor ruimte er is aan de kant van het college, of er ruimte is om het kleine stukje van de 2,5% te bediscussiëren.
Wethouder Oosterwijk merkt op dat het bezuinigen en lasten verhogen vervelend is en niet is wat men wil. Hij heeft geprobeerd aan te geven dat hij dit noodzakelijk vindt. Het is geen luxe, het is om in te spelen en vooruit te lopen op de investeringen die de gemeente nodig heeft. Van de baten van de investeringen die gedaan gaan worden gaat de totale gemeenschap profiteren. Hij wil vasthouden aan dit uitgangspunt. Op de vraag of er ergens ruimte is licht hij toe waar voor hem die ruimte zit, waarbij hij bijna bij het amendement van het CDA komt: als de bezuinigingen zijn doorgevoerd, de €3 miljoen lukt en de lastenverhoging lukt, dan houdt de gemeente structureel geld over. Als dat zo zou zijn en men dat ziet aankomen, zou de wethouder zeggen: nee, dan moet óf de lastenverhoging óf de bezuiniging naar beneden. Daar zit voor hem de ruimte omdat hij wel vast wil houden aan de €5 miljoen ruimte in de begroting die hij nodig heeft om het investeringspakket, eigenlijk nog maar het eerste deel, te kunnen financieren. Dit is de motivatie van het college hierachter omdat het denkt dat daarmee de toekomst niet steeds vooruitgeschoven maar aangepakt wordt.
De heer Van Schaik begrijpt de redeneerlijn die de wethouder continu opvoert, die zit ook in de stukken. Wat hij het college mee wil geven is, dat zit vooral bij hem, dat er draagkracht in de samenleving is. Mensen hebben een portemonnee vast en die portemonnee raakt leeg, steeds leger. Alle kosten stijgen. Hij vraagt de wethouder om een klein stukje waar misschien een klein beetje verlichting gegeven kan worden. Hij vraagt of VVD en wethouder het daarover eens kunnen zijn. Spreker bekritiseert niet alle verhogingen, ook niet in de tegenbegroting. Maar hij wil beginnen met een klein stukje, voor het komende jaar de 2,5%. Dan leest de wethouder ook, wat de heer Top zegt, dat spreker misleidend zou zijn. Voor het jaar 2026, 2027 en 2028 volgt spreker het college tot nu toe. Dat is de discussie die hij in 2026 wil voeren met het college. Hij vraagt met klem of de wethouder bereid is om ook naar de draagkracht van de samenleving te kijken. Is er iets wat gedaan kan worden voor de ondernemer, voor de inwoner, de huizenbezitter?

Wethouder Oosterwijk stelt dat de raad er uiteindelijk over beslist. Hij heeft zijn motivatie toegelicht. In **amendement 24-104 Schrappen OZB** van het CDA staat een keurig overzicht en daarin staat bij prognose/resultaat dat de gemeente in 2025 €500.000 over heeft. En dan moet er nog gestort worden. Dan houdt men niet veel over. De wethouder wil echt niet bagatelliseren wat dit doet in de samenleving, laat dat helder zijn. Hij ziet ook dat, naast de gemeente, de rijksoverheid wat in btw's doet: het telt allemaal op. Dat is de tijd waarin men leeft. Hij wil ook de noodzaak om echt de koe bij de horens te vatten en om vooruit te lopen op de toekomstige investeringen serieus nemen. Het college heeft dit gemaakt als een redelijk voorstel. Hij begrijpt dat men daar politiek over van mening kan verschillen. Dat is de motivatie achter het voorstel. Zeker voor 2025 ziet hij niet veel ruimte. De septembercirculaire heeft in die zin voor 2025 niet of nauwelijks iets veranderd. In het memo heeft het college ook aangegeven dat men bijvoorbeeld een tegenvaller op het BUIG-budget ziet, niet in de inkomsten maar wel in de uitgaven. Laat men zich niet te snel rijk rekenen met incidentele meevallers. Daarbij wil hij aangeven dat de gemeente er in de huidige bestuursperiode aan gewend is geraakt dat iedere circulaire een plus was. Hij heeft tijden meegemaakt waarin drie van de vier circulaires minnen waren. Hij weet niet wat er gaat gebeuren met het huidige kabinet, daarin ligt ook zijn voorzichtigheid. Misschien is het te voorzichtig, dat kan.
De heer Van Schaik constateert dat de wethouder de vraag bij de raad neerlegt. Die vraag wordt deze avond beantwoord. Maar de stem van de wethouder is ongelooflijk belangrijk om de mensen in de bankjes een beetje mee te krijgen. Hij wil echt een beroep op de wethouder doen. Die komt met een stevig pakket, ook met verhogingen. Hier gaan veel partijen in mee, die hebben daar geen vragen over of accepteren dat. De VVD is ook aanwezig om te horen hoeveel er nog gedaan kan worden, of er niet een klein stapje terug gedaan kan worden. Dat is wat hij de wethouder vraagt. Hij hoort die ruimte niet en dat vindt hij jammer.
Wethouder Oosterwijk merkt op dat, als het college een voorstel doet, dit niet wordt gedaan met het idee: als 10% hoger wordt ingezet dan is er nog wisselgeld of iets dergelijks. Het college probeert dit al op het scherpst van de snede te doen. Van de beleidstoevoegingen heeft het college een fors aantal niet geaccepteerd. Dat ziet men terug in de begroting. De heer Van Schaik vraagt nu om scherp te zijn op iets dat in de beleving van het college al scherp is. De afweging waar de heer Van Schaik om vraagt, heeft het college geprobeerd in te bouwen aan de voorkant. Hij begrijpt het ongemak daarover. Dat heeft niets met partijpolitiek te maken, dat heeft te maken met hun verantwoordelijkheid als bestuurders om een begroting neer te leggen die verantwoord is zowel naar de burger toe als naar de toekomst toe van de gemeenschap van Barneveld.

De heer Top voelt namens de SGP-fractie de behoefte te reageren op de collega-raadsleden die zojuist aan het woord geweest zijn. Met name de heer Mulder en de heer Wiesenekker zeggen vrees te hebben voor de bezuinigingsronde. Nogmaals: spreker begrijpt dit. Maar hij wil er toch toe oproepen om het te doen, want als dit niet serieus gebeurt, is er nog meer OZB-verhoging nodig om financieel degelijk te blijven en om de toekomstige groei van de gemeente te faciliteren.
De heer Mulder laat weten dat Pro'98 dit ziet. Hij vond het een sterk argument van de wethouder dat er een tijd niet bezuinigd is en dat het dan goed is om te kijken wat wel of niet meer werkt. Voor de bezuinigingen wil zijn fractie niet weglopen. Het gaat erom dat de fractie niet de totale afweging heeft kunnen maken. Hij wil akkoord gaan met een OZB-verhoging om pijnlijke bezuinigingen te voorkomen, maar dan moet hij wel weten welke bezuinigingen het betreft. Misschien zijn sommige bezuinigingen heel goed en wil hij daar de OZB niet extra voor verhogen.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.
Hij gaat in op de amendementen en moties.
Amendement 24-104 Schrappen OZB van CDA, Pro'98 en Burger Initiatief: spreker is blij dat er staat dat men de 'Verantwoord groeien'-reservering in stand wil houden. Dat is voor hem een belangrijk onderdeel van de begroting. Hij gaf eerder al aan dat er echt een noodzaak moet zijn om lasten te verhogen of te bezuinigen. De fracties hanteren de redenering dat er geld over is en dat er dus geminderd kan worden. Zo kan men ernaar kijken. Het gaat niet over fout of goed maar het gaat over

het maken van keuzes. Als de wethouder dan ziet in de redeneerlijn van het amendement dat men uiteindelijk toch een aantal keren fors in de min komt in 2026, de keuze in 2025 heeft gevolgen voor 2026, dan vindt hij het jammer dat hij op een dergelijk moment een greep in de algemene reserve moet doen om weer op een nullijn te eindigen. Dat is de motivatie waarom de wethouder adviseert dit nog niet te doen. Houd vast aan het voorstel over 2025. Maar hij begrijpt, gegeven ook wat in de septembercirculaire staat, dat men zegt (zeker in 2027 en 2028 maar misschien zelfs ook al in 2026, al ziet dat jaar er nog niet zo positief uit) dat als de noodzaak er niet is, het ook niet doorgevoerd hoeft te worden. Met als gegeven dat nog wel de storting in 'Verantwoord groeien' wordt gedaan. Daar proeft hij wel steun voor. Hier komt zijn advies tot ontraden vandaan terwijl hij wel begrijpt wat de redenering erachter is.

De heer De Vries bevestigt dat het een keuze is. Over 2025 hoort hij de wethouder zeggen dat het gewoon gedaan moet worden en bij de andere jaren is dit nog te bezien. Maar het staat natuurlijk wel in de boeken en in de begroting. Hij vraagt of het niet wijs is om dit te schrappen en uiteindelijk bij de kadernota met elkaar te bepalen of het nog noodzakelijk is omdat dan het totaalbeeld er is. In de motie staat: 'overwegen', maar het blijft wel in de boeken staan.
Wethouder Oosterwijk wil iets zeggen waarvan hij niet zeker is of het technisch juist is. Volgens hem wordt deze avond alleen de begroting voor 2025 vastgesteld en niet de reeks 2,5% in 2026, 2,5% in 2027 en 2,5% in 2028. Die staan wel aangegeven in de Kadernota maar ieder jaar opnieuw besluit de raad wat er het jaar daarop gedaan wordt. Spreker is het wat dit betreft eens met de heer De Vries maar volgens hem hoeft het technisch gezien niet. Spreker ziet instemmend geknik van de tribune en concludeert dat het niet hoeft omdat het deze avond niet vastgesteld wordt. Het beleid is zo wel doorberedeneerd om de sluitende begrotingen voor de jaren erna aan te tonen, maar als men door allerlei wijzigingen daar fors boven komt, dan begrijpt hij dat wordt gezegd dat het niet nodig is.
De heer De Vries verwijst naar beslispunt 5 waar staat 'de OZB extra te verhogen, met de bij de Kadernota 2025 voorgestelde verhoging van 2,5% per jaar voor de jaren 2025 tot en met 2028'. Hij begrijpt het idee dat dit elk jaar weer vastgesteld wordt, maar met beslispunt 5 zegt de raad toch dat het gedaan wordt voor die jaren. Dat vindt hij ver gaan.
Wethouder Oosterwijk kan hem daar geen ongelijk in geven. Hij zegt toe hierover advies te vragen tijdens de schorsing. Hij wil het percentage voor het jaar 2026 en daarna variabel houden.

De heer Bos zegt misschien weer voor de muziek uit te lopen als hij vraagt naar **motie 24-109 Herziening OZB-verhoging** van de SGP. De wethouder zegt dat alleen voor het jaar 2025 wordt besloten. Maar de SGP stelt voor om dit voor 2025 te doen en de jaren erna te kijken of het nodig is. Het lijkt hem of de motie overbodig is geworden. Hij vraagt of hij die conclusie kan trekken.
Wethouder Oosterwijk wijst erop dat men in de kadernota wel vier jaar doorrekent - al is hij bang zich hiermee op glad ijs te begeven. Dan is wel dit uitgangspunt nodig, daar is de reeks van vier keer 2,5% voor nodig. Momenteel is er de fase van de begroting, dan heeft men de laatste drie keer 2,5% niet nodig om de begroting 2025 vast te stellen. Dat is evident. Anderzijds is dit het signaal in de motie om, teruggrijpend op de Kadernota, het indertijd vastgestelde uitgangspunt ter discussie te stellen. In feite zegt de heer De Vries dit ook, misschien net niet in amendement 24-104 maar in het gesprek van zojuist ging het wel die kant op.
De heer Top meent dat de motie niet overbodig is. Hiermee wordt het college meegegeven de komende twaalf maanden met dit uitgangspunt aan de slag te gaan. Dat is wat voorligt na deze dag. Het document heet Programmabegroting 2025.
Hij vindt het verrassend dat de heer De Vries en hijzelf hier aardig op één lijn beginnen te komen. Hij geeft aan dat de jaren erna op deze avond niet worden vastgesteld en dat is precies wat de SGP-fractie vraagt: kijk over een jaar of de jaren erna anders kunnen.
De heer De Vries is benieuwd of de heer Top, als het gaat om het beslispunt, daarin een verandering wil aanbrengen voor de jaren 2025 tot en met 2028. Het CDA laat dit gedeelte bij voorkeur weg, maar als ervoor gekozen kan worden om alleen 2025 te doen en de verdere jaren te schrappen en daar later op terug te komen, dan vindt hij dat een bespreking waard.

Volgens de heer Top is dat de vraag die aan het college is gesteld: hoe moet dit geduid worden. Het jaar 2025 wordt vastgesteld maar in het beslispunt staan vier jaren. Dat lijkt met elkaar in tegenspraak. Hij vraagt hoe dit in elkaar zit.
De heer De Vries hoort graag de reactie van het college.

De voorzitter stelt dat het voor de zorgvuldige besluitvorming nodig is dat dit wordt nagegaan door de wethouder. Hij zal hier in tweede termijn op terugkomen, waarna het debat hierover hervat kan worden.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.
Hij gaat in op de amendementen en moties.
Amendement 24-24-104 Schrappen OZB
en
motie 24-109 Herziening OZB-verhoging
zijn volgens de wethouder voldoende besproken, tenzij hier meer reacties op komen.
Motie 24-101 Budgetoverhevelingen van Pro'98 en Burger Initiatief: is een vraag van de fractie van Pro'98. De bedoeling erachter is dat men kritisch moet zijn bij de vraag of alles wel moet worden overgeheveld, begrijpt de wethouder. Hij denkt dat de fractie zichzelf tekortdoet met de motie omdat daarmee eerder vastgesteld beleid, namelijk het budget dat aan iets is toegekend om het uit te voeren, te makkelijk geschrapt zou worden. Hij begrijpt waar de fractie kritiek op heeft, dat is wat hem betreft ook terecht. De budgetoverhevelingen komen altijd in januari en februari in de raad. Hij adviseert om dan heel kritisch te zijn, dan bereikt de fractie waarschijnlijk meer dan met de motie.

De heer Mulder bevestigt kritisch te zijn op de budgetoverhevelingen, het zijn allemaal kleine potjes die steeds worden doorgeschoven. Zijn fractie zou willen dat die vrijvallen in het resultaat en dat men bij de begroting voor het volgende jaar opnieuw de afweging maakt. Binnen de domeinen kan geschoven worden met de potjes. Makkelijk gezegd: de raad geeft straks vier grote potten met geld weg voor alle vier de programma's. Die worden per programma vastgesteld, meent hij. Binnen de programma's kan geschoven worden met de budgetten. Stel dat er van 2024 op 2025 op punt 1 €30.000 over is. Dat laat de raad vrijvallen. Het jaar erop begroot men die niet, misschien heeft men het toch nodig of een gedeelte ervan, dan kan dat eerst binnen het programma opgelost worden. Lukt dat niet, dan kan men altijd nog, als het echt nodig is, bij bijvoorbeeld een tussenrapportage de raad om extra geld vragen. Op die manier wil hij ervoor zorgen dat er wat strakker op gezeten wordt. De raad wordt momenteel met budgetoverhevelingen geconfronteerd. De afgelopen twee jaar heeft er €2,2 miljoen op de plank gelegen waar niets mee is gedaan. Het jaar ervoor was het €600.000. Hij heeft niet verder teruggekeken, hij kan niet in de toekomst kijken. Maar hij zou dit graag willen voorkomen, zeker met alle uitdagingen die op de gemeente afkomen.
Wethouder Oosterwijk moet eerst de illusie weghalen dat er geld op de plank ligt, was het maar zo. Het is een technisch verhaal maar dan zouden er minder leningen zijn. Hij zal hier verder niet op ingaan. Hij deelt de oproep van de vorige spreker om er kritischer in te zijn. Hij meent dat het niet zo is dat een overgeheveld budget vrij beschikbaar is voor dat programma. Het is ergens voor geoormerkt en er is een reden geweest waarom het daarvoor geoormerkt is. Om het zomaar weg te halen met één criterium uit de motie vindt hij geen recht doen aan het besluit dat de raad eerder genomen heeft. Hij zou kritisch zijn over de budgetoverheveling: als het voor de derde keer overgeheveld wordt en gezegd wordt 'dan hoeft het niet meer', dan is dat een nieuw besluit. Het is niet een soort geautomatiseerd besluit: het is minder dan €250.000 dus weg ermee.
De heer Mulder wil dit nuanceren. Het is niet zo dat, als het geld overblijft, men het kwijt is, de rest van het potje vrijvalt en er andere dingen mee worden gedaan. In het daaropvolgende jaar kan men het budget dat vrijvalt opnieuw voor dezelfde post begroten. Er blijft elke keer binnen de domeinen, binnen de programma's geld over. Het kan strakker gezet worden, mocht er dan op één aspect van het programma geld tekortkomen, dan kan men kijken naar de andere deelprogramma's binnen het programma, naar welke wel geld overhoudt en dan kan dat potje gebruikt worden. Er is nog veel

creativiteit maar daar zitten ook nadelen aan. Hij voelt er weinig voor om bij de tussenrapportages kritisch naar elk potje te kijken omdat de raad dan veel op de stoel van de uitvoering gaat zitten.
Wethouder Oosterwijk constateert dat de heer Mulder en hijzelf in herhalingen vallen. Hij zit er met dezelfde intentie, namelijk om heel kritisch met budgetoverheveling om te gaan, maar net iets anders in. Voor hem zijn het geoormerkte potjes die hun loop hebben. De raad zou zichzelf tekortdoen als iets wat heel belangrijk gevonden wordt min of meer automatisch geschrapt wordt.
De heer Mulder is ook van mening dat Pro'98 een ander standpunt heeft. Maar het statement 'als het potje vrijvalt in het resultaat schrapt men eigenlijk het beleid' is niet juist. Het kan het jaar erna opnieuw begroot worden. Het idee dat beleid stopt als het resterende van het potje vrijvalt, is niet juist.
Wethouder Oosterwijk meent dat dit in de tijd wat ingewikkeld is. Het vrijvallen aan het eind en het begroten wordt deze avond gedaan. De wethouder zou dan verplicht zijn om in januari een nieuwe begrotingswijziging door te voeren.
De heer Mulder antwoordt dat daar dan tevoren rekening mee gehouden moet worden. Maar hij realiseert zich dat het te ingewikkeld wordt. Hij begrijpt wat de wethouder bedoelt en de fractie van Pro'98 zal hierover nadenken.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.
Hij gaat wederom in op de amendementen en moties.
Amendement 24-108 Grafrechten van de SGP pleit voor twee dingen. Allereerst om de verhoging voor het lopende jaar van 25% niet door te voeren. Een van de argumenten daarvoor is dat er al kosten zitten in het geheel van grafrechten die ten onrechte onder die noemer geschaard worden, volgens de SGP. De wethouder kan een eind meegaan met het laatste, maar het is uiteindelijk een keuze welke kosten men onder welke posten laat vallen. Het argument dat het onderhoud van hele oude graven, meer historische en monumentale graven, niet per se op het product begraven hoeft te vallen kan hij goed volgen. Tegelijkertijd is gezegd dat grafrechten kostendekkend zouden moeten zijn. De raad vindt dit belangrijk. Er is nog geen sprake van kostendekkendheid, ook niet met de verhoging. Om dit te dekken heeft de SGP-fractie een greep uit de algemene reserve nodig. De argumentatie waarmee de wethouder bij het CDA-amendement zegt dat hij het niet zo prettig vindt omdat er een greep uit de begroting moet worden gedaan, geldt ook hier. Hij wil vragen om niet het amendement door te voeren maar het college wel de opdracht te geven om te kijken hoeveel kosten gemoeid zijn met graven die eigenlijk niet onder de noemer graven zouden moeten vallen en het college het volgende jaar de opdracht te geven om dat te verdisconteren in de tarieven van het begraven. Dat is zijn suggestie. Hij omarmt het idee maar stelt een andere uitvoering voor.

De heer Top vraagt of dat kan betekenen dat de grafrechten over een jaar weer naar beneden gaan.
Volgens wethouder Oosterwijk zou het dit kunnen betekenen maar het lijkt hem niet heel waarschijnlijk gezien de kostendekkendheid percentages die er momenteel zijn.

De heer Wiesenekker herinnert aan zijn vraag over het verlengen van de graven. Hij vraagt of dit betekent dat men meegaat in de nieuwe regeling, in de nieuwe kosten. Dan worden de kosten door de tijd heen meer dekkend.
Wethouder Oosterwijk vindt dit een technische vraag, hij weet niet precies hoe de regelingen voor verlenging precies in elkaar zitten. Hij stelt voor om hier op een ander moment op terug te komen. Hij begrijpt de redenering erachter.
De heer Wiesenekker weet niet wat er met het amendement gaat gebeuren, wat de SGP ermee gaat doen. Zijn fractie heeft gerede twijfel hierbij. De wethouder deed zojuist een voorstel en spreker vraagt of hij ervan uit kan gaan dat de wethouder dit punt daarin meeneemt.
Wethouder Oosterwijk antwoordt dat als de SGP een beetje tegemoet komt aan zijn vraag, dan geeft het amendement het college de opdracht om voor volgend jaar met een tariefvoorstel te komen. Dan kan dit element daarin meegenomen worden.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.
Hij gaat in op de gestelde vragen in eerste termijn.
De heer Wiesenekker vroeg naar de toeristenbelasting en de timing daarvan. Dat signaal heeft spreker ook meegekregen en hij neemt dat serieus. Hij spreekt de ondernemers binnenkort en zal hier zeker een kort gesprek over aangaan. Op zich is het geen verrassing dat het aanpassen van de tarieven van de toeristenbelasting in november plaatsvindt. In die zin is het niet anders dan in andere jaren, ook communicatief is er niets anders dan in andere jaren. Vooralsnog denkt de wethouder dat de ondernemers de ruimte en de plicht hebben om de toeristenbelasting door te berekenen aan hun gasten. Dat kunnen ze het hele jaar 2025 doen.
De heer Wiesenekker heeft ook een vraag over arbeidsmigranten gesteld, of die niet op een of andere manier kunnen bijdragen aan het voorzieningenniveau van de gemeente. De gemeente heeft veel moeite om arbeidsmigranten op een nette manier gehuisvest te krijgen. Of ze wonen in een particuliere woning, dan betaalt de eigenaar OZB, of ze verblijven in vakantieparken en dan geldt het regime dat voor vakantiehuizen geldt, of men weet niet dat ze bestaan en dan betalen ze niets maar dan kent de gemeente hen ook niet. De vraagt geldt vooral in het geval dat de gemeente meer grootschalige voorzieningen heeft voor het huisvesten van arbeidsmigranten, onder welk regime vallen die dan? Dat is een goede vraag. Er is er nog geen, de vraag loopt wat voor de muziek uit. De vraag is wel relevant en als dit wel opgeld doet, zal hij beantwoord moeten worden.

De heer Wiesenekker laat weten dat er gemeenten zijn die er bewust voor kiezen om arbeidsmigranten niet te laten bijdragen op het moment dat zij zich inschrijven om ervoor te zorgen dat er in ieder geval zicht is op waar de mensen wonen. In de commissie was spreker nog van mening dat de lasten zo breed mogelijk belegd moesten worden. Dit is een andere visie. Hij vraagt of het college in de herziening beleid huisvesting arbeidsmigranten, waarvoor pilots gestart gaan worden dus die grootschalige opvang komt er wel, een visie opneemt op de lasten.
Wethouder Oosterwijk kan dit toezeggen. Hij wijst erop dat het niet alleen arbeidsmigranten betreft maar ook de werkgevers van de arbeidsmigranten. Misschien zoekt spreker het meer in die hoek.

Wethouder De Heer reageert op de eerste termijn.
De raadsleden hebben meerdere vragen gesteld over het sociaal domein en daar is zij blij mee. Een substantieel deel van de begroting betreft het sociaal domein. Daar zitten veel mensen achter die het werk doen. Zij vindt het fijn dat duidelijk is dat de raadsleden dat zien, dat waarderen en dat daar hun belangstelling naar uitgaat. Er wordt niet vaak over gesproken, maar de casuïstieken waar de medewerkers dagelijks mee bezig zijn, zijn casuïstieken met een hoge belasting op inhoud. Het is fijn dat de raad als hoogste orgaan oog heeft voor het belangrijke werk dat de medewerkers verrichten in de levens van jongeren, ouderen, gezinnen et cetera.
De wethouder zal de vragen en moties per onderwerp doornemen.
Jeugdhulp: over dit onderwerp zijn verschillende punten aangedragen. Pro'98 constateert terecht dat er een discrepantie is tussen de stijgende trend in kosten en de forse bezuinigingsopgave die deze begroting in zich bergt. Daarover is eerder gesproken, dat is ook een discrepantie en daar zitten tal van dilemma's in. Desondanks wil het college, zonder penny wise, pound foolish te zijn, zoeken naar besparingsmogelijkheden door een andere manier van organiseren, door een andere manier van monitoren en dus sneller kunnen acteren daar waar het mis dreigt te gaan. Die opgave heeft het college zich opgelegd in de begroting en daarvoor zal het zijn uiterste best gaan doen. De winstwaarschuwing van de fractie is terecht, het moet ook niet erger gemaakt worden dan het is. Zij heeft dit goed gehoord.
Barneveld is een Zelf, Samen, Gemeente. Verschillende fracties hebben aangekaart dat er meer genormaliseerd moet worden. Daarover is een motie ingediend. De wethouder is daar een groot voorstander van. Het is het huidige beleid en daar moet de gemeente mee doorgaan. Dat wil het Centrum voor Jeugd en Gezin ook, dat willen partners in het veld ook en zij denken hier ook al volop over na. Men hoeft niet overal voor naar een hulpverlener, soms is een vraag stellen aan een buurvrouw ook voldoende om een stapje verder te komen. Mensen moeten meer leren problemen

te dragen en te verdragen in plaats van dat men alles wil oplossen. Het normale leven leiden met ondersteuning van gezinnen en netwerken is belangrijk. Daarnaast hoopt het college natuurlijk op een rol die het Rijk gaat pakken in aanvullende regels. Deze dag kwam Den Haag nog met iets naar buiten over de reikwijdte van de jeugdhulp. Gekeken wordt of de gemeente daar iets mee kan.
De **Hervormingsagenda Jeugd** is aangekaart. Het college is daar volop mee bezig, de raad krijgt in december daarover een voortgangsrapportage en er komt een bijeenkomst. In januari zal een plan van aanpak aan de raad worden voorgelegd.
Motie 24-100 Een andere kijk op groeiend jeugdzorggebruik van ChristenUnie en Lokaal Belang: het college wordt gevraagd om zelfzorg en onderlinge zorg een centrale plek te geven. Daar kan de wethouder van harte ja opzeggen, het college wil dit graag en bekijkt hoe dit mogelijk gemaakt kan worden en ook dat is een puzzel. Zij zegt erbij dat het natuurlijk niet altijd kan. Het zal de kunst zijn om te beoordelen wanneer wel en wanneer niet. Het is net als in de gewone gezondheidszorg, als iemand hoofdpijn heeft en hoest, loopt diegene niet meteen naar de huisarts. Je neemt een pijnstiller, gaat wat vroeger slapen, vraagt aan de buurvrouw of zij nog iets weet. Zelfzorg, netwerk. Maar als het erger is, moet je wel naar de huisarts en moet je ook in de jeugdhulp naar een professionele hulpverlener. Er moet op tijd geschakeld worden naar andere zorg die nodig is en die de gemeente moet blijven kunnen betalen.
Hetzelfde geldt voor waar de motie om vraagt: individuele trajecten versus collectief aanbod. Ook dat vindt de wethouder een goede richting. Als dingen collectief worden aangeboden dan kan dat kosten effectiever zijn en door de dynamiek in de groep misschien wel effectiever. Maar dat kan niet overal. Zij moest zelf denken aan een muziekdocent. Als die een groepje blokfluitleerlingen heeft, kunnen die misschien prima in een groep les krijgen. Maar als het een docent is op het gebied van kerkorgels, dan wordt een groepsles tamelijk ingewikkeld. Het is maatwerk bij het kijken wanneer het wel en wanneer het niet kan. Als men dat gezonde verstand volgens de indiener van de motie erbij mag houden, dan kan zij op dit gebied ja zeggen. Zij merkt dat de fractie instemmend knikt.
De motie vraagt ook om de raad te informeren. Uiteraard zal dit gebeuren. Gevraagd wordt om dit bij de kadernota te doen, maar de wethouder vraagt of dit kan gebeuren op het moment dat het college rapporteert over de brede aanpak voor de Hervormingsagenda. Dat lijkt het college een logischer moment. Zij merkt dat ook hier de fractie instemmend knikt.

De heer Wiesenekker vermoedt dat de wethouder over een oude versie van de motie beschikt. In de nieuwe versie wordt verwezen naar de Hervormingsagenda. Zijn fractie het kan van harte eens zijn met de punten die de wethouder noemde omdat die al voorgesteld zijn.

Wethouder De Heer vervolgt haar reactie op de eerste termijn.
Schuldhulpverlening: het college noemt dit zelf tegenwoordig schulddienstverlening. Het wil mensen niet in de hulpverleningsstand krijgen maar in de stand van zelf sterker worden en zelf de boel weer op de rit krijgen. De vraag is of het college dit breder onder de aandacht wil brengen. Daar zal het zijn best voor doen maar er wordt al veel gedaan, zowel in preventieve als curatieve zin. Dit gebeurt vooral via het netwerk van verwijzers, het juridisch steunpunt maar ook via de website. Op de website geldvraagbarneveld.nl is van alles te vinden. Het gebeurt op meer manieren, te veel om op te noemen. Het is belangrijk want het is een groot probleem. Het is goed dat dit door de SGP-fractie wordt ondersteund.
De fractie vraagt ook naar de link met het programma Bestaanszekerheid. Daar heeft de schulddienstverlening absoluut een prominente plek in. De raad kan dit binnenkort zien, het college heeft de afgelopen week gekozen voor het programma Bestaanszekerheid en zal dit de raad voorleggen. In het programma wordt de raad gevraagd om een aantal zaken te besluiten.
Woonzorgvisie: de SGP vroeg of hierbij niet alleen naar de fysieke aspecten maar ook naar de sociale aspecten kan worden gekeken. De wethouder antwoordt bevestigend. Het programma is een uitvloeisel van Omgevingsvisie en Woonvisie en als uitvoering is er de Woonzorgvisie. Daar is ook de sociale kant te vinden. Het in praktijk brengen hiervan gaat geld kosten, de raad moet zich dat realiseren. In een vergrijzende samenleving waar mensen langer thuis wonen, wil men in de wijken

gelegenheid hebben tot ontmoeting et cetera. Als daar ruimte voor gereserveerd wordt, doet dat een op een iets met de grondexploitatie. De wethouder is van mening dat de gemeente het daarvoor over moet hebben, de SGP geeft dat ook aan. Maar het kan niet vrijblijvend gezegd worden.
Onderwijs: de CDA-fractie vraagt of er actie is in het Integraal HuisvestingsPlan. Er is volop actie. Er zijn vertragingen opgetreden, dat is haar bekend. Er zijn omstandigheden aan te wijzen die dit verklaren. Op het ogenblik ligt het bij scholen om te bekijken wat zij vinden van de input die tot nu toe is opgebouwd, want zij moeten er overeenstemming over bereiken. Dat proces is in volle gang.
De heer De Vries maakte zich wat zorgen over de timing van nieuw beleid in het sociaal domein. De wethouder wijst erop dat de raad een paar jaar geleden in zijn wijsheid heeft besloten tot een beleidskader Sociaal Domein voor onbepaalde tijd. Dat is vigerend. De wethouder heeft desondanks gemeend, gezien een aantal ontwikkelingen en gezien de vraag naar integraliteit, om een nieuw beleidskader Sociaal Domein op te zetten. Dat staat op de rol voor 2025 op de lange termijn agenda.
Duurzaamheid:
Motie 24-99 Netcongestie stroomlijnen met innovatie van ChristenUnie en SGP: zij meent dat hierin een aanpassing is aangebracht. Het college wordt opgeroepen om innovatieve technieken te stimuleren om te helpen netcongestie tegen te gaan. De wethouder antwoordt hierop volmondig ja. Netcongestie is een groot probleem. Er is eerder in de commissievergadering over gesproken, ook toen gaf zij aan dat het een groot probleem is. Het college werkt er hard aan maar er moeten meer nieuwe wegen worden gevonden om het te lijf te gaan. Gelukkig is ook het Barneveldse bedrijfsleven van harte bereid om daarin mee te denken. De vorige week zat de raadszaal vol met ondernemers op het gebied van duurzaamheid. Die constateerden dat zij met elkaar 'duurzame gemeente Barneveld' zijn omdat zoveel bedrijven hier iets in doen en met de gemeente meedenken. Er werd enthousiast gesproken over een energy hub met een complete energiemix van tal van elementen waar men de schouders onder wil zetten.
De motie vraagt ten slotte om overleg rond de pilot van Zonneplan en Liander in Arnhem. In de laatste versie van de motie wordt het college gevraagd zich daarover te laten informeren en er eventueel elementen uit te halen. Het college is daartoe bereid, op een geïnteresseerde manier. De wethouder wil er ook kritisch naar kijken, want het probleem van netcongestie kan erdoor verminderd worden, maar het doet ook iets met de individuele zonnepanelen, laadpalen et cetera die dan misschien op een andere manier door iemand zelf aan en uit gezet kunnen worden. Het doet ook iets met de vrijheid van de inwoner. Er zijn mogelijkheden maar ook kritische kanttekeningen waar goed op gelet moet worden.

De heer Bos merkt op dat er al technische oplossingen worden gesuggereerd. Hij vraagt in hoeverre de gemeente daar invloed op heeft. Het moet wel vrijwillig zijn, hij neemt aan dat het geen verplichting kan zijn vanuit de gemeente om dergelijke technieken toe te passen.
Wethouder De Heer herinnert eraan dat zij zojuist aangaf dat velen staan te trappelen om met nieuwe technieken te beginnen. Het college kijkt hoe dit mogelijk gemaakt kan worden.
De heer Bos constateert dat hierbij de focus ligt op het elektriciteitsnetwerk.
Hij komt terug op **motie 24-113 Agrarische Accountmanager**. Overijssel zet zich ervoor in om 50% van de mest te vergisten en er biogas van te maken. Hij vraagt of er niet veel breder gekeken kan worden, of **motie 24-99** niet te eng is. Er wordt alleen naar de kabel gekeken.
Wethouder De Heer is van mening dat het een het ander niet uitsluit. De motie vraagt hier specifiek om, maar tegelijkertijd is het college bezig met een totale aanpak waar effectiviteit en de inschatting van biogas ook in zitten. Gekeken wordt wat dat voor Barneveld kan doen, samen met LTO wordt onderzoek gedaan. In de Regio wordt onderzoek gedaan. In De Glind loopt een experiment, juist op dit punt. Barneveld heeft én-én-én nodig en daar hoort dat ook bij.

Wethouder Pluimers reageert op de eerste termijn.
De wethouder zal op de onderwerpen ingaan, meestal gekoppeld aan een motie of amendement.
Motie 24-102 Participatie rond het pakket aan bezuinigingen van Pro'98**:** het oordeel is aan de raad, maar het college wil daarbij het volgende meegeven. In het kader van goed bestuur is het belangrijk

en zorgvuldig om de stem van inwoners en organisaties die mogelijk geraakt worden door bezuinigingen mee te nemen. De raad heeft een plan ontvangen waarin een uitleg staat en een planning van wanneer het een en ander plaatsvindt. Het college vindt het belangrijk om met partijen te spreken die mogelijk geraakt worden en het wil inwoners een stem geven. Het college wil dit graag doen via een inwonerspanel, via de digitale snelweg.

De heer Mulder hoort de wethouder zeggen dat het college graag in samenspraak met de samenleving de bezuinigingen vast wil stellen, om daar een goede overweging in te maken. De motie van Pro'98 roept niet op om dat vooral niet te doen, hij zou het graag willen aanmoedigen. Maar dan niet volgens het participatiebeleid want dat wordt niet correct gevolgd. Het is wat raar als er willekeurig wordt geshopt in maatregelen in een beleid. Hij geeft ook aan in de motie dat spoor 1 voor omgevingsplanactiviteiten is. Veel van de bezuinigingen hebben daar niet iets mee te maken. Hij begrijpt dat het college, aangezien het een groot pakket is, een soort projectplan wil opstellen om dat in een goed vat te gieten en het geordend en goed te doen. Het is alleen niet volgens het participatiebeleid. Dat is waar voor Pro'98 de pijn zit. Het beleid is de fractie dierbaar, dat moet nog vaak ingezet worden. Als de geloofwaardigheid van dat beleid stuk gaat, zou dat een verlies zijn.
Wethouder Pluimers constateert dat de fractie het belang van participatie met haar deelt. Er zit inderdaad een foutje in het plan dat zij zojuist noemde: er stond een 1 waar een 2 (spoor 2, trede 2) had moeten staan. Het college is wel van mening dat het participatiebeleid, dat de raad heeft vastgesteld en waarin aangegeven staat dat college en raad inwoners willen laten meedenken en raadplegen, passend is bij ontwikkelingen en beleid. 'De manier waarop de gemeente met inwoners wil samenwerken bij ontwikkelingen, uitvoeringen, evaluatie en beleid.' Het college vindt het juist bij spoor 2 passen om het op die manier vorm te geven. In zijn bijdrage gaf de heer Mulder aan dat de bedoelingen van het college waarschijnlijk goed zijn en die zijn ook oprecht goed bedoeld. De wethouder zou de motie aan het oordeel van de raad willen laten.
De heer Mulder bevestigt dat er is gekozen voor trede 2, maar in het participatiebeleid zit een participatiethermometer en die wordt aan verschillende tredes getoetst. Als men kijkt naar wat het belang voor de samenleving is, dan staat er bij trede 2 weinig. Politieke of media-aandacht: trede 2 zegt weinig. Als men de tredes aan houdt, moet trede 5 gekozen worden. Maar dan komt men uit op cocreatie en dat kan met dit pakket natuurlijk niet. Het participatiebeleid kan hierbij niet gevolgd worden. Hij zou het oordeel willen laten aan de raad, maar als de gemeente doet alsof het participatiebeleid wordt gevolgd terwijl dat niet het geval is, dan doet zij haar eigen beleid tekort. Dat zou jammer zijn.
Wethouder Pluimers benadrukt dat het college participatie belangrijk vindt, het wil zeker op het thema horen wat organisaties en inwoners vinden. Dat er een fout in het stuk voorkomt is een vergissing geweest. Maar de participatiethermometer is een optelsom van een aantal aspecten. Zij wil het niet te technisch maken, de bedoeling van het college is echt meedenken, raadplegen en informatie ophalen om zo een goed voorstel neer te leggen.

Wethouder Pluimers vervolgt haar reactie op de eerste termijn.
Motie 24-107 Behoud Voorzieningen Sport, Bewegen, Cultuur en Preventie van CDA en Burger Initiatief betreft het belang rond sport, bewegen en cultuur. Het college kan niet anders dan dit belang onderstrepen. Ook onderstreept het van harte de sociale cohesie die ermee samenhangt en wat die voor de samenleving en de inwoners betekent. Echter, hier wordt gesteld dat landelijk gemaakte keuzes niet lokaal doorgevoerd moeten worden. Dat is ingewikkeld, want als de motie zou worden aangenomen dan zou dat betekenen dat wat wordt bezuinigd in gelden, waardoor bepaalde dingen op gebied van sport en cultuur niet gedaan kunnen worden, automatisch op dat niveau bijgepast moet worden. Dat is voor het college een stap te ver. Het is zorgvuldig om dit een plek te geven in het kader van het bezuinigingspakket dat met elkaar samengesteld gaat worden. De heer Wiesenekker heeft de toezegging gevraagd of het college de landelijke maatregelen die genomen worden, waarvan de impact nog niet bekend is, zorgvuldig wil wegen als het gaat om lokale

maatregelen. De wethouder zegt toe dat dit in goede samenhang wordt bekeken zodat stapeling wordt voorkomen.

De heer De Vries memoreert dat de heer Wiesenekker de suggestie meegaf om de motie zo te veranderen dat er staat ‘zoveel mogelijk’ of ‘zoveel mogelijk voor in te zetten om ervoor te zorgen dat de pijn niet echt bij de groepen terechtkomt’. Hij vraagt hoe de wethouder er tegenaan kijkt als de motie op die manier wordt aangepast.
Wethouder Pluimers zou graag de nieuwe tekst voor zich hebben. De motie is momenteel in de huidige vorm niet passend, het college kan daar niet achter staan. Als praktisch voorbeeld gaf zij de euro’s die er landelijk af gaan en die het college blanco zou moeten bijpassen. Zij denkt erover na.
De heer De Vries zegt toe de aanpassing van de motie te zullen delen met de wethouder.
Hij vraagt of het ‘momenteel’ dat de wethouder noemde een belangrijke randvoorwaarde is. Dan zou een aanpassing niet nodig zijn, de motie wordt op dat punt niet veranderd.
Wethouder Pluimers bedoelde daarmee dat raad en college hebben afgesproken dat er een bezuinigingspakket wordt samengesteld waarbij er geen heilige huisjes zijn en dus eerlijk naar alle onderdelen gekeken wordt. Dat raakt niet alleen haar portefeuille maar dat raakt iedereen. Dit moet in goede samenhang met elkaar gewogen worden. Er kunnen oproepen zijn als ’let op’ en ‘wees voorzichtig’. Dat kan zij meenemen in het overleg met het college. Zij kan niet op voorhand zeggen dat sport en cultuur er buiten gelaten worden. Dat zou niet zorgvuldig zijn. In de Kadernota staat een lijstje van zaken dat het college echt wil uitsluiten, zwembad De Glind schiet haar als eerste te binnen. Voor de rest gaat het college netjes en zorgvuldig alle scenario’s af.
De heer De Vries vraagt of, als hij de motie wat afzwakt en de formulering laat zien aan de wethouder, nog steeds het punt blijft staan dat de wethouder het ‘op dit moment niet handig’ vindt. Dan zou een wijziging weinig zin hebben. De wethouder gaf aan dat de bezuinigingsronde momenteel plaatsvindt en dat er geen heilige huisjes zijn. Spreker kan de tekst gaan aanpassen maar dan heeft dat mogelijk weinig zin.
Volgens wethouder Pluimers sluit de toezegging die zij deed aan de heer Wiesenekker aan bij wat ze de heer De Vries wil meegeven: zij zal natuurlijk zorgvuldig dat wat landelijk op de gemeente af komt en waarvan de impact nog niet duidelijk is, meenemen in de besprekingen met het college. Dan worden de afwegingen in hun totaliteit gemaakt. De heer De Vries dient een motie in en kan de oproep doen die hij wenst te doen, dat is zijn goed recht. De wethouder kan momenteel niet zeggen dat geheel bijgepast wordt wat de landelijke overheid wegneemt. Zij is bereid om naar de formulering te kijken als die wordt aangepast.

Wethouder Pluimers vervolgt haar reactie op de eerste termijn.
Motie 24-105 Aansluiting A30 van CDA en Burger Initiatief: het college deelt uiteraard de ambitie. Er is vaker gesproken in commissie en raad over de wens dingen zo snel mogelijk te doen. Zij is de laatste die zou zeggen dat het niet zo zou moeten zijn. De motie is helaas niet haalbaar en realistisch in het tijdvak dat wordt gesteld, namelijk 2026. Er is nog veel werk te doen, bijvoorbeeld het aanpassen van het bestemmingsplan, het bestek, de marktuitvraag, de aanbesteding, de contractering, de werkvoorbereiding en dan heeft men ook te maken met bezwaartermijnen waarmee zorgvuldig moet worden omgegaan. Het signaal is helder. Zij zet zich dagelijks in voor het zo snel mogelijk realiseren van dingen rond de A1/A30. De termijn is niet haalbaar.

De heer Top laat weten dat de SGP-fractie het een sympathieke motie vindt en het antwoord gehoord heeft. Hij vraagt of ook niet meespeelt dat dit in samenwerking met Rijkswaterstaat gebeurt en dat dat een belangrijk aspect is in het geheel.
Wethouder Pluimers bevestigt dit.

De heer De Vries vraagt of hij goed begrijpt dat ‘we verzoeken het college om de definitie- en ontwerpfase in 2026 af te ronden’ niet haalbaar is.
Wethouder Pluimers bevestigt dat het niet haalbaar is om dit in 2026 af te ronden.

Wethouder Pluimers vervolgt haar reactie op de eerste termijn.
Motie 24-106 Rondweg van CDA en Burger Initiatief: een onderwerp dat het college dagelijks bezighoudt. Het college omarmt de wens en de ambitie en heeft er alle begrip voor. Ook het college wil de rondweg zo snel mogelijk. De heer Kevelam attendeerde haar op een toezegging die zij in de commissie deed: de raad heeft een planning van de stand van zaken tegoed van de wethouder. De planning is in ontwikkeling, zij meent dat hij binnen enkele dagen naar de raad toe komt. Om dan de relatie met de motie te leggen: dit is niet realistisch en niet haalbaar. In de planfase moet van alles gebeuren, de tracékeuze, de afstemming met ProRail, de participatie met de omgeving, het ophalen van eisen en wensen, de ontwerpfase en de afstemming met derden en de cofinanciering. Het signaal is helder, het college doet zijn uiterste best om dingen zo snel mogelijk voor elkaar te krijgen. Het college hoopt Q1 2025 een plan van aanpak te hebben. Zij vindt de motie niet verstandig.

De heer De Vries wijst erop dat de fracties vragen om in 2025 te starten met de plan- en vergunningsfase. Hij begrijpt dat dit pas in 2026 of later gebeurt.
Wethouder Pluimers stelt dat het, zoals het in de motie staat, niet haalbaar en dus niet realistisch is.
De heer De Vries herhaalt zijn vraag. De fracties vragen de plan- en vergunningsfase te starten in 2025. Hij concludeert dat de start na 2025 en dus op zijn vroegst in 2026 zal zijn.
Wethouder Pluimers refereerde al aan de toezegging aan Lokaal Belang voor een planning. Zij ontvangt deze dag het definitieve concept, ze heeft de informatie niet paraat. Zij is bereid hier in tweede termijn op terug te komen.

De heer Top laat weten dat zijn fractie de motie sympathiek vindt. Hij vraagt of het zo is dat hier een relatie ligt met de Omgevingsvisie.
Wethouder Pluimers bevestigt dit. Er is vaker in de raad en de commissie gesproken over dat dit moet worden vastgesteld. Men is daarvan afhankelijk. Er is al een voorkeursscenario vastgesteld, de contouren zijn helder.

Wethouder Pluimers vervolgt haar reactie op de eerste termijn.
De VVD vraagt naar het verleggen van de oostelijke rondweg naar de buitenzijde. Uit onderzoek blijkt dat, als de oostelijke rondweg meer van de kern af gelegd wordt, er minder afname is op de Lunterseweg. Het gevolg daarvan gaat zijn dat zowel de oostelijke rondweg moet worden aangelegd, de VVD-fractie heeft in beeld wat dat ongeveer kost, én de hele Lunterseweg op zijn kop gezet moet worden. Dat is ingrijpend voor de omgeving, op alle manieren: tuinen, bomen, grond van mensen, enzovoort. Maar ook financieel is dat zeer ingrijpend. Het is belangrijk dat men zich dat realiseert.
Motie 24-111 Erfgoedbeleid van Lokaal Belang, ChristenUnie en SGP: het college onderschrijft het belang van erfgoed van harte. De elementen behoud, beschermen en beheer van erfgoed staan op het lijstje. Het college voelt de motie als een steun in de rug op weg naar de cultuurvisie die bijna afgerond wordt. Waarschijnlijk kan het college nog in 2024 de concept cultuurvisie vaststellen. Hij zal in de cyclus meegaan richting de raad, januari staat daarvoor op de rol.
De voorzitter wijst erop dat de agendacommissie over de agendering zal gaan.

Wethouder Wijnne reageert op de eerste termijn.
De wethouder dankt de heer De Vries voor zijn complimenten over het goede werk dat verricht wordt op het gebied van **Wonen en Landelijk gebied**.
De heer Van Schaik meent dat het college niet voldoende ambitie heeft, niet wil versnellen en zegt dat men rustig kan gaan slapen omdat het allemaal goed komt - maar na 2027 is er niets. De wethouder weerspreekt dit met klem. Het college verhoogt niet de ambitie, die opdracht heeft hij namelijk niet van de raad. De raad heeft de Woondeal vastgesteld en daarin staat 5.380 woningen tot 2030. Er is een Woonvisie en de raad krijgt een voortgangsrapportage. Daarin staat wat het college doet en wat het kader is waarbinnen gewerkt wordt. Het is geen toeval als die 600 woningen per jaar gehaald worden, er wordt iedere dag in het huis keihard aan gewerkt. Dit gebeurt in alle

kernen: de wijk Bloemendal, de wijk De Burght, in Voorthuizen-zuid, Kootwijkerbroek, Garderen, Terschuur en Stroe. In alle kernen wordt hard gewerkt aan plannen om daaraan te voldoen. Als er al iemand slaapt, dan is het niet in het huis op die onderwerpen.
De VVD-fractie zal vragen wat het college doet om het doel te bewerkstelligen. Als de wethouder kijkt naar wat er in het verleden niet was en nu wel, dan is inmiddels in het huis een programmamanager aangesteld voor de fysieke opgaven, die keihard aan alle touwtjes trekt om iedereen te laten lopen waar hij moet lopen. Er is een portfoliomanager die beoordeelt of een aangemeld project voldoende bijdraagt aan de opgave. Spreker kijkt hierbij met een schuin oog naar de heer Bos. Er komen allerlei zaken naar voren die misschien belangrijk zijn maar die niet bijdragen aan de grote opgave. Dan zegt het college soms dat iemand niet aan de beurt is. Hij zou nog enkele zaken kunnen opnoemen.
Deze dag heeft de wethouder op twee niveaus gesproken in de organisatie. Hij sprak op directieniveau over wat er nodig is. Er is een programmamanager en er zijn op managementniveau allerlei mensen die eraan werken. Hij sprak ook eens met een projectleider en heeft hem gevraagd wat er moet gebeuren en waar mensen bij moet komen om te versnellen of om ervoor te zorgen dat de opgave gehaald wordt. Diegene zei tegen de wethouder dat er bij een groot project als de wijk Bloemendal of De Burght een projectteam wordt samengesteld. Daar wordt gekeken en daar zijn de leidinggevenden bij betrokken. Zit er voldoende capaciteit op? Als dat niet zo is, dan worden daar mensen voor ingehuurd. Dan wordt er gelijktijdig met welstand, met stedenbouw, met de afdeling Water geschakeld zodat er voldoende capaciteit over de hele linie is. Er wordt niet gestopt wanneer het bestemmingsplan en de planologie klaar zijn, dan wordt alvast aan de omgevingsvergunning gewerkt, hoewel die nog niet kan worden afgegeven omdat het bestemmingsplan niet onherroepelijk is. In de keten wordt op die manier gewerkt.
In de commissievergadering heeft de wethouder gezegd dat, als men heel snel werkt, het nog steeds zo kan zijn dat bouwers en ontwikkelaars zeggen dat ook zij een capaciteitsprobleem hebben. Dat kan simpel liggen aan de levering van materialen. Het kan ook te maken hebben met de capaciteit die zij hebben aan menskracht. Als men werkelijk sterk wil versnellen, wat overigens niet het kader is dat de wethouder van de raad heeft meegekregen, dan zou men in de hele keten tien mensen erbij moeten zetten, er zou een aparte lijn bij gemaakt moeten worden. Een of twee mensen erbij helpt niet. De raad vraagt dan: waarom zegt het college in de voortgangsrapportage dat er sprake is van een capaciteitsprobleem? Er wordt wel geprobeerd om mensen in te huren, maar het komt voor dat er geen mensen zijn om in te huren, ook niet bij bureaus. Het capaciteitsprobleem kan ook ergens in de lijn zitten. Het college moet ook wel eens ontwikkelaars stimuleren om echt te beginnen. Het is een taai vraagstuk waar hard op geschakeld wordt en waar de raad over gerapporteerd wordt in de voortgangsrapportage en in de normale cycli.
Motie 24-97 Capaciteit woningbouw van ChristenUnie en Lokaal Belang
en
Motie 24-98 Versnellen procedure woningbouwvergunning van de ChristenUnie.
Beide moties en de reactie van de heer Van Schaik geven de zorg bij de raad aan over dit onderwerp. Het college onderschrijft dit. De grote woningnood en de vele mensen die teleurgesteld worden geven aan dat daar een groot vraagstuk zit waar met zijn allen aan gewerkt wordt. In beide moties leest de wethouder steun vanuit de raad en de opmerking: als er knelpunten zijn, kom er dan mee naar de raad. Het college doet dit echter al op alle terreinen. De motie is aan de ene kant ondersteuning maar aan de andere overbodig.
Als het gaat om capaciteit, de heer Wiesenekker noemde dat ook, is het zo dat het college al werkt met arbeidsmarktbonussen. In het voorjaar wordt weer een wervingsdag gehouden. Via de regio worden trainees geworven om ervoor te zorgen dat de gemeente mensen op alle niveaus binnen krijgt. Spreker laat het oordeel over de motie aan de raad.

De heer Wiesenekker vindt het goed om dit zo nadrukkelijk te horen. College en raad erkennen dat de woningbehoefte groot is. Het is breed een teleurstelling dat het aantal van 600 woningen niet wordt gehaald. Daar zijn meerdere redenen voor te noemen. Hij denkt dat het belangrijk is dat de

raad als hoogste orgaan het duidelijke signaal afgeeft dat hij het college steunt. Zo mag de wethouder de motie ook zien. Maar de motie komt ook voort uit hoe het beschreven staat in de voortgangsrapportage: 'Voor deze vertraging zijn meerdere oorzaken aan te wijzen waaronder genoemde bezwaar- en beroepsprocedures, het realisatietempo van marktpartijen maar ook de hoeveelheid beschikbare ambtelijke capaciteit.' Daar worden dus marktpartijen en ambtelijke organisatie naast elkaar gezet. Dat geeft een ander beeld dan hoe de wethouder het zojuist schetste. Hij vraagt de wethouder om bij de volgende voortgangsrapportage specifiek te kijken naar hoe het wordt verwoord. Het wekt verwarring.
Wethouder Wijnne zegt toe ernaar te kijken. Gebrek aan ambtelijke capaciteit kan ook zijn dat de mensen er niet zijn en niet in te huren zijn, met die realiteit heeft het college soms te maken.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.
Spreker heeft met het voorgaande ook motie **24-98 Versnellen procedure woningbouwvergunning** van de ChristenUnie, over het verbeteren van interne procedures, geduid. In het kader van de komst van de Omgevingswet worden de procedures herijkt en soms geïmplementeerd omdat de wet nieuwe procedures vergt. Hij heeft zojuist toegelicht dat het naast elkaar loopt en dat er goed wordt samengewerkt tussen de afdelingen. Het is niet zo dat stedenbouw op welstand zit te wachten en vervolgens planologie moet afwachten om te kunnen beginnen. Dat wordt geïntegreerd aangepakt.
Motie 24-112 Bouwlocaties Visie op Inbreiding van Lid Bos: zoals de motie voorligt, gaat de wethouder hem ontraden. De raad heeft gezien wat het kost aan inzet en reuring als een visie voor een kern als Garderen wordt gemaakt en plekken aanwijst waar inbreiding wel of niet mogelijk is. Dat is een heel proces. Het college stelt voor om in de Omgevingsvisie iets op te nemen over inbreiding. In de uitwerking zou het prima kunnen om daar een plan van aanpak op te maken. Dit is eerder gebeurd met de eigen locaties. Daar zouden dan kaders voor gesteld worden. De andere kant is, de heer Bos noemde dat, dat de gemeente veel aanmeldingen krijgt. Het is vaak zo dat de gemeente een plan van 20 woningen mooi vindt, maar dat de planoloog daarvoor een bestemmingsplan in Bloemendal of De Burght voor een paar honderd woningen aan de kant moet leggen. Inbreiding kost vaak veel inzet omdat het een behoorlijke impact heeft op de omgeving. Dan wordt gezegd dat de aanmelder niet aan de beurt is omdat hij op dat moment niet bijdraagt aan de opgave van de gemeente voor 2025, 2026 en 2027. Dat is de realiteit die dan gecommuniceerd wordt.

De heer Bos wijst erop dat vele kruimels ook brood maken en dus bijdragen aan de doelstellingen die zijn gehaald richting de 600 of 600+ woningen.
In zijn eerste termijn gaf hij het argument van de belemmeringen al aan. Bijvoorbeeld een boom die in de weg staat of een bestemmingsplan dat aangepast moet worden. Als dergelijke plannen richting raad gaan, kan de raad een keuze maken. Er kan bijvoorbeeld een boom weggehaald worden of er kan in een zonering gewerkt worden zodat het geen hinder geeft. Hij vraagt de wethouder dit op te pakken zodat de raad daarin kan spiegelen met de wethouder.
Wethouder Wijnne stelt dat capaciteit altijd een punt is. Die is nooit onbeperkt en er moeten altijd keuzes gemaakt worden. Als hij de keuze moet maken om iemand die aan een bestemmingsplan van 100 woningen werkt te laten stoppen en aan een bestemmingsplan van 20 woningen verder te laten werken, is het niet zo dat die 20 helpen. De 20 woningen werken dan de 100 woningen tegen. Die keuze maakt het college dan. Het staat de initiatiefnemer altijd vrij om naar de raad te gaan en te vragen om hulp. Zo werkt de procedure. Men kan geen lijstje van 10 locaties aandragen en zeggen dat daarover gesproken moet worden, want iedere locatie geeft reuring in de omgeving en het is de vraag of een initiatiefnemer dat wil. Soms staat een boom inderdaad in de weg. Maar als er veel geld uitgegeven wordt om het centrum van Barneveld te vergroenen (de raad zal waarschijnlijk deze week het Klimaatadaptieplan ontvangen waarin staat dat er weinig groen is als men naar het Barneveld Centrum kijkt) dan moet men ook kritisch zijn bij het weghalen van bomen.
De heer Bos verwijst naar de Omgevingswet waar het meeste werk bij de aanvrager ligt en niet bij de gemeente. Hij vraagt of dat ruimte geeft in de procedure.

Wethouder Wijnne licht toe dat dat het geval zou zijn als het een kwestie was van het aanvragen van een omgevingsvergunning bij iets wat binnen het bestemmingsplan past. Maar ook dat gaat niet vanzelf. Er zijn voorbeelden waarbij het nog steeds de nodige impact heeft. Vaak vereist het een wijziging van het omgevingsplan of een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Ook al leveren mensen zelf veel, er is de nodige inzet van de gemeente vereist.

De heer Wiesenekker gaat in op de reactie van de wethouder op **motie 24-98 Versnellen procedure woningbouwvergunning** waarbij hij aangeeft dat geprobeerd wordt om dat zo simultaan mogelijk te doen. Zijn fractie kent voorbeelden waarbij dat niet lijkt te zijn gelukt waardoor de procedure wellicht toch verbeterd kan worden. Hij vraagt de wethouder om de toezegging dat hij ontvankelijk is voor dergelijke voorbeelden en daarop scherp in gesprek blijft met de partijen. Bij een toezegging trekt de ChristenUnie de motie in.
Wethouder Wijnne benadrukt dat het college daar scherp op is, ook leert het van situaties die de raad bereiken. Het zijn wel vaak situaties zoals de heer Bos zojuist aangaf, kleinere plannen die van buitenaf komen, de fractie zal dergelijke voorbeelden niet hebben bij de grootschalige woningbouwplekken. Hij zegt toe dat het college op dergelijke signalen zal acteren en zal nagaan wat verbeterd kan worden. Natuurlijk gaat niet alles goed, daar waar 600 mensen samenwerken.
De heer Wiesenekker bevestigt dat het met name dergelijke voorbeelden zijn. Zijn fractie trekt motie 24-98 in.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.
Motie 24-103 Prognose Grondexploitatie van Pro'98: het verzoek is om jaarlijks bij de begrotingsbehandeling een overzicht van de geactualiseerde prognoses van de grondexploitaties mee te sturen. Het college vindt het idee sympathiek. Als men de motie letterlijk leest, wordt gevraagd om twee keer per jaar de prognoses te actualiseren. Dat vergt veel ambtelijke capaciteit, halverwege het jaar moet dan ook een afsluiting worden gemaakt, met alles daar omheen. Wanneer hij de motie zo mag lezen dat het college bij de begroting, op basis van de laatst vastgestelde meerjarenprognose die bij de jaarrekening is vastgesteld, een doorkijk voegt naar de komende twee jaar, dan is het college graag bereid om daaraan tegemoet te komen. Spreker begrijpt dat de fractie dit wil betrekken bij de financiële afweging voor de kadernota en begroting.
De heer Mulder bevestigt dat de wethouder de motie op die manier mag lezen. De fractie zal het beslispunt aanpassen.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.
Motie 24-113 Agrarische Accountmanager van Lid Bos: dit betreft het programma Waardevol landelijk gebied. Het bedrag dat de gemeente ontvangt is €27.000 per stoppende agrariër, het geld wordt ook gebruikt in het programma Waardevol landelijk gebied dat binnenkort naar de raad komt en, naar hij meent, daar op 3 december aanstaande wordt besproken. Daarin wordt feitelijk gedaan wat de heer Bos vraagt in de motie. De motie is sympathiek en de wethouder staat hier positief tegenover. Maar er is een accountmanager agrarische bedrijven die bij bedrijven langs gaat en mensen probeert te helpen in de trajecten. In het kader van de bespreking van het programma Waardevol landelijk gebied kan bekeken worden wat verder nodig is. De motie is feitelijk overbodig omdat het al gedaan wordt en blijft gedaan worden.

De voorzitter draagt het voorzitterschap over aan de heer Knapen.

Burgemeester Van der Tak reageert op de eerste termijn.
Motie 24-110 Boa inzet en handhaving bij kleine vergrijpen van Lokaal Belang**:** de burgemeester licht toe dat wethouder Oosterwijk weliswaar is betrokken bij de OddV, maar dat de Lokaal Belang-fractie daarover op een later moment zal komen te spreken.
Wethouder Oosterwijk begon zijn reactie op de eerste termijn met de opmerking dat het altijd goed is om zo nu en dan te kijken of men met elkaar nog de goede dingen doet. Dat is extra waardevol als

dat een tijd niet gedaan is. Hij wil de eerste termijn hier ook mee afsluiten. Want zo zou hij ook willen kijken naar de boa-inzet. In het uitvoeringsplan van het IVP staat een aantal prioriteiten gesteld, maar niet alleen prioriteiten, dat zegt hij er nadrukkelijk bij. In het IVP staat ook nadrukkelijk, de burgemeester en de raad vinden dat belangrijk, dat de inzet van de hulpdiensten, politie, boa's in de wijk zichtbaar aanwezig moet zijn op straat. In dat kader wordt goed naar capaciteit gekeken en wordt er een extra check en berekening op gemaakt. Uiteraard is het college bereid om die te delen met de raad. Hij zou dat zorgvuldig, informatie gestuurd willen doen.
In de motie staat dat er sprake is van groeiende irritatie. De burgemeester is benieuwd naar het concrete aantal signalen dat de fractie heeft ontvangen en of die gedeeld kunnen worden met het college. Spreker zegt tegen ondernemers, inwoners en maatschappelijke organisaties dat men samen verantwoordelijk is voor veiligheid en vraagt hen incidenten te melden, daarmee kunnen data worden verrijkt en kunnen goede keuzes worden gemaakt in de schaarste die er is. Men is dus van plan dit te gaan doen, in die zin is de motie overbodig. Tegelijkertijd bedoelen fractie en college hetzelfde, dus hij laat de motie over aan het oordeel van de raad. Het moet wel zorgvuldig gedaan worden: informatie gestuurd op basis van de signalen.
De heer Mulder sprak over het oog van de professional in zijn bijdrage. De burgemeester hecht daar veel waarde aan. College en raad moeten de boa's in staat stellen om hun werk op straat goed te doen. Dat kan soms betekenen een boete uitdelen, soms zijn er andere interventies nodig door boa's of andere partners die de onderliggende oorzaken van een maatschappelijk probleem proberen te adresseren. Dat is heel belangrijk. Maar als het nodig is, worden er boetes uitgedeeld. Dit jaar zijn tot nu toe 308 boetes uitgedeeld waar het gaat om handhaving in Barneveld Centrum ten aanzien van zaken die daar niet mogen plaatsvinden. Er worden dus echt boetes uitgeschreven op het moment dat het nodig is. Maar er moet goed gekeken worden naar grondoorzaken die onder een maatschappelijk probleem liggen.

De voorzitter draagt het voorzitterschap over aan burgemeester Van der Tak.

De heer De Vries deelt mee dat **motie 24-107 Behoud Voorzieningen Sport, Bewegen, Cultuur en Preventie** is gewijzigd.

De voorzitter herinnert eraan dat het college op twee punten terug zal komen in de tweede termijn. Wethouder Oosterwijk komt terug op het beslispunt in het raadsbesluit en wethouder Pluimers komt terug op de bereikbaarheid.

04.2 Pauze
De voorzitter schorst de vergadering.

De voorzitter heropent de vergadering.

04.3 Meningsvorming (tweede termijn)

De voorzitter geeft het woord aan de fracties voor een tweede termijn.

De heer Mulder voert het woord in tweede termijn namens de fractie van Pro'98.
Hij kijkt terug op een constructief debat en wil iedereen hiervoor bedanken. Het ging beter dan bij de Kadernota.
Wat het standpunt van zijn fractie rond de **OZB-verhoging** betreft, heeft de fractie duidelijk gemaakt dat de totale afweging nog niet gemaakt kan worden. Pro'98 zou bij voorkeur geen OZB-verhoging binnen de voorliggende begroting vaststellen, vanaf 2026 wil de fractie de afweging maken.
Wat de **motie 24-101 Budgetoverhevelingen** betreft: hij heeft de wethouder kritisch horen zijn, maar de motie niet horen ontraden. Dus hij wil nogmaals oproepen om voor de motie te stemmen. De stelling was dat de raad zichzelf hiermee tekort zou doen, maar het tegenovergestelde is waar,

volgens hem. De raad heeft een kaderstellende rol, niet de rol om achter 30 of 40 verschillende budgetoverhevelingen aan te rennen om te checken of dit nodig is. Vandaag stelt de raad vier programma's vast en niet allerlei kleine uitvoerende deelbudgetten. Dit kan prima aan de ambtelijke organisatie worden overgelaten. Een goede analyse maken om vrijgevallen budgetten voor het volgende jaar opnieuw te begroten als dit nodig is, eventueel via tussenrapportages, kan de raad met een gerust hart aan hen overlaten. Nogmaals, er zijn gemeenten die geen budget overhevelen en als die het kunnen, dan kan Barneveld op z'n minst beginnen met een ondergrens van €250.000. De grens op dit moment is €25.000, de fractie stelt enkel voor om de komma naar rechts te verplaatsen. En of die €1,2 miljoen nu wel of niet fysiek op de plank ligt, het wordt twee jaar lang begroot, en daar moet men andere dingen voor laten.
Participatie: zoals duidelijk werd kan de gemeente het participatiebeleid niet toepassen op het projectplan om tot bezuinigingen te komen. Hij wil hierbij nogmaals oproepen om dit in goede samenspraak met de samenleving tot stand te brengen, maar het zou goed zijn als de raad hierbij constateert dat het participatiebeleid niet past. Zijn fractie is er niet op tegen dat er goed geïnformeerd wordt, maar het beleid past niet en er kan niet selectief geshopt worden in punten binnen allerlei beleidsplannen. Dan wordt de raad uiteindelijk niet meer serieus genomen.
Motie 24- 111 Erfgoedbeleid van Lokaal Belang, ChristenUnie en SGP: hierover is Pro'98 in principe enthousiast. Maar in de praktijk ligt er al een prima erfgoedverordening en is er voor bestaande monumenten subsidie beschikbaar. Alleen draagt het college zelf sinds 2011 geen nieuwe gemeentelijke monumenten meer voor aan de raad. De gemeente neemt sinds dat jaar geen nieuwe verzoeken van derden in behandeling. Daarover heeft de rechter afgelopen september het college op de vingers getikt. Als er een mogelijkheid bestaat, moet die serieus worden afgehandeld. Erfgoed heeft geld nodig, niet per se een cultuurvisie. Dus als Pro'98 de motie zo mag lezen dat raad en college gezamenlijk de erfgoedverordening weer in bedrijf gaan stellen, steunt de fractie de motie.

De heer Top voert het woord in tweede termijn namens de fractie van de SGP:
Ook de SGP-fractie spreekt haar dank uit voor de constructieve wijze waarop de afgelopen avond is vergaderd over de Programmabegroting en alles wat daarmee samenhangt.
Motie 24-105 Aansluiting A30 van CDA en Burger Initiatief en **motie 24-106 Rondweg van CDA en Burger Initiatief** betreffen de infrastructuur. Beide zijn sympathiek in de zin van 'laten we aan de slag gaan, laten we snelheid maken'. Tegelijkertijd zit er een stuk wensdenken in. Volgens het college is dat niet heel realistisch. De SGP-fractie zal tegen beide moties stemmen.
Motie 24-97 Capaciteit woningbouw van ChristenUnie en Lokaal Belang betreft het snel bijsturen van de capaciteit voor de woningbouw. Ook die motie is sympathiek, maar er is sprake van iets te veel uitvoering. Bovendien is bij de Kadernota ook een motie aangenomen over de capaciteit fysiek domein. Daar valt dit binnen. Hij stelt voor om niet een tsunami aan moties in te dienen over dergelijke dingen en ervoor te zorgen dat het college met de andere motie goed aan de slag kan. De SGP-fractie zal tegen deze motie stemmen.
Motie 24-112 Bouwlocaties Visie op Inbreiding van Lid Bos is interessant, tegelijkertijd heeft de raad het antwoord van de wethouder gehoord dat er veel aanvragen zijn en dat men daar selectief in moet zijn. De SGP-fractie stemt tegen de motie.
Dat geldt ook voor **motie 24-113 Agrarische Accountmanager** van Lid Bos, de motie is sympathiek maar in de praktijk gebeurt dit al. Als er meer van dergelijke zaken komen, moet bekeken worden hoe daarmee om te gaan. De motie lijkt de SGP momenteel overbodig en de fractie stemt tegen.
Amendement 24-108 Grafrechten van SGP en Burger Initiatief: de fractie maakt een motie van het amendement, waarbij de fracties in de motie oproepen tot het uitzoeken van de verdeling van de kosten van grafrechten het komende jaar en daarop terug te komen bij de Programmabegroting 2026. In de praktijk betekent dit dat de 25% verhoging, hoe pijnlijk ook voor de fracties, blijft staan om richting kostendekkendheid te gaan.

De heer De Vries voert het woord in tweede termijn namens de fractie van het CDA:

Gezien het late tijdstip komt de fractie bij de stemming op de moties terug, eventueel met een stemverklaring.
Amendement 24-104 Schrappen OZB van CDA, Pro'98 en Burger Initiatief: er wordt aan gewerkt om te kijken of er toch nog wat mogelijk is. Daar is meer tijd voor nodig. De CDA-fractie is vooral benieuwd naar de reactie van het college als het gaat om de bezuiniging van het Rijk, waarbij het amendement is aangepast in die zin dat het om 'zoveel mogelijk' inzet gaat in plaats van de strakke formulering die er eerst was.
Bij **Motie 24-106 Rondweg** van CDA en Burger Initiatief hoort hij nog graag een reactie op het jaartal, of de start dan mogelijk is.
De heer De Vries bedankt de ambtenarij en de griffie voor de goede ondersteuning tot nu toe en vast ook de rest van de avond.

De heer Kevelam voert het woord in tweede termijn namens de fractie van Lokaal Belang:
De fractie van Pro'98 heeft hem tijdens een schorsing nadrukkelijk gevraagd om over **motie 24-111 Erfgoedbeleid** van Lokaal Belang, ChristenUnie en SGP te zeggen dat dit niet gaat om enkele mooie zinnen in een cultuurvisie, maar dat het hier gaat over beleid, over het doen van werkelijke dingen. De heer Mulder sprak zojuist over het erfgoedbeleid sinds 2011 dat eigenlijk afgestoft zou moeten worden. Wat de fractie van Lokaal Belang betreft gaat het hier daadwerkelijk over beleid en niet over een mooi verhaal. Hij hoopt dat dit de fractie van Pro'98 geruststelt.
Motie 24-110 Boa inzet en handhaving bij kleine vergrijpen van Lokaal Belang: de vraag van de heer Mulder was relevant, spreker sprak wel erg over 'gevoel'. Het gaat over verzoeken, meldingen, klachten en dergelijke zaken.
Motie 24-99 Netcongestie stroomlijnen met innovatie van ChristenUnie en SGP: het college wordt opgeroepen om bijvoorbeeld innovatieve technieken te stimuleren die helpen om netcongestie tegen te gaan. Spreker wil beide fracties vragen of zij kunnen bevestigen dat zij hierin niet spreken over grote windmolens, gezien het coalitieakkoord lijkt hem dit niet het geval.
De heer Wiesenekker stelt dat grote windmolens ten eerste niet innovatief zijn, die zijn er al veel. Ook is in de raad afgesproken dat het belangrijk is dat de volksgezondheid gewaarborgd wordt en dat daarvoor milieunormen vastgesteld worden. Die zijn nog onvoldoende vastgesteld, men gaat niet een vergunning verlenen als niet bekend is of de windmolen kan blijven staan of niet. Het gaat ook over netcapaciteit, daarbij kan een windmolen ook helpen maar dat is momenteel niet duidelijk. Het gaat hier niet over grote windmolens.
De heer Top sluit zich aan bij de vorige spreker.

De heer Kevelam vervolgt zijn reactie in tweede termijn namens de fractie van Lokaal Belang:
Motie 24-107 Behoud Voorzieningen Sport, Bewegen, Cultuur en Preventie van CDA, Burger Initiatief en Pro'98: spreker gaf eerder aan dat zijn fractie een eind kon meegaan met de motie. Toen kreeg de raad een toezegging van de wethouder die bovenop motie 24-86 gelegd kan worden. Daarmee is de door Lokaal Belang gewenste motie uit juli binnen.

De heer Van Schaik voert het woord in tweede termijn namens de fractie van de VVD:
Hij bedankt de ambtelijke ondersteuning, met name de ondersteuning rondom de **tegenbegroting**. Hij bedankt ook iedereen die daar achter de schermen aan gewerkt heeft.
Als Barneveldse VVD durft de fractie scherpe keuzes te maken, met uitgestoken hand. Tijdens het debat is de fractie op zoek gegaan naar waar men elkaar kan treffen, alleen het besef dat dat andere keuzes vraagt is nog niet helemaal gelukt, daarin hebben de fracties elkaar nog niet geheel kunnen vinden. De Barneveldse VVD staat voor zijn keuzes, ondanks dat het voorstel het naar alle waarschijnlijkheid niet gaat halen. De fractie zal onvermoeibaar doorwerken om andere liberale keuzes voor elkaar te krijgen. Dit alles om het leven van de hardwerkende inwoners en ondernemers een stukje beter, mooier en welvarender te maken.

De heer Wiesenekker voert het woord in tweede termijn namens de fractie van de ChristenUnie:

Wethouder De Heer gaf aan dat inderdaad naar zelfhulp wordt gestreefd, maar dat dit geen dogma mag zijn. Dat is zoals **motie 24-100 Een andere kijk op groeiend jeugdzorggebruik** van ChristenUnie en Lokaal Belang is bedoeld. In de Hervormingsagenda moet worden gestreefd naar zelfhulp en onderlinge hulp zodat de gemeente de jongeren die hulp echt nodig hebben, die kan blijven geven.
Motie 24-105 Aansluiting A30 van CDA en Burger Initiatief: de reactie van zijn fractie is vergelijkbaar met die van de heer Top. Kennelijk is het momenteel niet realistisch en is het niet het moment om de motie aan te nemen. Maar hij heeft er net als het CDA grote behoefte aan om zo snel mogelijk naar realisatie toe te gaan. Hij begrijpt de intentie van de motie.
Motie 24-97 Capaciteit woningbouw van ChristenUnie en Lokaal Belang: de fractie laat de motie staan om ze het belangrijk vindt dat hierover door het hoogste orgaan, de raad, een duidelijke uitspraak wordt gedaan. Capaciteit zou zo min mogelijk de reden moeten zijn waarom doelstellingen niet behaald kunnen worden.
Motie 24-107 Behoud Voorzieningen Sport, Bewegen, Cultuur en Preventie van CDA, Burger Initiatief en Pro'98: de toezegging van het college is voor nu voldoende.
Motie 24-102 Participatie van Pro'98: de motie raakt eigenlijk twee elementen. Een element waar zijn fractie het mee eens is, namelijk dat het niet het participatiebeleid is dat is vastgesteld. Het andere element betreft goed bestuur. In het debat is dat benoemd als: 'stelt u als college ook een visie vast'. Het is volgens zijn fractie juist goed bestuur als inwoners daarin participeren. Met dat deel van de motie kan hij dus niet instemmen.
Motie 24-103 Prognose Grondexploitatie van Pro'98: spreker had de heer Mulder een bericht hierover gestuurd, Pro'98 had nog niet gemeld dat de motie is gewijzigd.

De heer Mulder had eerder de wethouder geïnterrumpeerd met de mededeling dat de motie aangepast zou worden. De nieuwe versie staat in iBabs.
Hij hoorde de heer Wiesenekker over **motie 24-102 Participatie** van Pro'98 zeggen dat hij zich niet kon vinden in een deel van de motie. Hij vraagt of het één van de twee punten betreft waarin een oproep wordt gedaan.
De heer Wiesenekker bevestigt dat in de twee onderste punten wordt benoemd dat het participatiebeleid zoals dat is vastgesteld niet volledig wordt gevolgd. De ChristenUnie meent dat dit een terechte constatering is. Maar Pro'98 roept ook op de keuzes te maken middels goed bestuur, wat de ChristenUnie betreft is goed bestuur ook juist dat in een dergelijk omvangrijke bezuinigingsronde de verschillende stakeholders actief worden betrokken. Dat is dan wellicht niet volledig volgens het participatiebeleid, maar wat zijn fractie betreft wel relevant en van belang.
De heer Mulder onderschrijft dat het goed is om dit in samenspraak met de samenleving vast te stellen. Maar voordat er een participatiebeleid was, werkte dat ook zo. Dan was het 'goed bestuur' of 'volgens het bestuursrecht', spreker weet niet exact welke wet dit is. Vandaar de oproep om dit volgens de werkwijze van 'goed bestuur' te doen. Misschien kan de heer Wiesenekker hier wat mee.

Mevrouw Van den Wildenberg van Burger Initiatief heeft geen behoefte aan een tweede termijn.

De heer Bos maakt geen gebruik van een tweede termijn, hij houdt het bij stemverklaringen.

De voorzitter geeft de collegeleden de gelegenheid te reageren in tweede termijn.

Wethouder Oosterwijk reageert namens het college op de tweede termijn.
De heer De Vries heeft aangegeven dat er nog iets komt over **amendement 24-104**. Het is er nog niet, dus de wethouder kan daar niet op reageren.
Amendement 24-108 Grafrechten is veranderd in **motie 24-108 Grafrechten**. De wethouder kan instemmen met de formulering in de motie.

De heer Top vraagt of de raad gevraagd wordt in te stemmen met het jaar 2025 of met vier jaar.

Wethouder Oosterwijk wacht af waar het CDA mee komt. Hij weet niet hoe dat wat hij aangegeven heeft, uitpakt in het concrete voorstel. Zijn voorstel zou zijn om voor 2025 de 2,5% vast te houden en het voor 2026 in de meerjarenbegroting ook vast te houden als uitgangspunt. Anders moet de hele begroting gewijzigd worden. Daarbij zou dan aangegeven moeten worden dat de 2,5% van 2026, 2027 en 2028 zal worden heroverwogen op basis van noodzaak.
De heer Top wijst erop dat zijn vraag breder is en niet alleen de OZB betreft. Hij vraagt of ingestemd gaat worden met de Programmabegroting 2025 of met een meerjarenbegroting voor vier jaar.
Wethouder Oosterwijk antwoordt dat de raad sowieso met de begroting 2025 instemt. De raad stemt in met de meerjarenbegroting, maar volgend jaar wordt weer een hernieuwd besluit over de begroting 2026 genomen. Dat is niet anders dan wat de raad altijd doet, de raad stemt in met een meerjarenbegrotingsopzet die ook door de provincie getoetst wordt. Het is belangrijk dat dit onderkend wordt. Anderzijds weet iedereen dat er het volgende jaar weer een begrotingsbehandeling komt.

Wethouder Pluimers reageert namens het college op de tweede termijn:
Motie 24-107 Behoud Voorzieningen Sport, Bewegen, Cultuur en Preventie van CDA, Burger Initiatief en Pro'98: hierin wordt het woord 'opvangen' gebruikt. Dat suggereert dat het gaat om het 'compenseren' van mogelijke bezuinigingen van het Rijk. Dat is een financiële zin. Dat kan de wethouder niet toezeggen en het college ontraadt dan ook de motie. Stel dat bedoeld wordt 'het zo goed mogelijk lokaal op het huidige niveau houden', een meer inhoudelijke afweging, dan kan het college dit beter begrijpen. Die toezegging heeft de wethouder in feite al gedaan. De motie zou dan iets aangepast moeten worden.
De heer De Vries laat weten dat er inmiddels staat 'zo goed mogelijk opvangen'. Hij vraagt wat dan het probleem is.
Wethouder Pluimers licht toe dat het woord 'opvangen' suggereert dat de gemeente compenseert. Stel dat het Rijk €1 miljoen minder overmaakt aan de gemeente, dan wordt er in de motie gezegd, zo ervaart het college het, dat het bedrag lokaal zo goed mogelijk moet worden bijgepast. Dat is de financiële weging. Zij begrijpt de wens, daarom heeft zij de toezegging gedaan aan de ChristenUnie dat het college zich zo goed mogelijk inspant om het niveau dat in Barneveld bestaat, in stand te houden.
Motie 24-106 Rondweg en **motie 24-105 Aansluiting A30** van CDA en Burger Initiatief: de bedoeling van de moties is volgens haar dat de fracties het graag zo snel mogelijk willen, met de moties hopen ze op versnelling. Maar de moties gaan niet helpen om dingen sneller te laten zijn. Het college doet echt zijn uiterste best om het zo snel mogelijk te laten zijn. De term planfase kan verschillende interpretaties oproepen. Het woord planfase staat in de motie, het college werkt met de term omgevingsplan en dan is men echt al een aantal jaren verder in de tijd. Zij kan niet op voorhand allerlei jaartallen noemen wanneer het wel of niet zou lukken. Het jaartal dat wordt genoemd is niet realistisch en niet haalbaar.

De voorzitter schorst de vergadering.

De voorzitter heropent de vergadering.

De heer De Vries deelt mee dat **amendement 24-104 Schrappen OZB** door CDA, Pro'98 en Burger Initiatief wordt aangepast. De beslispunten worden geschrapt. Eén beslispunt is nieuw en daarin staat: 'Beslispunt 5b aan het raadsvoorstel op pagina 7 van de Programmabegroting toe te voegen'. Er komt dus een extra beslispunt na het beslispunt waarin de OZB-verhoging staat. Er staat dan achter: 'de jaarlijkse extra verhoging OZB voor de jaren 2026 tot en met 2028 bij de kadernota van 2026 te heroverwegen en te toetsen op noodzaak'. De motie wordt ondersteund door Burger Initiatief, SGP, Lokaal Belang en ChristenUnie. Dit is voor zijn fractie belangrijk omdat hiermee de raad een besluit neemt en zegt dat het van belang is om het in 2026 te heroverwegen en te toetsen op noodzaak. Het ligt dus open om weer over de OZB te spreken.

De voorzitter constateert dat het oude amendement gewijzigd is in **amendement 24-104 Toevoegen beslispunt OZB verhogen.** Er wordt dus een beslispunt aan het raadsvoorstel Programmabegroting toegevoegd en de huidige beslispunten blijven staan. Dat beslispunt betreft een heroverweging en toetsen op noodzaak van de OZB-verhoging voor de jaren 2026 tot en met 2028.
De heer De Vries spreekt de hoop uit dat de raadsleden de wijziging inmiddels kunnen zien.

De heer Top deelt mee dat, in verband met de zojuist doorgegeven wijziging van **amendement 24-104,** Lokaal Belang, ChristenUnie en SGP **motie 24-109 Herziening OZB-verhoging** intrekken. De inhoud is opgenomen in het amendement.
---

05 Besluitvorming